KAVGA VE YORUM

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!
Yıl:11, Sayı:258, 14 Mayıs 1984

İŞÇİNİN SESİ

Bugün sosyal demokrat, devrimde sosyal faşist sosyal demokrasiye hayır!

Faşizmin çözülüşü karşısında bir yandan faşist bir parti yoluyla faşizmi onarma girişimleri, öte yandan bir devrimi engellemek için sosyal demokrasi arayışları ortalığı sardı.

Çözülme ve gündeme getirdiği

Uzun bir süredir Türkiye'de "yetkili" ağızlardan çeşitli yasaların değişmesi "gerektiğine" ilişkin gevelemeler dökülüyor. İş yasalarının, YÖK yasasının sözü epey geçti. Son olarak Evren de anayasaya değindi ve şöyle dedi:

"Gelecek yıllarda ortaya çıkabilecek zaruretler belki Anayasa'da bazı değişiklikleri gerekli kılabilir. Ama herhalde bunun zamanı şimdi değildir." *(Hürriyet, 27.4.1984)*

Toplumda hoşnutsuzluk arttıkça, ilk adımda çeşitli yasaların çeşitli maddeleri "sorun" yaratmaktadır. Buralardan doğan "sorunlar"ın ucu ise yürüyüp Anayasa'ya ulaşmaktadır.

Şimdi herkesin derdi "genel yasal çerçeveyi" bir "sarsıntıya" uğratmadan, çıkan bazı "sorun"ları hafifletmek ve bir patlamayı önlemektir.

Örneğin, YÖK konusunda bu tutumu Münci Kapani *Nokta*'da açıkça dile getirmişti. Kapani, YÖK anayasal bir kuruluştur, anayasayı değiştirmek ise "bugünkü konjonktüre" uymuyor, öyleyse YÖK yasası değiştirilsin demişti. Değişikliğin anayasada yer alan "bilimsel özerkliğe"(!) "anlam kazandırıcı"(!) yönde olacağını da eklemeyi unutmamıştı! *(Nokta,* sayı: 2, s.24)

Evren'in sözleri bunu bir adım daha öteye götürüyor. "Sorunlar" Anayasa'nın kapısına dayanırsa, bir patlamaya neden olmaktansa Anayasa'yı bile değiştirebiliriz, ama şimdilik bunun zamanı gelmedi, işinizi kıyıdan köşeden becermeye çalışın diyor. Faşizmin çözülmekte olduğunu faşist Evren bile görüyor!

Bu durum karşısında burjuvazinin, Evren dahil çeşitli sözcüleri, sanki bir iş bölümü içinde arı gibi çalışıyorlar. Çalışmalar içinde çelişmeler de ortaya çıkıyor.

Özal'ın "devlet kadroları" uzun süredir gündemde olan bir konudur. Konunun çeşitli yönleri vardır. Biri, bu devlete bile artık güven duyulmayıp, devlet içinde ikinci bir gölge devlet örgütlenmesidir. *Nokta*'da ve gazetelerde yazılanlardan oldukça açığa çıktığı gibi, Özal ve bakanları, devleti, yaşamda en üst düzeyde yetkili, resmen ise hiçbir yetkisi olmayan kadrolarla örmüştür. Bu konunun birinci ve biçimsel yönüdür.

Son zamanlarda "büyük olay" olarak sunulan, Evren'in Özal'a mektubu konunun bu biçimsel yönüne ilişkindir. Evren mektubunda, köşkçe imzalanmayan bazı atama kararnamelerindeki kadroların, tedviren göreve getirilmesine karşı uyarıda bulunuyor. Özal'a demek istiyor ki, işleyişleri eskitiyorsun, ne yapacaksan "resmi kanallara saygı"yı kırmadan yap! Nitekim "resmi kanallara saygı"yı pekiştirmek için Evren bunu Özal'ın kulağına söylemiyor da, kamuoyuna "sızan" bir mektupla belirtiyor. Ayrıca, hem bu mektubun doğası gereği, hem de gerçekte, bazı kadro *adlarında* fikir farkı da olabilir.

Ancak birşey kesindir ki bu fikir farkı, "devlet kadroları" konusunun ikinci ve asıl önemli yönüne genel düzeyde ilişkin değildir.

Bu yön, resmi ya da resmi olmayan, atanmış ya da seçtirilmiş, atanması kabul edilmiş ya da edilmemiş çok sayıda eski MHP'linin devletin içine ve çevresine yerleştirilmiş olmasıdır! Açıktır ki, faşizmin çözülmesine karşı alınan önlemler arasında, faşizmin bir başka yoldan yeniden bağlanması da vardır. Bu amaçla, bir yandan yaygın hoşnutsuzluğa yönelik demagojiyle, öte yandan toplumda yaydıkları çürümüşlüğü örgütleyerek, kuşkusuz faşizmin başını yeniden, bu kez bir parti yoluyla bağlamak isteyebilirler.

Burjuva yazarların bazıları şimdi bu duruma karşı Evren'e sarılıyorlar. Nazlı Ilıcak, mektubun parlamentarizmin alfabesine bile uymadığını ima ederek Evren'i eleştirirken *(Tercüman,* 4 Mayıs 1984) Arcayürek Evren'den yana çıktı, Özal'ı saygısızlıkla suçladı. *(Milliyet,* 30 Nisan 1984) Bir kısmı Özal'a eleştirileri sürdürerek dolaylı yoldan Evren'den yana tutum alırken, Barlas da ortalığı barıştırıp yatıştırmaya çalıştı.

Bu olayda Evren'den yana çıkanların çoğu, Evren'in mektubunu neredeyse "anti-faşist"(!) bir girişim gösterip, bundan "yararlanıp", MHP'li kadrolara karşı akıllarınca "savaş"(!) veriyorlar. Bu tür işleyen akıl, faşizmin çözülüşü karşısında başka önlemlerle patlamanın önüne geçme yanlılarının aklıdır. Ve onların "aklı", onların "anti-faşist"liği de işte bu kadardır!

Onların bu "aklı", yoğunlaşan sosyal demokrasi tartışmaları arasında daha da çarpıcı bir biçimde yansıyor. Geniş bir kesim patlamayı "demokratik-parlamenter" yollarla engelleme arayışı içinde sosyal demokrasi konusunu tartışıyor. Bırakalım geçmiş ve bugünkü deneyimi bir yana, daha bu tartışmanın kendisi Türkiye'de, *işçi hareketi doğru davranırsa,* sosyal demokrasiye ekmek olmadığını sergiliyor.

DSP bile, daha kurulmadan yetersiz bulundu. Arayış içinde, sosyal demokrasinin tarihsel kökenine doğru "ilerliyorlar". Şimdi Bernstein'lar, Kautsky'ler ortaya çıktı, onlardan medet umuyorlar. Ancak burada da yanlış hesap yapıyorlar!

Türkiye'de, işçi sınıfının öncüsü komünist partisi doğru davranır ve sınıfını dış ideolojik etkilere karşı iyi korursa, Kautskiciliğin, Bernsteinciliğin da işçi sınıfı içinde temeli yoktur. Sosyal demokratlarımızın işi zordur. Bir yandan, ya tutarsa diye göle maya çalmayı bekleyen menşevikler sosyal demokrasinin işlevine soyundular. Öte yandan, Türkiye Komünist Partisi bu kez, hem yeni faşizm tehlikelerine, hem de sosyal demokrat ve oportünist sulandırmalara karşı sınıfın başında olmaya kararlıdır.

Cemile Çakmak

1 Mayıs coşkuyla kutlandı

Türkiye burjuvazisi ABD'den, öteki büyüklerinden destek alabilir.

Türkiye işçi sınıfının da yanında dünya işçi sınıfı var

Bir süredir Türkiye'de "ABD'ye karşı"(!) bulutlar dolaşıyordu. Şimdi başkalarına karşı estirilen rüzgarlardan öyle anlaşılıyor ki bu bulutlar dağılmaktadır.

Özal ve koca kalabalık İran'a gitmezden önce, İran'daki ilk "Ermeni"(?) saldırısına getirilen imalı yorum, olayın ardında, Türkiye'nin Irak'tan yana tutum almasını isteyen, İran'la iyi geçinmesini istemeyen ABD'nin varlığı idi. Şimdi ağızlar değişti. İran'da Enka'nın, Işıklar holdingin ve AEG'nin temsilcisi olan bir Türk işadamının vurulmasının ardından olay ABD'den başka neredeyse tüm devletlerle bağlandı.

"Suikastın ardında Fransa'nın gölgesi" var dediler. Suriye Rumlara, Rumlar Ermenilere destek verdiği için suçlamalar yönelttiler. "Maskesini atan Sovyet saldırısı" diyerek, Fransa'daki bir heykel yüzünden, Sovyetler'in saldırının ardında olduğunu ileri sürdüler. Ayrıca "İran Ermenilere sıcak bakıyor" diye "bakışlar"dan bile nem kapıp İran'a ver yansın etmeye başladılar. Hatta Cüneyt Arcayürek, İran'ı "Azerileri kışkırtmakla" tehdit etti. *(Milliyet,* 2 Mayıs 1984)

İran'a karşı bu tutumun altında yatan bir etken, kuşkusuz İran gezisinden siyasal ve ekonomik açıdan istediklerini bulamamış olmalarıdır. Humeyni Özal'la görüşmemiş. İran Türkiye'nin mallarını kalitesiz ve pahalı bulduğunu söylemiş. Ama ne hikmetse İran, fiyatları dünya fiyatlarının yalnızca %5-10 üstünde olan Türk mallarını yine de alacakmış.

Bu da gösteriyor ki pazarlıklar istenen sonuçlara ulaşmadı ve Türkiye'yi fazlaca kızdırıp üstüne sıçratmamak için İran böyle açıktan bir haraç önerdi. Ama bu öneri de yetmedi ve şimdi döndüler İran'ı suçluyorlar. İran'ı suçlamalarının öteki yüzü, ABD'yle anlaşmışlıklarıdır. Nitekim İTT ihalesi ve F-16 anlaşması da imzalanıverdi.

Öte yandan Alman firmasıyla nükleer santral anlaşması imzalanmadı. Fransa, Sovyetler Birliği'yle "ortak"(!) olarak Ermeni saldırılarının ardındaki baş suçlu ilan edildi. Rauf Tamer, misilleme de misilleme diye tutturdu. Tam bu sırada Fransa'da Ermeni heykeli ve başka yerler bombalandı. Biz misilleme yapmadık dedikleri gibi, misillemeyi de Rumları ve Ermenileri suçlamada kullandılar. Fransa'ya karşı Rauf Tamer, "protesto" olarak OYAK'ın Renault otomobil itermemesini bile önerdi *(Tercüman,* 5 Mayıs 1984) (Fransa buna memnun bile olabilirdi, çünkü Türkiye'deki Renault'lardan, Renault standartlarıyla ilgisi olmayan bir araba türü doğmuştur. Renault standartlarına uymaları gerektiğine ilişkin ısrarlar, Fransa'ya kızgınlıklarının bir nedenidir.)

Türkiye bir yandan Fransa'ya saldırıp, öte yandan Alman ihalesini bekletirken, içerde de ANAP genel af tasarısı getirdi. Derken Avrupa Konseyi toplantısında oylama yapılıp Türkiye temsilcileri tanındı ve Özal "af bekleyecek" dedi. Yani bütün Ermeni heykeli, misilleme edebiyatı vb. hepsi Avrupa'ya ülkesine göre ayırımlı bir hırçınlık gösterisi, "genel af tasarısı" gibi adımlar da Avrupa Konseyi'ne şirin görünme taktikleriymiş.

Ancak geçenlerde Teoman Erel Özal'a çok "yapıcı" bir uyarıda bulundu ve kısa erimli, bol gürültülü siyasal başarıların "ne yazık ki" karın doyurmayacağını hatırlattı. Doğrudur. Nitekim bunun derinden farkında olan Özal, başlarda 5 yıl olarak koyduğu "Türkiye'nin düzlüğe çıkış" süresine de zam yaptı ve 10 yıla çıkardı.

ABD'yle anlaşmaları birşey değiştirmez. Bütün orta kuşak kaynıyor. Türkiye ABD'nin tek çocuğu değildir. Ayrıca Türkiye işçi sınıfı da tek başına değildir. Onun da yanında koca dünya işçi sınıfı vardır.

Sabiha Günbudak

İŞÇİNİN SESİ

Masrafı: İngiltere'de 50p, Almanya'da 2DM ■ Yıllık abone: İngiltere'de 15 pound, Almanya'da 50DM ■ Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: PO Box 407 London, E16 2EA ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd. (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

DİKKAT

Yoldaşlar,
İşçinin Sesi'*nin adresi değişti*
Yeni adresimiz şudur:
İşçinin Sesi
PO Box 407
London, E16 2EA

Sıkıyönetim telaşa düştü

Mamak olayları üstüne Genel Kurmay 2 Nisan'da iğrenç bir açıklama yaptı. Cezaevlerinde işkence yapmadıklarını söyledi ve yiğit direnişçileri anarşist-terörist diye niteledi. Bu arada televizyonda da "işte anarşistler" anlamında tek tip elbiseyi yırtan tutuklular gösterildi. Ama böylece direniş iyice duyulmuş oldu.

Açlık grevi sırasında A Blok 3. Koğuş revir haline getirilmiş. Hastaneye 50'ye yakın tutuklu kaldırılmış. Tutuklular tıbbi tedaviyi reddetmişler. Açlık grevcilerinde moral çok yüksekti. Görüşmecileri gülerek karşılıyorlardı. Ailelerine bildiriye inanmamalarını söylüyorlardı. (Şimdi de öyle.)

Tutuklu yakınlarının protestoları arttırmaları üzerine sıkıyönetim makamları telaşa düştüler. Kibar açıklamalarla durumu yatıştırmaya çalıştılar. Ama tepkiyi susturamadılar. Aileler Başbakanlık'a yürüdü. Başbakanlık'a, meclise telgraf üzerine telgraf çekiliyor.

Yoldaşlar, şimdilik yazabildiklerim bunlar. Hepinize coşkun selamlarımızı iletirim.

T.A., Ankara

Gerçekler inatçıdır

Yoldaşlar,
İçinde bulunduğumuz dönem, gerçek komünistlerle sahte komünistlerin birbirinden ayrıldığı bir sınav dönemidir.

Döneme uygun mücadele taktiklerini ideolojik ve pratik düzeyde kanıtlayan TKP-*İşçinin Sesi* her geçen gün gelişme gösterirken, oportünistler dönemin gerisinde kaldıkları için bir tıkanıklık içindedirler. Bu tıkanıklığın yarattığı siyasal sonuç ise dağılma ve bölünmedir.

Menşeviklerin yayın organı *Atılım*'ı okuyan herhangi biri onun devrimci dilden uzak ve küfürlerle dolu olduğunu görüyor. Üstelik bütün bunlar sözde ideolojik mücadele imajı yaratılmaya çalışılarak yapılıyor. Bu saldırılar da şunu açıkça göstermektedir ki, Türkiye'de burjuvaziye ve oportünizme karşı tutarlı mücadele veren tek hareket *İşçinin Sesi*'dir. Bu yüzden her koldan küçük burjuva siyasetlerinin saldırılarıyla karşılaşıyor.

Gerek Türkiye'de ve gerekse Türkiye Kürdistanı'nda toplumsal ve ekonomik yapıyı doğru biçimde ortaya koyan ve doğru çözüm yöntemleri öneren *İşçinin Sesi*'nin devrim anlayışı kafaları bugün aydınlatmış bulunmaktadır. TKP-*İşçinin Sesi* ulusal sorunu tüm yönleriyle ele almış ve her iki ulustan proleterlerin doğru tavrını ortaya koymuştur. Ben kişi olarak *İşçinin Sesi*'nin sorunları doğru olarak ortaya koyduğuna inandığım içindir ki bugün onun safında yer almış bulunuyorum. Daha önce bir Kürt hareketinde çalışıyordum. Hayat sürekli bir gelişme ve değişme içinde olduğundan, en sonunda en doğru olanı kişiye kabul ettiriyor.

Gerçekler inatçıdır, er veya geç kendini topluma kabul ettirecektir.

Şoreşger, Hamburg

Gazete satışı ve yığın bağları

Yoldaşlar,
Merkez yayın organının kollektif bir örgütleyici olduğu bilinciyle, gazete satışlarına, yığın bağları kurma açısından gereken önemi vermeliyiz. Hiç aksatmadan, haftanın iki günü gazete satışına çıkıyoruz. Cumartesi günleri pazarlarda, çarşamba akşamları da kahvelerde satış yapıyor olmamız çevremizde olumlu karşılanıyor.

Gazete satışları bazen düşüyor, bazen yükseliyor. Ama uzun süredir düzenli olarak bu işi yapıyor olmamız çevremizde saygıyla karşılanıyor. Kimileri "helâl olsun, karda kışta bile adamlar gazeteleriyle gelip dikilmişler" derken, kimileri de "gene mi bu komünistler, ne bitmez tükenmez kökleri var" diyorlar. Bizi tanımayan işçiler bile merak edip gazetemizi alıyor, bağışta bulunuyorlar.

Örgütümüz için gazete satışları tek başına yeterli değildir. Bunun bilincinde olduğumuz için satışların yanısıra başka alanlarda da yığınlarla sürekli, sıcak bağlar kuruyoruz. Gazetenin yarattığı ilişkileri daha da sistemli bir hale getirmeye ve örgütümüze yeni üyeler kazanmaya çalışıyoruz. Hollanda'daki diğer örgütlerin düzenlediği gecelere de katılıyor, yayın masası açıyoruz. Yayınlarımız gecelerde büyük ilgi görüyor. Genellikle en fazla yayın satışını gerçekleştiren örgüt oluyoruz. Kürt halkının bayramı olan Newroz nedeniyle Den Haag'da yapılan gecede de yayın masası açtık, çok sayıda gazete ve kitap sattık. Selamlar.

Ufuk Savaş, Hollanda

Yeni biçimle ilgili eleştiriler

Yoldaşlar,
Belki çoğu mizanpaj açısından önemsiz ama 255. sayı üstüne ilk izlenimleri şöylece özetleyebilirim:

Ön ve arka sayfaların mizanpajını beğendik. Fotoğrafların çok net basılması her zaman iyi olmayabilir. Buna dikkat edilmeli. Sütunların arasında çizgi olmaması daha iyi olmuş. Ama 13. sayfa da çizgisiz olsaydı daha uyumlu olurdu. Kanısındayım. "Menşevik makina işliyor"da Süleyman Sakalı yoldaşın adı kaybolmuş. İsimlerin alt ve üstündeki çizgiler boydan boya olunca göze çok iyi görünmüyor. Yürükoğlu yoldaşın konuşmasında paragraf başlarında kullanılan iri harflerle yapılmak istenen başka bir biçimde verilebilir mi? Örneğin, bölümleri ayırmak için aralarına küçük noktalar koymak gibi. Bu biçimiyle iri harfler gözü rahatsız ediyor. Her paragraf başında kullanılmadığı için neden böyle yapıldığı sonradan düşünülüp çıkartılabiliyor. Bu iri harfleri biraz küçültmeyi de düşünebiliriz.

Gazeteye "içindekiler" sütununun eklenmesi yararlı olacaktır sanıyorum. Deneme sayılarında kullanılan kağıt, gazetemizi dergi havasından çıkarıp daha çok gazeteleştirmiş. Okurken de gözün yorulmamasını sağlıyor. Ama yoldaşların hemen hemen tamamı, gazeteyi parlak kağıda basılmış biçimiyle beğendiler. Son iki sayıda Çek-al olmaması, gazetenin artık çek-al'sız çıkacağını düşündürüyor.

"İşçinin Sesi" ibaresinin daha büyük, yanındaki sloganların küçük ama daha koyu harflerle yazılması iyi olabilir. "Kavga ve Yorum" amblemi silik kalmış, sanki baskı hatası varmış gibi görünüyor.

Yeni biçimi hazırlayan yoldaş elleri yine de kutlar, tüm yoldaşlarımıza çalışmalarında başarılar diler, en içten selamlarımızı göndeririz.

Selma Soydemir, Hollanda

Hamburg'da gazete satışları ilgi topluyor

Yoldaşlar,
Bir süredir, Hamburg'un çeşitli bölgelerinde yaptığımız gazete satışına hız verdik. Hergün Altona ve diğer semtlerde gazete satışına çıktık. Satış sırasında partimizin çeşitli siyasal tutumlarına uygun belgiler attık. İnsanlarla konuştuk.

Sesli propaganda temelinde gazete satışları halkın çok ilgisini çekti. Konuşmaların çoğu sosyal demokrasi konusunda geçti. Sosyal demokratların gerçek, halka karşı yüzü Almanya'daki Türkiyeli işçiler içinde de bilince çıkıyor.

E. Erdem, Hamburg

Atılgan İMG kuruldu

Değerli yoldaşlar,
Türkiyelilerin yoğun olduğu Ludwigshafen şehrinde Atılgan İşçi Muhabir Gurubunu kurduk. Atılgan çalışmalarımızı şu alanlarda yürüteceğiz:

1. Merkez yayın organımız olan *İşçinin Sesi*'ni fabrikalara, işçi-emekçi semtlerine, sitelere, okullara, gençlerin toplu bulunduğu yerlere ulaştırmak.
2. Markşçı-Leninci ideolojimizi yığınlara ulaştırmak.
3. Düzenli toplantı, eğitim yaparak, bilinç düzeyimizi yükseltmek ve partimize daha yaraşır birer militan olmak.
4. Merkez organımıza, düzenli haber, yazı göndererek beslemek.

İMG'mizin önüne koyduğu görevleri başaracağına inanıyoruz. Ludwigshafen'de de diktiğimiz kızıl bayrağımızı daha da yükseklerde dalgalandırmaya kararlıyız.

Atılgan İMG, Ludwigshafen

Çığlık

Bir çığlık yükseliyor
Gece geç saatlerde
İşkence yapılıyor
bir komüniste
Karakol hücresinde
Açmış ağzını bağırıyor
Avazı çıktığı kadar
Faşist cellatlar diye
Kin ve nefretini
Kusuyor işkenceciye
Çekiliyor bir nefes
Yükseliyor bir ses
Bu ses öyle bir ses ki
Kırılıyor sanki
demir kafes
Yer yarılıyor gürlemekten
Göğüs yırtılıyor
inlemekten
Gözünden yaş değil
Kan geliyor
direnmekten
Dayanıyor proleterce
Direniyor bolşevikçe
Bağırıyor
Beni tutukladınız
Teslim alamayacaksınız
Çekmeyeceğim teslim
bayrağını
Biz tek bir bayrak çekeriz
O da zafer bayrağı
Tüm işçinin ve köylünün
Tüm ezilenlerin
Orak çekiçli bayrağı
Şimdi tüm komünistler
gibi biz
Bilincimizle direneceğiz
Onurumuzla öleceğiz
Partiye ve sınıfımıza
Asla ihanet
etmeyeceğiz.

Tufan Çelikkol

Hayaldeki Maria'ya

Karşılaştık seninle dünyanın herhangi bir yerinde
Maria.
Birbirimizi tanımadan, bilmeden milliyetimizi
—önemsiz şeylerdi bunlar—
Bakışlarımız karşılaştı.
Sevgi dolu bakışlar, sımsıcak yürekler.
Ve bir baş eğme
Merhaba!
dercesine.
Hepsi bu.
Sonrası.
Dil-din önemsizdi gezerken
Gözlerimiz ve ellerimiz yetiyordu anlaşmak için.
Dost olduk
Sen ve ben.
Sen ülkende, ben ülkemde birer emekçi
Ortak düşmanlarımız patronlar
Ve kavgamız
insanca yaşamak için,
Yoldaşım,
Düşman diyorlar ülkelerimiz için
Sen ve ben dostuz.
Halklarımız da dosttur, bir avuç yöneticiden başka
Bizi çıkmaza sürükleyen emperyalistler
Daha fazla ödün koparmak isterler haklarımızdan
Kanımızı emmek vahşice
Bizi umutsuz, çıplak ve aç koymak.
Aslında.
Tüm halkların düşmanları onlar.
Oyunlarını bozmalıyız birlikte
Sen ve ben
Ve çokluk
Sizler ve bizler
Sömürülen
birer emekçi halkız Maria.

Sevgili yoldaşım,
Yukarıdaki şiiri yazarken dünyadaki olayları daha iyi yorumlamamı sağlayacak hiç kimse yoktu. Okuduğum romanlar ve sürekli düşünmem dışında.

Fakat, ekonomik ve "siyasal iflaslarda en yakın ve ezeli düşmana çatmak geleneği bugün de sürmekte." Bu nedenle içerik ve ideolojik olarak gönderme gereğini duydum.

Bugün tüm olayları yorumlayışım gelişti. Görevlerimi biliyorum. 15 yaşından bu yana canımı zaten ortaya koymuştum. Şimdi canımı ve partimi koruma gereğini, nedenini biliyorum.

Partime inanıyor ve seviyorum.

Devrimci selamlarımla.

Elif

DUYURU

Koromuzun *İşçinin Sesi* 10. yıl gecesinde orkestra eşliğinde söylediği marşların kasetleri yeni çıktı.
4 Sterlin

TKP Bayrağı
TKP ve *İşçinin Sesi* Rozetleri
İşçinin Sesi Korosu'nun ilk kasetleri
Bayrak 5 sterlin
Rozet 2,5 sterlin
İlk kasetler 3 sterlin

Adresimizden isteyebilirsiniz.
15 ve daha çok sayıda isteyenlere %50 indirim yapılır.

Orta kuşak ülkeleri kaynıyor. Sınıf savaşı keskinleşiyor.
Burjuva muhalefet, devrimci patlamaları reformist kanallara akıtıp düzenini ayakta tutmaya çalışıyor.

Zayıf halkalarda sınıf savaşı keskinleşiyor

Yürükoğlu yoldaş *Kankun Konferansı ve Düşündürdükleri* kitabında "Güney, sürekli kaynayan bir kazandır" diyordu. Gerçekten de öyle. Bir süre duruldu. Yine kaynamaya başladı.

Latin Amerika, Orta Amerika için için yanıyor, yer yer alev almış durumdadır. Afrika'da siyasal denge yoksunluğu kronikleşmiştir. Yakındoğu, Uzakdoğu, şimdi keskin sınıf savaşları yaşıyorlar.

Artan yığın hareketliliği koca kıtaları derinden gelen deprem gibi sarsmaktadır. Daha yakından göz atalım:

Brezilya. Yıllarca rejime karşı suskun kin besleyen yığınlar artık sokaklardadır. Grevler, mitingler, gösteri yürüyüşleri milyonların protestoları artık olağanlaşmaktadır. 10 Nisan'da Rio de Janeiro'da 1 milyon insan yürürken, 16 Nisan'da sanayi kenti Sao Paulo'da 1.5 milyon işçi, emekçi yığınsal protesto gösterisi yaptı.

"Normal" dönemlerde sıradan bir sorun olan, devlet başkanlığı seçiminin doğrudan ya da dolaylı yapılması konusu, bugün yığınların kapitalizme karşı birikmiş öfkesini açığa çıkaran kıvılcım haline gelmiştir. Öyle bir tepki ki, devlet başkanı Figuereido geri adım atarak, bir dahaki seçimlerin "doğrudan" yapılacağına söz veriyor, iktidar partisi Demokratik Sosyal Parti *(PDS)* parlamentodaki oylamada ikiye bölünüyor. Devlet Başkanı'nın yardımcısı muhalefetten yana oluyor.

Sosyal demokratlar, 1980'de İşçi Partisi'ni *(PT)* kuruyorlar. Popüler sosyal demokrat sendika lideri Lula ve arkadaşları, solda siyasal boşluğu doldurmaya çalışıyorlar. "Sosyalizm"in yığınsal demokratik eylemler ve seçim süreci yoluyla gerçekleşeceğinin propagandasını yapıyor, bilinç bulandırıyorlar.

Burjuva muhalefetin öteki öğeleri, 1983'de Rio ve Sao Paulo'da olduğu gibi, halkın kendiliğinden sokağa çıkmasını, kontrolün ellerinden kaçmasını istemiyorlar. Bir yandan yığın hareketliliğinin başına geçmeye çalışırken, öte yandan yönetim ve onun iktidar partisi *PDS* ile gizliden gizliye pazarlık yürütüyorlar.

Bir de Brezilya Komünist Partisi'ne *(PCB)* bakalım:

1980'lerde işçi, emekçi yığınlar sokaklara dökülürlerken, *PCB*, Lula gibilerine bile onları "muhalefeti bölmeye" çalışmakla suçlayarak, tutum aldı.

PCB, bugün "legal olma savaşımı" veriyor. Muhalefetin kuyruğunda iz sürüyor.

Şili'de neler oluyor?

Şili'de 1 Mayıs, faşist yönetimin *izin vermek* zorunda kalmasıyla, 1973'den beri ilk kez *legal* olarak yığınsal kutlandı. Yalnızca Santiago'da 150 bin insan meydanlarda "Allende, Allende öcünü kim alacak? Halk, halk!" diye faşizme karşı kinini haykırdı. Bu belgi bile birikmiş devrimci potansiyeli ne güzel yansıtıyor.

Hristiyan Demokratlar başta olmak üzere tüm burjuva muhalefet faşizmin yıkılmasının burjuva demokrasisiyle sonuçlanması, yeni dönemde aslan payının kendilerine düşmesi için çılgınca çabalıyor. Çözülmenin başlangıç sürecinde "halkın ayaklanma hakkı"'nı tanıdığını ilan eden Komünist Partisi, *PCC* ise, garip bir atalet içinde.

Burjuva muhalefet yığınların gözünde "kahraman"laşmak için çırpınırken, *PCC* yığınların bilincini devrim bilincine götüremiyor.

Zayıf halkalarda yangın var

Yalnızca bu iki ülke değil, bütün zayıf halka ülkeleri kaynıyor.

Peru'da iç savaş var. *Bolivya*'da işçi sınıfı genel grev ilan ediyor. *Uruguay*'da sendikaların faşist yönetimden istemleri arasında sansürün kaldırılması gibi politik istemler de yer alıyor. *Arjantin*'de iktidar burjuva muhalefetin bir kesiminin eline geçti. *Kolombiya*'da gerillalar silahlı savaşımı yeniden yükseltme kararını aldılar.

Yalnızca ekmek ve yiyecek fiyatlarında artış bile, *Tunus*'da, *Fas*'da, Karayip ülkelerinden *Dominik Cumhuriyeti*'nde onbinleri sokaklara çıkardı. Dominik'de 55 kişi öldü.

Seku Ture'nin ölümü ardından *Gine*'de darbe oldu. *Kamerun*'da darbe girişimi, *Uganda*'da gizli iç savaş, *Kenya*'da darbe girişimi, *Tanzanya* patlamak üzere. *Sudan*'da islami ilkelere dayalı anayasa ilanı, güneyin hristiyan nüfusunu silahlı ayaklanmaya, kuzeyin işçilerini genel greve sürükledi.

Bengaldeş'de 2 milyon endüstri ve ulaşım işçisi genel greve gidiyor. *Sri Lanka*'da huzursuzluk sürerken, küçük kıta *Hindistan*'da olaylar bölge bölge dolaşıyor.

Meksika'da işsiz ve aç yığınlar ABD sınırına yığılmış durumda. ABD yetkilileri yalnızca 1983 yılında *yakalanabilen* kaçak işçi sayısının 1.5 milyona vardığını söylüyorlar.

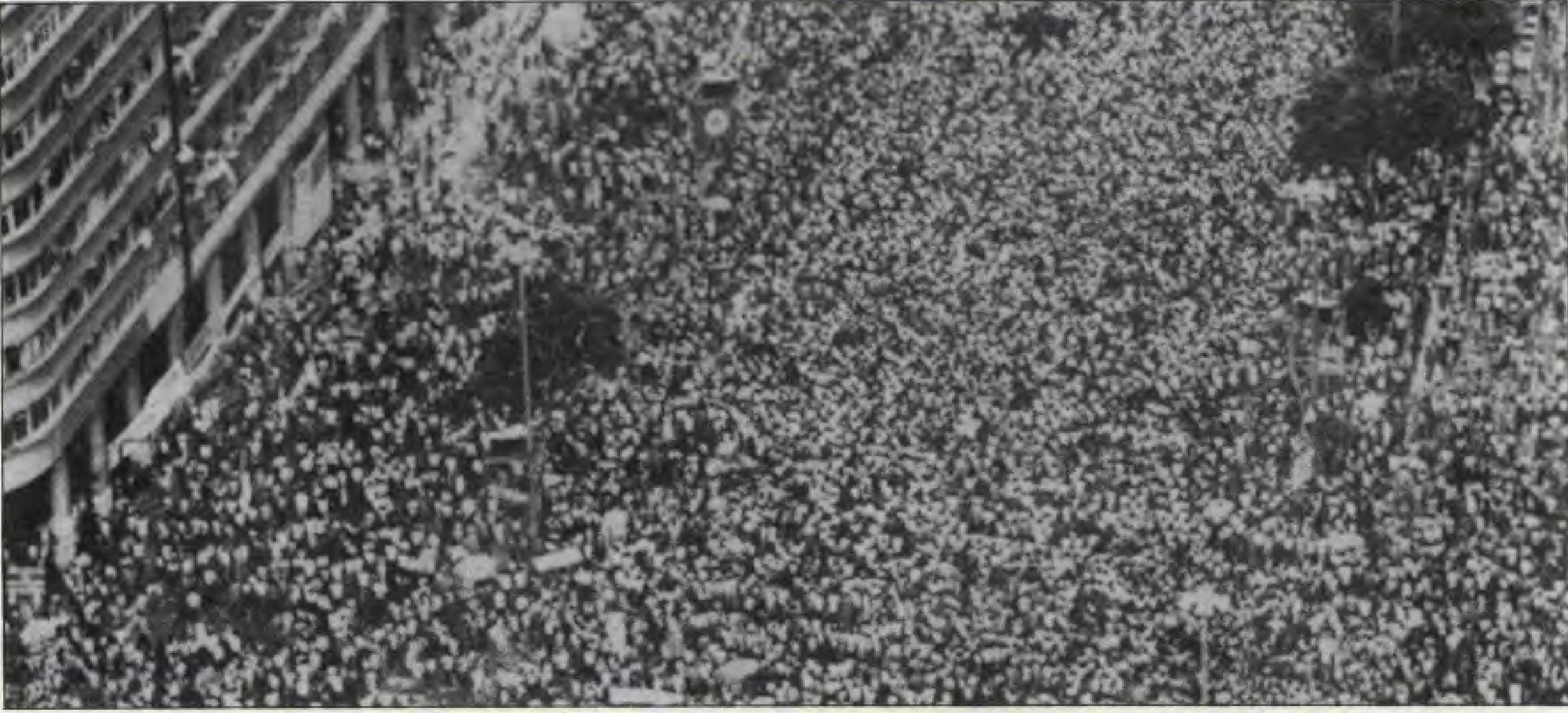
İç savaşın hüküm sürdüğü *El Salvador*'da hükümet, halkta biriken öfke karşısında 1 Mayıs'ın *legal* kutlanması için izin çıkarıyor. ABD birliklerinin cirit attığı *Honduras*'da yılların en büyük 1 Mayıs gösterilerinde onbinler anti-Amerikan belgiler haykırıyorlar.

Muz cumhuriyeti *Guetamala*'da Coca-Cola işçileri yine grevdeler.

Filipinler'de Yeni Halk Ordusu *(NPA)* ülkenin çoğu yöresini denetimi altında tutuyor.

Açıktır ki zayıf halkalar kaynıyor. Zayıf halkalardaki yangını devrime götürmek gerek. Komünistler *bunun için* vardır. Devrim için savaşmayana komünist denebilir mi?

Salih Can

Rio de Janeiro'da milyonluk protesto gösterisinden bir görüntü. Devlet başkanlığı seçiminin doğrudan mı dolaylı mı yapılacağı konusu yığınların kapitalizme karşı öfkesini açığa çıkaran kıvılcım haline gelmiştir.

Alman polisinin saldırılarına sessiz kalan Alman Sosyal Demokrat Partisi'nin tutumunu protesto için yürüttüğümüz eylem başarıyla sonuçlandı

FRANKFURT'TA DAYANIŞMA EYLEMLERİ SÜRÜYOR

Mannheim'da polisin yoldaşlarımıza yaptığı saldırı karşısında sessiz kalan Sosyal Demokrat Parti'nin (SPD) bu tutumunu protesto etmek ve onu bir basın açıklaması yapmaya zorlamak için SPD'nin il binasını işgal ettik. Kapıları kapatıp zincirledik. Bu arada görevlilerden bazıları kapıyı açmak istediler. Bunlara hemen müdahale ederek, yabancı düşmanlığını yeren ve Mannheim'daki olayları protesto eden büyükçe bir bez pankartı dış camlara astık.

Oradakilere, binayı işgal ettiğimizi ve il yöneticilerinden biriyle görüşmek istediğimizi söyledik. Yoksa kapıların açılamayacağını ve kimsenin dışarıya çıkamayacağını söyledik. Çok kısa bir süre sonra il başkan vekili geldi ve bizimle görüşmek istediğini söyledi. Bunun üzerine görevli yoldaşlar SDP yöneticisiyle birlikte onun bürosuna gidip görüştüler. Ve bizim şu istemlerimizi ilettiler:

1. SPD parti örgütü olarak bir basın açıklamasıyla bu olayı kınayacak.
2. Basına buranın işgal edildiğine dair haber iletecek.
3. Mannheim'daki olayı milletvekilleri aracılığıyla parlamentoya götürecek.
4. Olaya polis çağırmayacak.

SPD görevlisi şöyle dedi: "Bu meselenin parlamentoda görüşülmesi için biz pek birşey yapamayız. Onu ancak Bonn'da sağlayabilirsiniz. Bir de şu var. Paskalya tatilinden ötürü milletvekillerini yerinde bulmak mümkün değildir. Ancak diğer istemlerinizi yerine getireceğim."

Başta işgal basına iletildi ve sonra polislerden gelen bir telefona şöyle cevap verildi: "Biz kendimizi baskı altında bulmuyoruz. Buradaki arkadaşlarla barışçıl bir şekilde anlaştık. Polislerin buraya gelmesine gerek yok". Sonra, SPD yetkilisi bizden şu ricada bulundu: "Sizin tüm istemlerinizi yerine getireceğiz ve bunun için de size söz veriyoruz. Ancak bizim de sizden bir ricamız vardır. Mümkünse zincirli dış kapıyı açın ve arkadaşlarımızın normal çalışması sürsün."

Bunun üzerine işgalci yoldaşlar biraraya gelerek, kapıların açılmasına karar verdik ve ancak basın açıklaması yapılana kadar binada kalacağımızı görevlilere bildirdik. Hem içerde çeşitli basın aygıtlarına işgal olayı iletilirken hem de dışarda basın görevlisi yoldaşlar olayı duyurdular.

DPA olayı basına yansıtacaklarını söyledi. *TAZ (Tages Zeitung)* adlı ilerici bir yayın organından muhabirler işgal yerine gelerek görevli yoldaşlarla görüştüler. *Die FALKEN* yöneticileri gelip bizimle dayanışma içinde olduklarını bildirdiler ve bir dayanışma mesajı yazacaklarına söz verdiler. İlerici Avukat Helmut Funke işgal yerine gelip bizimle dayanışma içinde olduğunu bildirdi ve yardıma ihtiyacınız olduğunda her an arayabilirsiniz, dedi.

İsteklerimizin büyük bir bölümünün kabul edilmesi üzerine eylemimizi saat 15.30'da bitirdik.

S. Başaran, Frankfurt

Burjuvazinin yasaklarını kırarak şanlı 1 Mayıs geleneklerini yaratan Türkiye işçi sınıfı, yeniden alanlara çıkmaya hazırlanıyor.

YAŞASIN 1 MAYIS

Londra, Hamburg, Paris, Köln, Zürih, Frankfurt ve Hollanda'da kızıl belgiler, bayraklarla ve devrimci marşlarla 1 Mayıs'ı Türkiye işçi sınıfının geleneklerine yaraşır bir biçimde kutladık. Tüm eylemlerde olduğu gibi bu eylemde de yığınsal, coşkulu ve disiplinliydik.

Devrimci coşkumuzla yürüyüşe heyecan kattık

İşçi sınıfının birlik, dayanışma ve savaşım günü 1 Mayıs'ı Londra'da da coşkuyla kutladık. İngiltere Türkiyeli İlericiler Birliği (İTİB), İngiltere Türkiyeli Kadınlar Birliği (İTKB), İngiltere Türkiyeli Öğrenciler Federasyonu (İTÖF), Türkiye Demokratik Hakları Savunma Komitesi (TDHSK) ve Londra İşçi Birliği (LİB) kortejlerinin oluşturduğu yürüyüş kolu 1 Mayıs'ın en *yığınsal*, en kızıl ve coşkulu koluydu.

Bu yıl İngiliz işçi sınıfının 1 Mayıs'a katılımı oldukça düşüktü. Maden işçilerinin yığınsal ve militan bir savaşım sürdürdükleri bu dönemde 1 Mayıs'a ilginin düşük olması gerçekten üzücüdür.

Yürüyüş, eskiden Marks'ın yaşadığı, daha sonra Lenin'in *İskra*'yı çıkardığı şimdi de Marks Kütüphanesi olan tarihsel binanın önünden başladı.

Yürüyüşün başlayacağı alana ilk gelen bizler olduk. Flamalarımızı açtık, bu yılki gösteride bir yenilik olarak yer alan seyyar hoparlörümüzden devrimci marşlar çalmaya başladık. Daha sonra alan yavaş yavaş dolmaya başladı.

Yürüyüş başlamadan önce alanda çeşitli konuşmalar yapıldı. TDHSK'nden Aydın Meriç de uluslararası dayanışma hareketi adına bir konuşma yaptı.

Daha sonra yürüyüşe geçildi. Yürüyüş kolunun iki yanına dizilen kızıl bayraklı güvenlikçilerin ve yürüyüş sıralarının disiplini, önden başlayıp dalga dalga geriye doğru akan belgilerimizdeki coşku gerçekten eski bir geleneğin birikimini yansıtıyordu. Belgilerimizin yanı sıra, hoparlörlü bir araba gidiyor, korosunun enternasyonal marşlarına İngiliz ilericiler de katıldılar.

İTKB bu yılki 1 Mayıs'a gerçekten güçlü katıldı. Bu onun yabancı örgütler içinde, kadınlar arasında gerçek bir çalışma yapan tek örgüt olduğunu kanıtladı.

İngiltere'ye "özel görevle" gönderilen menşevikler de 1 Mayıs'a "dayanışma" pankartıyla katıldılar. Gene bu "özel görevin" sonucu olarak Avrupa'dan bir otobüs dolusu "takviye" getirttiler. Bu takviye kuvvete rağmen ancak "cılız" bir "kalabalık" oluşturabildiler.

Yürüyüş kolunun Büyük Londra Belediyesi önündeki mitig alanına Enternasyonal'le girişi alanda büyük coşku yarattı.

Miting bittikten sonra ses düzenimizi yeniden açarak devrimci marşlarımızı başlattık. Alandan ayrılmayıp bizimle kalan diğer uluslardan ilericilerle birlikte Enternasyonal'i söyledik.

Daha sonra LİB-İTKB folklor ekibiyle birlikte halay çekerek 1 Mayıs gösterisini coşkuyla bitirdik.

Londra'daki 1 Mayıs yürüyüşünden bir görüntü.

1 Mayıs'ın canlı havasını yaşattık

İşçinin Sesi Hamburg örgütü olarak 1 Mayıs'ı coşkuyla kutladık. Kıpkızıl, capcanlı kortejimizde, Hamburg Türkiyeli İlericiler Birliği (HTİB), Hamburg Türkiyeli Kadınlar Birliği (HTKB), Hamburg Gençlik Kulübü (HGK) ve semt çalışması yapan *İşçinin Sesi* taraftarları semtleri adına guruplar halinde yer aldılar.

Yürüyüş öncesinde Hamburg sokaklarına merkezi afişimizden 1000 adet yapıştırdık. Kortejimizin önünde *İşçinin Sesi* flaması ve kızıl bayraklar taşındı. Yürüyüş boyunca "Devrimci silahımız *İşçinin Sesi*", "Tanklarla gelen devrimle gitmelidir", "Kürt halkına ayrılma hakkı" ve "Demokrasiye giden tek yol devrim" belgilerimizi coşkuyla haykırdık. Mannheim'da yoldaşlarımıza yapılan polis provokasyonunu protesto etmek için Almanca olarak "Devlet terörüne son" belgisini bağırdık.

Havanın çok kötü olmasından ve Alman Sendikalar Birliği (DGB) merkezinin işçileri sokağa dökmek istemeyişinden ötürü bu yılki gösteriye ancak 15-20 bin civarında bir katılım oldu. Oysa, DGB'nin kendi belgisi olan "ücretler düşürülmeksizin 35 saatlik iş haftası" istemi doğrultusunda 1 Mayıs gösterisi güçlü bir atılım olabilirdi. *İşçinin Sesi* Hamburg örgütümüz, Türkiyeli örgütler içinde en yığınsal, en coşkulu ve en disiplinli katılımı sağladı. Yürüyüş kolumuz, Hamburg'un geleneksel 1 Mayıs gösterilerinin canlı havasını yaşattı.

Belgiler ortalığı çınlattı

Değerli yoldaşlar,

1 Mayıs'ı Paris'te coşkuyla kutladık. 1 Mayıs öncesi ve 1 Mayıs günüyle ilgili izlenimlerimi anlatmak istiyorum.

1 Mayıs yaklaşırken hazırlıklar yapmaya başladık. Kadın ve erkek tüm yoldaşlar verilen görevleri başarıyla yerine getirdiler. Biz, Paris içinde ve banliyölerde oturan aileleri her hafta ziyaret ettik. Onları 1 Mayıs yürüyüşüne çağırdık. Paris'te Türkiyeli işçilerin yoğun olduğu bölgelerde, erkek yoldaşlarımızla omuz omuza afişleme yaptık, 1 Mayıs bildirisi dağıttık.

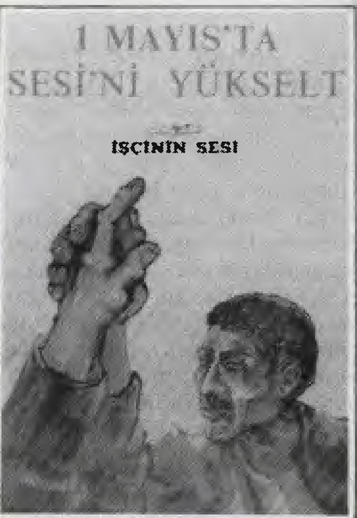
1 Mayıs günü ise, tüm yoldaşlar hep birlikte toplandık, alana gittik. Alanda yürüyüş öncesinde bildiri dağıttık, marşlar söyledik, belgiler attık. TKP'nin orak-çekiçli kızıl bayrağını açtık, pankartlarımızı yükselttik.

Yürüyüş başlayınca herkesin coşkusu daha da büyüdü, belgilerimiz daha bir gür sesle ortalığı çınlattı: "Türkiye Komünist Partisi devrimin öncüsü", "Dökülen kanların, alınan canların hesabını soracağız", "Devrimci silahımız *İşçinin Sesi*", "Yaşasın 1 Mayıs", "Yaşasın enternasyonalist dayanışma".

Gerek disiplinimiz gerek devrimci coşkumuzla yürüyüşün en ilgi çeken guruplarından birini oluşturduk. İzleyenler bizi sık sık alkışladılar ve belgilerimize yer yer katıldılar.

1 Mayıs'ı Paris'te işte böyle kutladık. Daha coşkulu 1 Mayıs'larda buluşmak üzere tüm yoldaşlara selamlar.

Zehra Gümüş, Paris

Geleneklerimizi belgilerimizde de yaşattık

Dünya işçi sınıfının devrimci dayanışma ve savaşım günü olan 1 Mayıs çalışmalarına bir ay önceden komiteler kurarak hazırlandık.

Bu yılki 1 Mayıs'ta bulunduğumuz bölgede, DGB-Alman Sendikalar Birliği'nden sonra en güçlü örgüttük. Yürüyüşün başından sonuna kadar devrimci sloganlarımızla canlı ve disiplinliydik. Türkiyeli sol örgütlerin katılımı çok zayıftı. Bizim resmiler birkaç bölgeden adam topladıkları halde ancak 15-20 kişiydiler. Pankart açmadan ve devrimci içerikli hiçbir slogan atmadan yürüdüler. Diğer örgütleri ise görmek olanaklı değildi. Bir bayan yoldaşımız yürüyüşe katılabilmek için evinin penceresinden atlamış. Hastaneye kaldırıldı.

Miting alanına vardığımızda, her yıl olduğu gibi geleneksel devrim andımızı içtik. Yürüyüş boyunca "Yaşasın 1 Mayıs", "Faşizme karşı tek yol devrim", "Kürt halkına ayrılma hakkı", "Devrimci silahımız *İşçinin Sesi*", "Yaşasın enternasyonal dayanışma", "Tanklarla gelen devrimle gitmelidir", "Faşizmi ininde geberteceğiz" belgileriyle en canlı ve disiplinli, aynı zamanda siyasal içerikli belgiler atan biricik örgüttük.

Eylemimiz başarıyla sonuçlandı.

İnanç Güven, Mannheim

Mannheim'daki 1 Mayıs yürüyüşünden bir görüntü

Şan olsun 1 Mayıs'ı yaratanlara, yaşatanlara! Şan olsun işçi sınıfının iktidarı için savaşanlara!

Genç yoldaşlarımız yürüyüşe renk kattı

Dünya işçi sınıfının birlik, dayanışma ve savaşım günü 1 Mayıs Köln'de yığınsal bir katılımla kutlandı. Yürüyüş ve mitinge sendikalar, değişik uluslardan siyasal örgütler ve birkaç Türkiyeli siyasal örgüt katıldı.

Dünya işçi sınıfının 1 Mayıs savaşım geleneği, Türkiye'de işçi sınıfının faşizme karşı kininin giderek arttığı bir dönemde değişik biçimlerde kutlanırken, Avrupa'da da ekonomik krizin giderek artmasıyla birlikte, sınıf savaşımının yükseldiği bir dönemde kutlandı.

Türkiyeli işçilerin yoğun bulunduğu F. Almanya'da, işçi sınıfının 35 saatlik iş haftası savaşımının giderek büyük boyutlar kazandığı, sosya hakların giderek kısıtlanmaya çalışıldığı, yabancı düşmanlığının giderek arttığı bir dönemde kutlanan 1 Mayıs'ın önemi büyüktür. Bunun bilincinde olan Köln örgütümüz yoğun bir hazırlık çalışması sonucu, hiç abartmadan söyleyebiliriz ki Türkiyeli siyasal örgütler içinde en yığınsal katılımla yürüdü.

Yürüyüş boyunca, kortejimizden "Faşizme karşı tek yol devrim", "Yaşasın Türk-Kürt halklarının mücadele birliği" gibi belgiler büyük bir coşkuyla yükseldi. Her zaman olduğu gibi sessiz sedasız yürüyen menşevikler, kızıl bayraklarla süslü kortejimizde, belgilerimizde, TKP'nin *İşçinin Sesi*'nin savaşımı üstünde yükseldiği gerçeğiyle bir kez daha yüz yüze geldiler. Bütün bunlar bize de şunu gösterdi: Disiplinli, planlı, sabırlı bir çalışmayla yıkamayacağımız hiçbir engel, kazanamayacağımız hiçbir şey yoktur.

Ayrıca genç yoldaşlarımızın gerek 1 Mayıs öncesindeki çalışmaları, gerekse yürüyüş boyunca disiplinli, coşkulu tutumları, gücümüze güç kattı. Demokratik Hakları Savunma Girşimi'nde çalışan Alman yoldaşlarımız enternasyonalist dayanışmanın en güzel örneğini göstererek, kortejimize ayrı bir renk kattı.

Yürüyüş ve mitingden sonra dernek lokalinde yığınsal bir toplantı yapıldı. Toplantı saygı duruşuyla açıldı, sonra Ali H. Karadağ yoldaş dünyada ve Türkiye'deki gelişmeleri anlatan bir konuşma yaptı. Yoldaşımızın konuşması ayakta alkışlandı. Sonra Türkiye burjuvazisinin ve onun beşinci kolunun korkulu rüyası, işçi sınıfımızın şanlı 1977, 1978 1 Mayıs filmi gösterildi. İşçi sınıfımızın bu şanlı savaşlarına ihanet eden, 12 Eylül'ün yolunu döşeyen oportünizme ve sosyal-demokrasiye, en başta da bugün emekçi halkımıza azgınca saldıran faşizme büyük bir kinle toplantı sona erdi.

Şan olsun 1 Mayıs'ı yaratanlara, yaşatanlara!

Şan olsun işçi sınıfının iktidarı için savaşanlara! *Köln*

Köln'deki 1 Mayıs yürüyüşünden bir görüntü

Komünizm için kavgadayız

Dünya işçi sınıfının birlik, dayanışma ve savaşım günü 1 Mayıs'ı öteki uluslardan sınıf kardeşlerimizle birlikte, yığınsal, coşkulu ve disiplinli bir biçimde kutladık.

Kutlama için hazırlık çalışmaları mart ayında başladı. Bu çalışmalara İsviçreli, İtalyan, Yunanlı, Latin Amerikalı ve Türkiyeli siyasetler katıldı. Bir 1 Mayıs Komitesi oluşturuldu. Bu komite Almanca, Türkçe, İtalyanca, İspanyolca ve Yunanca açıklamalı bir broşür yayınladı. Yapılacak eylemleri ve yürüyüşü planladı. Ayrıca "Nikaragua ile dayanışma" ve "1 Mayıs" rozetleri hazırlandı.

Bu yılki 1 Mayıs'ın daha canlı olması için Kürt sol örgütlerle birlikte ortak toplantı yaptık. Toplantıya *İşçinin Sesi, Devrimci İşçi*, DİB, *Gerçek*, KAWA, KKDK, *Kıvılcım, Serxwebun*, TDGDK ve THKO-Sempatizanları katıldı. *Partizan* katılmadı.

Toplantıda ortak döner satışı, ortak masa açma, ortak bildiri çıkarma ve ortak konuşma yönünde kararlar alındı. Ortak bildiri ve konuşma metninin hazırlanmasında en çok "genel af", "proletarya enternasyonalizmi", "devrim" ve bunlarla ilgili belgiler üzerinde tartışıldı. Bildiri taslağında, devrimle ilgili tek bir cümlenin, devrim sözcüğünün bile yer almadığı konusunda siyasetlerin dikkatini çektik. "Gerçek demokrasinin ve halkların kurtuluş yolu devrimden geçer" ya da benzeri bir cümlenin bildiride yer almasını önerdik. Kabul edildi ama uygulanmadı.

TDGDK adı ile toplantılara katılan resmiler yürüyüşe "*Atılım*'la dayanışma" pankartı ile katıldılar. Yürüyüş sırasındaki yerlerini değiştirdiler. Sondan ikinci sırada olmaları gerekirken, ön tarafta bulunan DİB, *Emek, Gerçek* guruplarının arasına girdiler.

Bu yıl kendi çalışmalarımıza da bir ay öncesinden başladık. Komiteler kurduk. İşleri planladık. Aramızda işbölümü yaptık. Daha sonra Zürih'i afişlerimizle donattık. "Gelecek onun için savaşanlarındır" başlıklı bir bildiri çıkardık ve çok sayıda dağıttık. Aynı eylemler yoğun biçimde Cenevre, Basel, Ulster ve Winterthur'da da sürdürüldü.

Yürüyüşe *İşçinin Sesi* flaması, üzerlerinde "Yaşasın dünya devrimi", "Yaşasın komünizm" ve "1 Mayıs" yazılı pankartlarımızla katıldık. En çok pankart taşıyan bizdik. Duvarları süsleyen 1 Mayıs afişlerimiz gibi pankartlarımız da izleyenlerin geniş ilgi ve beğenisini kazandı.

Yürüyüş boyunca devrimci marşlar söyledik. Ortak sloganların yanı sıra "Zindanları yıkalım", "Demokrasi için tek yol devrim", "Yaşasın 1 Mayıs", "Yaşasın proletarya enternasyonalizmi" belgilerimizi tek bir yürekten, tek bir sesle haykırdık. En güzeli alana girerken oldu. Almanca olarak "Yaşasın komünizm", "Yaşasın dünya devrimi" belgilerini attık. Bu belgiler yabancılar tarafından da geniş destek gördü.

Haydi 1 Mayıs 1985'e!

Zürih 1 Mayıs Komitesi

Alanda kızıl bayraklar dalgalandı

Değerli yoldaşlar,

FTİB olarak, Frankfurt'ta 1 Mayıs çalışmalarına, çeşitli komiteler kurarak başladık. Yığın çalışması komitesi, teknik komite, gençlik komitesi ve Almanlar arasında çalışma yapan komite.

1 Mayıs günü *İşçinin Sesi* pankartı altında yürüyüşe başladık.

Komitemiz önünde seyyar hoporlörlü bir araba gidiyor, onu dört kızıl bayrak ve çeşitli belgilerimizi kapsayan pankartlar izliyordu. Kortejin iki yanında yer alan kızıl gömlekli yoldaşlarımız megafonlarla belgiler atıyorlardı.

Toplantı alanına girerken ikiye ayrılan yürüyüş kolunun başındaydık. Kızıl bayraklar dalgalandı, alan belgilerimizle inledi. Alanda daire şeklinde toplanıp *İşçinin Sesi* andını içtik. Herkes bizi ilgi ile izledi.

İşin ilginç tarafı, böylesi bir günde menşevikler kendi pankartları ile yürüyüşe katılmadılar. Metal İşçileri Sendikası'nın (IG-Metall) yürüyüş kolu içinde yürüdüler.

1 Mayıs bitiminde derneğimize gelerek bir toplantıyla kızıl 1 Mayıs'ı bir kez daha kutladık.

Devrimci selamlarımızla!

Selim Tahsin
Frankfurt

Frankfurt'taki 1 Mayıs yürüyüşünden bir görüntü

Daha güçlü 1 Mayıslara

Değerli yoldaşlar,

Hollanda'da 1 Mayıs çalışmaları 1 Mayıs Komitesi tarafından yürütüldü. Amsterdam ve Haarlem'de merkezi komiteye bağlı alt komiteler kuruldu. Bu şehirlerde film gösterisini de içeren birer dayanışma toplantısı düzenlendi. Hazırlanan 1 Mayıs bildirisi kahve ve pazarlarda yaygın olarak dağıtıldı. *İşçinin Sesi* 1 Mayıs afişleri çok sayıda yapıştırıldı. Komiteler aracılığıyla yeni çevrelerle ilişki kurma olanağı bulduk.

Elimizde olmayan nedenlerle, yoldaşlarımızın büyük bir kısmı 1 Mayıs yürüyüşünün sonuna, yürüyüş sonu yapılan mitinge katılabildi. Hollanda'da başından beri 1 Mayıs'ın yürüyüşle kutlanması doğrultusunda en ısrarlı çabayı yürüten örgüt olarak bu durum bizi üzdü. Ama çabalarımızın boşa gitmeyeceğine inanıyoruz. Bu çalışmalar sırasında kurulan yeni ilişkileri daha da geliştirip, önümüzdeki yıl 1 Mayıs'a şimdiden hazırlanacağız.

Haydi 1 Mayıs 1985'e!

Selma Soydemir
Hollanda

Burjuvazi, muhalefetin parlamento dışına çıkmaması için "uygun" siyasetler arıyor.

Sosyal demokrasi de kurtaramayacak

Mercan Köklü

Burjuva muhalefet, muhalefet bile yapamadığını yerel seçimlerde de gösterdi. Seçim sonuçları, faşizmin çözülüşünün hızlanarak sürdüğünün göstergesi oldu. Burjuvazi, çözülmeyle birlikte ortaya çıkabilecek "sorun"ların üstesinden gelebilmek için önlemler almaya çalışıyor. Parlamento içinde "siyaset"i özendirmeye çabalıyor. *Tercüman* "siyasetsizlikten" yakınıyor. Neden? Siyasetin parlamento *dışında*, yığınlar arasında, yığınlar eliyle yapılmasından ölesiye korkuyor da ondan!

Burjuvazi enayi *olmadığı* için, parlamento dışında güçlenebilecek muhalefeti şimdiden "emin" kanallarda tutma derdine düştü. "Uygun" siyasetler arıyor.

Reformist bir burjuva partisi olan SODEP, hem işçi yığınlarına seslenememekten hem de "siyasi kabızlığından" sesini yükseltemiyor. Zaten, Özal eliyle uygulanan siyasete çoğu alanda *karşı da değil!*

Yeni, "kan", yeni "ses" arıyor. *Hürriyet* "Sol'da 3. parti 'ses' verdi" diye manşet atıyor. Burjuvazi işçilerin kızgınlığını burjuva çerçevede tutacak, işçi sınıfını gerçek çıkarlarından saptırmayı misyon edinmiş, "barışçı" bir parti peşinde.

Bu özlem, devleti "kem" gözlerden koruma güdüsü, SODEP Programı'nda da yer alıyor ve şöyle ifade ediliyor:

"Türkiye'nin yakın geçmişinde yaşadığı acı olaylardan sonra *demokrasinin sürebilmesi için iç huzur ve barışın sağlanması ayrı bir önem kazanmıştır." (SODEP Programı,* s.22) (abç)

Burjuva devletin geleceğini kurtarma girişimlerinin bir parçası olarak, Demokratik Sol Parti (DSP) piyasaya sürüldü.

DSP'nin *neden* kurulması gerektiğini İstanbul Sanayi Odası Meclis eski Başkan Vekili "işadamı" Murteza Çelikel bir süre önce şöyle dile getirdi:

"Politikacıyı ve politikayı *yarınımız için,* ülkemiz için *saygın hale* getirmek *mecburiyetindeyiz.* Bunun yolu politikayı *başarılı insanlara* açmaktır. *Yani, işadamları* politikacı kullanmak ve öğütmekten vazgeçip politikaya kendi inançları istikametlerinde *bizzat* girmelidirler." *(Nokta,* sayı:25, 15-21 Ağustos 1983)

İşçi (!) tabanlı sosyal demokrat partinin girişimcisi işadamı şunu da söylüyor: "Benim anladığım anlamda sosyal demokrasi ile işadamlığı arasında hiçbir çelişki olamaz... Sayın Koç, Sayın Sabancı sosyal demokratım derlerse, hayır mı diyeceksiniz?"

DSP'nin tüzüğü partinin *amaçları* konusunda yeterince bilgi veriyor:

"Partimiz devletin ve Cumhuriyet'in kurucusu ulu önder Atatürk'ün ilkelerine bağlı, demokratik sol tutumu gereği, özgürlük ve eşitliğe dayanan, emeğin üstünlüğünü, laik, sosyal hukuk devleti anlayışı içinde Türk toplumunun çağdaş uygarlık düzeyine ulaştırılmasını amaçlar." *(DSP Tüzüğü,* amaç maddesi)

Demokratik Sol Parti'nin, işçi sınıfının, komünistlerin öncülüğünde ülkeyi devrime götürmesi olasılığını ortadan kaldırmaya yönelik olduğunu DSP'nin ileri gelenlerinden Halil Tunç ve Sedat Akman hemen hemen aynı cümlelerle şöyle dile getirdiler:

" 'Sosyal demokrat' görüntüyle ortaya çıkan partilerden hiçbiri, çalışan halk kesimlerinin yitirdikleri haklarla, özgürlüklerle ilgilenme, bunlara değinme gereğini bile duymuyorlar. Böylece doğan *çok tehlikeli boşluk,* (abç) eğer gerçek demokrasiyi ve insanca, hakça bir düzeni amaçlayan bir demokratik sol parti tarafından doldurulmazsa, bundan bir takım sorumsuz, yıkıcı veya yozlaştırıcı güçler yararlanabilir. Böyle bir parti hem sağcı diktalara hem de komünizme karşı etkin ve demokratik bir güvence olur." (Aktaran *Nokta,* sayı:36, 31 Ekim-6 Kasım 1983)

Burjuvazi neyi amaçladığını kendi ağzından, burjuva sendikacılarının ağzından ne de güzel dile getiriyor: Komünizmin tehlike olmaktan çıkarılması, kapıda bekleyen devrim tehlikesinin safdışı edilmesi, işçi sınıfının dikkatinin komünist partisinden ve devrim almaşığından başka yönlere çekilmesi için, "iç huzur" ve "barış" için *sosyal demokrat hareket* gereklidir!

Sosyal demokrasinin yeniden piyasaya sürülmesi, bu kez "teorik" düşüncelerle de zenginleştirilerek sunulması, dönemin bir özelliği oldu. İsmail Cem sosyal demokrasi üstüne kitap yazıyor, HP ve SODEP'in sosyal demokrat *olmadıklarını* söylüyor. Parti, sendika, işçi üçgeninden bahsediyor.

Bu arada, burjuva devletin burnu iyi koku alan "güvenilir" elemanlarından Uğur Mumcu hemen kolları sıvıyor, *Cumhuriyet*'teki köşesinden "yılların yasak rejimlerinin doğurduğu düşünce açlığı nedeniyle *sosyalizmin temel kitapları,* belli bir sistem ve düzen içinde okunmamış..." diyor. Bu gözyaşartıcı cümlenin gerisi, burjuva yazarın gerçek niyetini iyi açıklıyor: "*...Demokratik sosyalizmin temel yapıtları* yerine Leninist düşünceler daha çok yaygınlık kazanmıştır. Demokratik sosyalizmin evrelerini bir çırpıda atlayıp, doğrudan doğruya *Leninist kuram* ile karşı karşıya gelinmesi, birçok genç beyinde *sarsıntılar yaratmış,* diyalektik düşüncenin sağlıklı yöntemleri yerine, *kavramlarla* ve inanç haline dönüşmüş *kalıplarla* oluşan düşünce alışkanlıkları yer etmiştir." (abç)

Kalıplarla düşünmeye en başta Marksizm-Leninizm karşıdır. Marksist-Leninist *temel yapıtlar* doğru özümsenemediği için, kalıplı düşünce doğar. "Demokratik sosyalizmin temel yapıtları" denen şey ise kendisi kof bir kalıptır. Böyle, hiç kalıpçı olmayan bir konumda kalıpçılığa karşı (!) çıkan Uğur Mumcu, İsmail Cem'in *Sosyal Demokrasi Nedir, Ne Değildir* kitabını "tanıttığı" yazısında, devamla şöyle diyor:

"Bernstein'in terör yollarına başvurmayı öngören 'Blankist' görüşlere verdiği yanıtlar bugün her zamankinden daha çok geçerlidir. Yine *Bernstein'in* 'geniş çevreye yayılmış sabırlı bir siyasal mücadele' yapılması yolundaki *görüşü* bugün her zamankinden daha çok *günceldir.*

"Kautsky'nin siyasette şiddet yollarına başvurmayı reddeden ve şiddeti 'azınlığın, yeterince benimsenmemiş ve kabul edilmemiş olanın yöntemi' olarak nitelemesi, yaşadığımız toplumda daha da *derin anlamlar kazanmıştır. "* (Uğur Mumcu, *Cumhuriyet*'ten aktaran *Milliyet,* Türk basınından seçmeler, 2 Mayıs 1984)

Uğur Mumcu, Bernstein'cı, Kautsky'ci fikirlerin yayılmasının "ileriye doğru sağlam tabanlı ve barışçı ideolojik çerçeveler arayanlara çok yardımcı" olacağını da eklemeden edemiyor!

Uğur Mumcu'nun "önerisi" şöyle:

"Biz, demokratik sosyalist bir partinin *'Kuvayı Milliye'* inancından yola çıkıp, çağın *özgürlükçü, katılımcı ve barışçı* düşüncelerini benimsemesini savunuyoruz.

"Bir yandan, gittikçe tekelleşen ve üç beş holdinge ihale olunan bu düzeni kimlik kartları ile sergilemek, öte yandan da *dar bir 'işçilik' anlayışı yerine,* toplumun emeği ile geçinen tüm kesimlerine açılmak ve uygulanan modele karşı *'pragmatik önlemlerden' oluşan bir 'ilk yardım programı'* getirmek, bu nitelikteki bir partinin *başlıca ödevleri olmalıdır."* (abç)

Evet, mantığını ayıkladığımızda, Uğur Mumcu'nun ağzından Türk devleti "solcu"lara şöyle akıl veriyor:

1.Demokratik sosyalizmin temel yapıtları, yani Bernstein, Kautsky, (Martov vb...) *önce* okunmalıdır.

2.Bu yazarların revizyonist, sosyal-emperyalist, sosyal-şövenist, anti-Marksist düşünceleri bir kez *kavrandıktan* sonra, Leninist kuram ile karşı karşıya gelinebilir.

3.Ama Leninist düşüncelerle karşı karşıya gelinse de, seçim Bernstein'dan, Kautsky'den yana olmalıdır.

4.Bu kavramsız düşüncelerle yoğrulmuş insanlar, "parti-sendika-işçi" üçgeni çerçevesinde, dar bir işçilik anlayışını reddeden, geniş toplumsal kesimleri "kucaklayan", *barışçı* bir örgütlenmeyi gerçekleştirecekler ve topluma "pragmatik" bir "ilk yardım programı" önereceklerdir!

Galiba geç kaldılar! Menşevikler bu göreve çoktan soyundular. Dar bir "işçilik" anlayışını reddederek, en geniş "ulusal çıkarlara" sahip çıktılar ve "sosyalizmin temel yapıtları"nı da çoktan sistemleştirdiler! Ama yine de sosyal demokratlar rekabette serbesttirler!

Burjuvazi korkuyor: "Toplumda patlama 'tehlikesi' ve böyle bir patlamayla burjuva devletin paramparça olma 'riski' varsa, devlet biçiminde yığınların hoşuna gidecek yönde değişmeler yapmayacak burjuvazi *enayi* kategorisine girer. Devletini hangi biçim altında parçalanmaktan, yıkılmaktan koruyacaksa *o biçime* yönelir." *(İşçinin Sesi,* sayı:257)

Türkiye burjuvazisi "enayi" değil. Kendisi için yaklaşan felaketi görüyor. Patlamaları emme, hoşnutsuzluğu yumuşatma, yükselen devrimci potansiyeli burjuva devletine zarar vermeyecek kanallara akıtma yönünde sağlı sollu hazırlık yapıyor. İşçi sınıfı da boş durmuyor. Biz de hoşnutsuzluğu pırıl pırıl bir devrimci geleceğe yöneltmek için hazırlanıyoruz.

İŞÇİ MİZAHI

Atılım neymiş?

"Atılım, Amerikan üslerinden sökülmüş bir *taş;* falakaya direnen yiğidin tabanında bir *nasır;* köyde örgütlenen emekçinin, gencin, kadının *gözünde bir ışık;* ilerici, sol güçleri birleştirmeye çalışan komünistin ardında bir *kaya* olacaktır." *(Atılım,* 15 Mart 1984) (abç)

Atılım, taş, nasır, gözde ışık, kaya olacağına birazcık komünist olsa!

Örgütünü şaşıran menşevik

Londra'da, 1 Mayıs günü yürüyüş sonrasında yapılan miting sırasında nefes nefese kalmış bir menşevik yoldaşlarımızdan birine yanaştı. "Kusura bakmayın yoldaş geç kaldım, araba vapurunu kaçırdım" dedi. Yoldaşımız durumu anlamıştı. "Geç kalan yoldaş", menşeviklerin Brüksel plakalı bir otobüsle Avrupa'dan getirdikleri "takviye kuvvetlerine" ek olarak, "sefere" Duisburg'dan arabasıyla çıkan bir menşevikti. Getirdikleri bunca "takviye" ye rağmen miting alanında "kaybolan" menşeviklerini görememiş, 1 Mayıs'ın İngiltere örgütleri de dahil en büyük ve dikkatleri üzerinde toplayan gurubunu oluşturan *İşçinin Sesi* kortejine "bizimkiler olsa olsa bunlardır" diyerek dalmıştı.

Yoldaşımız hiç bozuntuya vermeden menşeviğe geç kalmakla disiplinsizlik ettiğini söyledi ve neden geç kaldığını sordu. Böylece, Avrupa'da işlerin nasıl gittiğine dair epeyce "haber" dinledi. Menşevik daha sonra yoldaşımıza, "Cahit Baylav'ı tanıyor musun? Bana onu bulmamı söylediler" dedi. Yoldaşımız gene hiç bozuntuya vermeden şöyle cevap verdi:

"Tanımaz olur muyum. İşte karşıda, 'Dayanışma' pankartının arkasındaki menşeviklerin arasında."

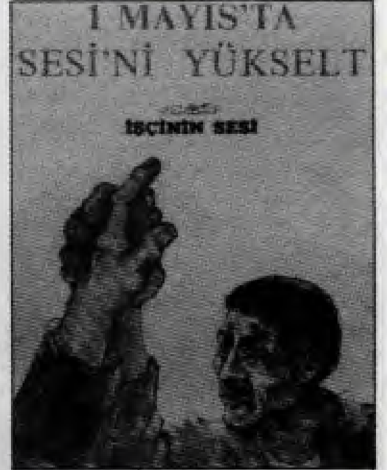
Bu cevaptan sonra "örgütünü şaşıran" menşeviğin yüzü gerçekten görülmeye değerdi. *İşçinin Sesi* sancağı, devrimci belgiler taşıyan pankartlarımız, dalgalanan kızıl bayraklar ve hoparlörümüzden haykıran Enternasyonal marşı ancak o zaman kafasına dank etti ve arkasına bile bakamadan menşeviklere doğru koşmaya başladı.

Nihayet itiraf ettiler

"Lenin, 'bol sayfalı dergiler gibi ayda bir' yayınlanan bir gazetenin, gazete adını taşımaya layık olmadığını, ... bundan önce söyledi. Şimdi, ... Lenin'in sözleri çok daha fazla geçerlidir." *(Atılım,* 1 Mart 1984)

Atılım, onbeş günlük yayına bu sözlerle geçti! Biz aslında *Atılım*'ın "gazete olmadığını", merkez organ ise hiç olmadığını, işçilere seslenmediğini, kollektif propagandacı ajitatör ve örgütçü olmadığını biliyorduk. Ancak bu gerçeği onların ağzından duymak hoş oluyor.

"Sesi'ni yükselt" belgisi, TKP-İşçinin Sesi'nin yıllardır kullandığı bir belgi. Yanda yine bu belgiyi kullandığımız 1 Mayıs 1983 afişimiz görülüyor. Bilindiği gibi, son zamanlarda menşeviklerimizi bir 'İşçinin Sesi'ni biçimsel olarak taklit etme" hastalığı sardı. Aşağıda Atılım'ı 1 Mayıs 1984'te "sesini yükseltirken" görüyorsunuz.

ATILIM

Kurucusu I. Bilen — Yıl 11, sayı 6 (125)

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı — 15 Nisan 1984

İlk dileğimiz, yaşatacak seni tunç bileğimiz!

TKP MERKEZ KOMİTESİ:

Ölüm roketlerine, zamlara, işkencelere karşı, iş için, ücret artışı için sendikal haklar için, genel af için, barış ve ulusal demokrasi için

1Mayıs'ta sesini yükselt!

TKP Merkez Komitesi uluslararası işçi sınıfının savaşım günü olan 1 Mayıs nedeniyle bir bildiri yayınladı. TKP MK'nin 1 Mayıs Bildirisi'nin tam metni gazetemizin son sayfasında yer alıyor.

İŞÇİNİN SESİ
Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!
Yıl:11, Sayı:258, 14 Mayıs 1984
ÇEK-AL
Bugün sosyal demokrat, devrimde sosyal faşist
sosyal demokrasiye hayır!

Sosyal-Demokratların (komünistlerin — İS) tüm legal olanaklardan gerçekten başarıyla yararlanmaları, bu olanakları sonsuz kararlılıkla koruyup parti çalışmamızın güç noktalarına çevirebilmeleri, ancak proletaryanın budanmamış devrimci istemleri uğruna savaşım adına, ancak devrimci Marksizmin program ve taktikleri adına olanaklı ve zorunludur. (Lenin, c.16, s.160)

Legal olanaklardan yararlanma

Serdar Soylu, Metin Yener

Legal olanaklardan yararlanmak, komünistler için hemen hemen her zaman gündemde olan bir konudur. Ancak faşizmin çözülüşüyle birlikte konu tüm sol hareketin de gündeminde daha fazla önem kazanmıştır. Çeşitli örgütlerde legal olanaklardan yararlanma doğrultusunda bir hazırlık göze çarpıyor. Bu açıdan konu günümüzde özel bir ağırlık kazandı. Biz bu konuda komünistlerin yaklaşımına değineceğiz.

1. TKP illegal ve özgürdür

Devrimini yapmamış bir komünist partisi, ülke koşulları ve burjuva yasalarının sınırları ne olursa olsun *özde* her zaman illegaldir. Bu, partinin varoluş nedeninin zorunlu bir sonucudur ve burjuva legalitesinin somutta nasıl olduğundan bağımsız bir olgudur.

Burjuva legalitesinin çerçevesi, burjuvazinin kendi düzenini korumak için çizdiği dar ya da geniş sınırları anlatır. Çerçevenin en geniş olduğu durumlarda bile burjuva devleti, tüm organlarıyla, yasalarıyla düzeni korumanın bir aracıdır. Oysa komünist partisi, burjuvazinin ve onun düzeninin düşmanı olan sınıfın, işçi sınıfının öncü örgütüdür. Partinin görevi burjuva devletini ele geçirmek, yamamak ve işçi sınıfı "yararına" kullanmak değil, onu yıkmak, parçalamak ve yerine proletarya diktatörlüğünü kurmaktır. Proletarya diktatörlüğünü kurma görevi ise, sınırları ne denli geniş olursa olsun, burjuva legalitesinin çerçevesiyle hiçbir zaman bağdaşmaz. Komünist partisinin çalışmasının içeriği illegaldir.

"Komünistler için burjuva devleti örgütlenmiş bir düşman güçtür. Bu devletin yasaları, burjuvazinin devletini ayakta tutmak için kullanılır. Bunu yıkmanın tek yolu Marksist-Leninist ideolojiyle donanmış partinin önderliğinde proletaryanın örgütlü gücünü kurmaktır. Devrimini yapmamış ülkelerde burjuvazinin örgütlü gücü ile proletaryanın örgütlü gücü karşı karşıyadır. O halde devrimciliği kağıt üzerinde kalmayan bir partinin, ülkede hüküm süren biçimsel legal olanaklardan bağımsız olarak *özünde* illegal olması kaçınılmazdır." *(TKP II. Leninciler Konferansı Kararları,* s.84-85)

Bunun tersi bir anlayış ise zaten komünist olamaz. Özde illegal olmayan bir "komünist" partisi, düzene adapte olmuş demektir. Burjuva legalitesinin çerçevesini aşamayan bir anlayışla, adı ne olursa olsun, hiçbir parti o çerçeveyi parçalayamaz. Düzenin izin verdiği sınırlar içinde debelenip belki küçük yaralar almasını sağlar ama öldürücü darbeyi vuramaz. Öldürücü darbe, mantığı gereği, ancak burjuva legalitesinin sınırları dışından vurulabilir.

Özde her zaman illegal olan komünist partisinin, biçim olarak legal kurulup kurulmaması farklı bir sorundur. İşçi sınıfının savaşımı, burjuvazinin belli reformlar yapabilecek denli güçlü olması vb. nedenler sonucunda burjuva yasalarında böyle bir olanak açılmışsa ve ideolojiden ödün vermeden legal bir komünist partisi kurulabiliyorsa o zaman neden legal örgütlenmeye gitmesin? Bu, partinin özde her zaman illegal oluşuyla çelişmez. Ayrıca parti, legal de örgütlense, her zaman belli dallarda illegal örgütlenmeyi sürdürmeli, genelde illegal bir çekirdek tutmalı ve anında örgütsel açıdan da illegale geçebilmeye hazırlıklı olmalıdır.

Tarihsel deneyim, legal örgütlenen komünist partisine sağlıklı kalabilen örnekler pek vermemiştir. Ama bu, komünist partisinin legal örgütlenmesinin yanlış olduğunu göstermez. Legal olan çok sayıda komünist partisinin giderek legalizme kayması, oportünizmin nesnel ve öznel koşullarıyla bağlı bir olgudur. Bu partilerin özde illegal kalmayışlarıyla bağlıdır. Zaten zayıf olan illegal özleri nedeniyle, bu partiler örgütlenme biçiminde legal olunca özde de legal olmaya kaymışlardır.

Bizim menşevikler ise daha da ustadırlar. Daha parti biçiminde illegalken, onlar özde legale çıkmışlardır. Önce illegaliteden yakınarak işe başlayıp sonra burjuvaziden legal örgütlenme hakkı istemeye, bunu özgürlük ile eşit göstermeye yöneldiler ve giderek sınırları geniş bir burjuva legalitesini hedef edindiler. Özgürlük adına burjuvazinin tutsağı oldular.

Kuşkusuz komünist partisinin özde legal olduğu zamanlar da olur. Ama bu ancak partinin yıkmayı amaçlamadığı bir legal çerçeve içinde olabilir.

2. Legalite devrim sorunudur

Komünist partisi ancak proletarya diktatörlüğü altında gerçek anlamda

legal olabilir. Gelgelelim bu legalitenin tohumları devrim kavgası içinde atılır ve filizlenir. Devrim kavgası içinde, burjuva legalitesine karşı alternatif devrimci legalite doğar.

Komünistler için legalite, yasaların çerçevesi içinde yer almadan önce geniş yığınların gönlünde yer almak, onların gözünde meşrulaşmak demektir. Bir yanıyla bu, partinin burjuvaziye karşı proleter hegemonyasını başarıyla yaşama geçirdiğinin göstergesidir.

Devrim savaşı yükseldikçe ve parti daha geniş yığınları ardına aldıkça, halkın gözünde, burjuva legalitesini hiçe sayan bir meşruluk kazanır. Zaten ancak yığınların bilincinde ve gönlünde meşruluk kazanan bir parti devrimi yapabilecek güce erişiyor demektir. Bu süreç içinde, burjuva legalitesi işlerliğini yitirdiği gibi, alternatif bir devrimci legalite doğar.

Alternatif devrimci legalite, önce bir devletin yasal çerçevesi gibi değil de, partinin, devrim organlarının, komitelerin vb. aldığı kararlarda yaşam bulur. Devrim ve parti o denli güçlü bir meşruluk kazanmıştır ki, bu meşruluğa dayanarak, onu harekete geçirmek üzere devrim ve parti organlarının aldığı kararlar burjuva legalitesinin yerine geçer.

Bu anlamda legalite devrim sorunu olduğu gibi, devrim de legalite sorunudur. Bir yandan işçi sınıfı partisinin legal olabileceği çerçeve devrim sürecinde filizlenir ve devrimden sonra proletarya diktatörlüğünde yerleşik varlık bulur. Öte yandan devrim de zaferden önce kendi legal çerçevesini yaratmaya başlar.

Her gerçek halk devrimi burjuva devletini parçalamak zorundadır. Aynı zamanda halk devrimi en demokratik bir eylemdir. Öyle ki onun demokratikliği, hiçbir burjuva demokrasisinin çerçevesine sığamaz. Devrim savaşımı yükseldikçe yeni devletin de tohumları filizlenir. Başka bir deyişle, nasıl devrim demokrasi sorunudur, demokrasi de devrim sorunudur diyoruz, buradaki mantık aynen legalite için de geçerlidir.

Komünist partisi, burjuva legalitesi açısından her zaman özde illegal olan görüşlerini legal kılan yapının doğmasıyla legal olabilir. Bunu bu şekilde anlamadık mı, oportünizmin burjuva kuyrukçusu, legalist anlayışından bir adım öteye gidemeyiz. Burjuva devletini yıkmak ufuklarına bile girmediğinden, oportünistler, legaliteyi de ancak burjuvaziden izin koparmak diye anlıyorlar. Böyle olunca, bizim menşeviklerin çeşitli koşullarda sayısız kez örneklediklerí gibi, legalite savaşımı burjuvaziden saygınlık kazanma savaşımı olarak beliriyor. Legal olanakların, partinin legal örgütlenmesinin ne denli avantajlı çalışma koşulları yarattığına ilişkin öne sürdükleri görüşler, bu legalist savaşımın kılıfı olmaktan öteye geçmiyor.

Oysa legal olanaklardan yararlanmak bizim için de çok önemlidir. Hatta burjuva yasalar çerçevesinde legal parti kurabilmeyi de isteriz, neden istemeyelim? Şimdi legal olanaklara neden önem veriyoruz, hatta legal örgütlenmeyi bile neden isteriz sorusuna geçelim.

3. Burjuva legal olanaklardan illegalin yararlanması

Komünist partisi özde her zaman illegal olduğuna göre, legal olanaklardan yararlanmanın ölçütü de illegal fikir, siyaset ve örgütü şu ya da bu yönden güçlendirmektir. Bunu Lenin şu sözlerle çok güzel özetlemiş:

"Örgütlerin *biçimi* açısından illegal 'kendini' legale 'uyarlar'. Ama partimizin çalışmasının *içeriği* açısından legal çalışma 'kendini' illegal fikirlere 'uyarlar'." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.18, s.392)

Legal olanaklardan illegali güçlendirme yönünde yararlanma genel çerçevesi içinde, legal olanaklardan yararlanmanın illegali nasıl, ne açıdan güçlendireceğine birçok neden sıralanabilir.

Lenin'in çeşitli savaş biçimlerini kullanmayı öğrenmenin gerekliliğine ilişkin şu sözleri, legal savaşım biçimleri içinde de geçerlidir:

"...Birincisi, görevini yerine getirebilmek için devrimci sınıf, toplumsal faaliyetin istisnasız *her* biçimini ya da yönünü ustaca kullanabilmelidir..., ikincisi devrimci sınıf bir biçim yerine bir başkasını, en hızlı ve atik olarak geçirmeye hazırlıklı olmalıdır.

"Herkes kolayca kabul eder ki, tüm silahları, düşmanın elinde bulunan ve bulunabilecek olan tüm savaş araç ve yöntemlerini kullanma eğitimi yapmayan bir ordu akılsızca davranıyor, hatta suç işliyordur. Bu siyasette savaş sanatından daha da geçerlidir. Siyasette, gelecekteki belirli koşullarda hangi savaşım yöntemlerinin uygulanacağını ve bizim avantajımıza olacağını bilmek daha da zordur. Eğer bütün savaşım biçimlerini uygulamayı öğrenmezsek, ciddi, hatta bazen belirleyici yenilgiye uğrayabiliriz..." (Lenin, c.31, s.96)

İçinde savaş verdiğimiz ortamda legalitenin sahibi olan sınıfın legal olanaklarından yararlanmayı, legal savaş biçimlerini kullanmayı öğrenmek kuşkusuz işçi sınıfı için büyük önem taşır.

Legal olanaklardan yararlanmanın illegal için bir başka yararı da şudur:

"Legal birlikler, illegal örgütler için ve yığınlar arasında işçi sınıfı dayanışması fikrinin yaygın, legal olarak savunulması için belli ölçüde *perde* işlevi görür." (Lenin, c.20, s.500)

Legal olanakları kullanmanın önemi, ölçüsü ve biçimi kuşkusuz döneme göre değişir. Devrimci savaşım, bununla bağlı olarak alternatif devrimci legalite hızla güçleniyorsa, burjuvazinin legal olanaklarından yararlanmak değil, tam tersine yararlanmamak gerekebilir. Bu konuya ileride geleceğiz. Ancak, şu kesindir ki bu, devrime az zaman kala olabilir. Bu olana dek burjuva legalitesi, geniş yığınların gözlerini çevirmiş oldukları bir platformdur. Legal olanaklardan yararlanmak bu açıdan da büyük önem taşır.

Gericilik döneminde parti hücrelerinin ve komitelerinin görevlerini sıralarken Lenin şöyle diyor:

"Bu hücrelerin ve komitelerin görevi şu olmalıdır: Tüm yarı-legal ve olabildiğince legal örgütlerden yararlanmak, 'yığınlarla yakın bağları' korumak ve çalışmayı öyle bir yöneltmek ki, Sosyal-Demokrasi (komünizm — İ.S.) yığınların tüm gereksinimlerine karşılık verebilsin." (Lenin, c.15, s.354)

Döneme göre değişmekle birlikte, çoğu zaman legal olanaklar yığın bağları açısından çok önemli bir platformdur. Ancak yararı, önemi hep illegali güçlendirmek çerçevesi içinde, illegalle bağlı kalındığı sürecedir.

4. Biz mi legal olanaklardan, onlar mı bizden yararlanacak?

Eğer komünistler legal olanaklardan illegal özleri doğrultusunda, illegalle uyarlı olarak yararlanamıyorlarsa, bu son çözümlemede, burjuva legalitesi "komünistlerden" yararlanıyor demektir.

Komünistlerin legal olanaklardan yararlanma mantığını Lenin'in şu sözleri anlatıyor:

"İllegal ve legal çalışmanın birleştirilmesi, yalnızca bugünkü dönemin, proleter diktatörlüğünün arefesi döneminin tüm özelliklerinin değil, aynı zamanda, komünistlerin kazanamayacağı hiçbir çalışma alanı olmadığını ve de olamayacağını burjuvaziye kanıtlama zorunluğunun dayattığı mutlak bir ilkedir. Herşeyden önce şu olgu bunu dayatıyor: Burjuva demokratik legaliteye inanmayı sürdüren ve mutlaka bu aldanmışlıktan vazgeçirmemiz gereken geniş bir proleter tabaka ve daha da geniş proleter olmayan emekçi ve sömürülen yığınlar vardır." (Lenin, c.31, s.196)

Komünistlerin legal olanaklardan yararlanmaları işte hep bu mantıkladır. Onlar hiçbir zaman burjuva legalitesinin saygınlığını arttırıcı yönde davranmazlar. Onlar için legal olanaklar, "legal örgütler, *illegal çekirdeğin* görüşlerinin yayılmasını sağlayan *odak noktalarıdır.*" (Lenin, c.18, s.392) Parti legal örgütlenmişse, o zaman bu örgütlenmenin kendisi de illegal görüşleri yaymayı sağlayan bir odak noktası olmak durumundadır.

Komünistler, burjuva legal platformun ta göbeğine girip çalışırlar ama bu çalışma, burjuva düzenine zarar vermek, onun legalitesini gözden düşürmek amacına hizmet eden bir araçtır. Oportünisler için ise durum farklıdır. Onlar için burjuva legalitesi içinde "saygın" bir yer kazanmak amaçtır. Bu, gerçek anlamda "legal olanaklardan yararlanmak" değildir. O olanaklar içinde kendine yer açıp yerleşmektir.

Legal olanaklardan yararlanmak devrimi başarmanın önkoşuludur. Legal olanaklara uyarlanmak, çalışmayı burjuva legalitesinin çerçevesine indirgemek ise devrimi satmanın yoludur. Bu nedenle de sonuçta burjuva legalitesi "komünistlerden" yararlanmış olur.

"...Sosyal-Demokratların (komünistlerin — İ.S.) tüm legal olanaklardan gerçekten başarıyla yararlanmaları, bu olanakları sonsuz kararlılıkla koruyup parti çalışmamızın güç noktalarına çevirebilmeleri, ancak proletaryanın budanmamış devrimci istemleri uğruna savaşım adına, ancak devrimci Marksizmin program ve taktikleri adına olanaklı ve zorunludur." (Lenin, c.16, s.160)

Proletaryanın devrimci istemleri legal olanaklara uyarlanmak, çalışmayı legal olanaklardan yararlanmak olmaz! Gerçek anlamıyla legal olanaklardan yararlanmak, oportünizmin doğası gereği, oportünistler için olanaklı değildir. Oportünizme tepki olarak, bazı devrimcilerde de ters yüz edilmiş bir oportünist anlayış beliriyor:

"Deneyimsiz devrimciler çoğu zaman sanıyorlar ki legal savaşım yöntemleri oportünisttir... illegal savaşım yöntemleri ise devrimcidir. Oysa bu yanlıştır... İllegal savaşım biçimlerini legal savaşımın *her* biçimiyle birleştirmekten aciz olan devrimciler gerçekte zavallı devrimcilerdir. Devrim zaten patlamışken ve onun etkisiyle herkes devrime katılırken... devrimci olmak zor değildir... Doğrudan, açık, gerçekten yığınsal ve gerçekten devrimci savaşım henüz yokken devrimci olmak, (propaganda, ajitasyon ve örgütlenme yoluyla) devrimin çıkarlarını devrimci olmayan organlarda ve çoğu zaman düpedüz gerici organlarda, devrimci olmayan bir durumda ve devrimci eylem biçimlerine olan ihtiyacı hemen anlayamayan yığınlar arasında savunmak çok daha zor ve çok daha değerlidir." (Lenin, c.31, s.96-97)

Legal olanaklardan doğru bir şekilde yararlanabilmek işte bu anlayışla olanaklıdır. Legal olanaklardan yararlanmayı reddetmek de, oportünistler gibi legal olanakların içine sıkışmak da sonuçta burjuva legalitesine hizmet eder. Yararlanan burjuva legalitesi olur.

5. Legal olanaklardan yararlanmanın döneme göre değişimi

Legal olanakların yeri, rolü, sınırları gericilik döneminde, burjuva demokrasisinin sorunsuz yaşandığı dönemlerde, devrimci durumda vb. değişiklik gösterir. Bununla bağlı olarak, komünist partisinin bu olanakları ne ölçüde

kullanıp kullanmayacağı, kullanma biçimleri vb. de dönemlere göre değişir.

Gericilik döneminde legal olanaklar sınırlıdır. Kullanılması daha zordur. Ama yığınların gözünün baktığı en yüksek siyasal platform, bu sınırlı, kullanımı zor olanaklardır. Parti böyle dönemlerde var olan olanakları sonuna kadar kullanır.

Kendi deneyimimizden örnek verelim. II. Leninciler Konferansı yığın çalışması üzerine aldığı kararda, 12 Eylül sonrası dönem için parti örgütünün önüne şu hedefleri koydu:

"Herşeyden önce parti örgütünü güçlendirmek ve sıkı bir illegal örgütlenmeyi sağlamak zorundayız. Bu herşeyin temelidir. Partimizin çevresel (periferal) örgütlenmeleri olan muhabir gurupların da güçlendirmeli ve daha iyi bir illegal çalışmaya sokmalıyız.

"Partimizin yığın çalışmasındaki ikinci halka, illegal anti-faşist yığınsal savaş merkezleridir. Okullarda, mahallelerde, fabrikalarda, işyerlerinde, kırsal yerleşim birimlerinde faşist yönetime karşı her çeşit hoşnutsuzluğa, tepkiye öncülük ederek bu merkezleri kurmalı, ya da kurulması için yardımcı olmalıyız. Gerçek anti-faşistleri, faşizme karşı, devrim için savaşmaya niyetli ve yetenekli olanları toparlayacak, yığınların içine gömülü ve yığınlarla bağlı bu örgütler, komünistlerin yığın bağlarının geliştirilmesinde büyük öneme sahiptir. Her birimin ve ülkenin ekonomik siyasal sorunlarını kendisine kalkış noktası yapan bu örgütler, siyasetten uzaklaşan, ya da tutunacak dalı kalmamış unsurları kazanmakta yakalanması gereken ana halkadır.

"Partimizin yığın çalışmasının üçüncü halkası legal örgütlerdir. Yönetiminde kimin olduğuna bakılmaksızın halk yığınlarının bulunduğu her örgütte komünistler çalışmak zorundadır. Yığınlar neredeyse biz de oradayız." *(TKP II. Leninciler Konferansı 1981 Kararlar*, s.95-96)

Kuşkusuz ılık burjuva demokrasisi koşullarında da legal olanaklardan yararlanmak önemli bir zorunluluktur. Bu barışçıl koşullarda hem olanaklar geniştir, hem de yararlanma gereği büyüktür. Yararlanma yine burjuva legalitesinin saygınlığını düşürücü yöndedir ama bu uzun ve sabırlı çalışma işidir. Burjuva legalitesinin bir çırpıda saygınlığını yitireceği bir ortam yoktur.

Devrimci durumda ise ortam farklıdır. Legal olanakların yeri ve rolü, devrimci durumun kendi gelişmesine, ulaştığı düzeye göre değişir. Bu sürece göre de parti de yararlanma ölçü ve biçimlerini ayarlamak zorundadır. Önemli olan yığınların ulaştığı düzeyden kopmadan, burjuva legalitesini onların gözünde hergün biraz daha düşürücü yönde davranmaktır. Zamanı gelir bu, hiç yararlanmamayı da *getirebilir.*

Devrimci durumda burjuvazinin yönetemezliği, burjuva devletin dağılma süreci zaten söz konusudur. Öte yandan yığınların hareketliliği, kendi nesnel mantığı içinde, burjuva yasalarının sınırlarını zorlamaya yönelir. Yığınların gözü, giderek ülkede gelişen devrimci savaşın odağına çevrilir. Giderek legal çerçevede yer bile almayan, yasalarda adı bile geçmeyen eylem biçimleri, olanaklar çıkar. Yükselen hareketlilik burjuvazinin legalitesini daha da geçersizleştirmeye, kendi alternatif devrimci legalitesini yaratmaya doğru yönelir. Örneğin işçiler fabrikayı işgal eder, üretime elkoyar, ve herşeyi kendileri yönetmeye başlarlar. Mahallelerde devletin güvenlik güçlerinin değil, yerel halk milislerinin sözü geçer vb.

Bu gelişmenin öznel ögeden bağımsız nesnel bir yanı vardır. Ancak bu gelişme karşısında öznel ögenin önemli görevleri vardır. Menşevikler nesnel gelişmeyi bile geriletmek "ustalığını" gösterdiler. Oysa görev, bu gelişmeyi ilerletmektir.

Parti devrimci durumun belirtilerini, ipuçlarını yakaladığı anda, bir yandan legal olanakları kullanırken öte yandan halkın burjuva legalitesine karşı en yığınsal savaşını örgütler. Zaten legal olanakları da bu yönde kullanır. Devrimci durum yükseldikçe parti bilinçli olarak burjuva legalitesini laçkalaştırır, onun saygınlığını düşürmek için elinden geleni yapar. Ayrıca parti, işçi sınıfının kendi alternatif devrimci legalitesini kurmasına öncülük eder. Eğer bu öncülük olmazsa, nesnel olarak gelişen devrimci legalite ya çürüyüp yıkılabilir ya da küçük burjuva etkiyle çarpık gelişir.

1974'ten sonra Türkiye'de yaşadığımız deneye bakalım. Gelişen devrimci hareket için önce 1976, asıl olarak ise 1977 1 Mayıs'ı bir dönüm noktası oldu. Yasalara karşın İstanbul'un göbeğinde, görülmemiş kalabalıklarla 1 Mayıslar kutlandı. Bundan sonra şehirlerde valilerin, belediye başkanlarının sözü geçmez oldu. Polis bölge güvenliğini alayım derken polis örgütü bölündü. Daha bir dizi örnek sayılabilir. Menşevikler bu güzelim gelişmeyi baltaladılar. Yığınların gözünü ille de burjuva legalitesine döndürmek için uğraştılar. "TKP"ye özgürlük" belgisi bunun en çarpıcı örneğidir. Bu dönemde tam tersine partinin yapması gereken, yığınların burjuva legalitesine olan nefretini körüklemek ve işçi sınıfının, halkımızın savaşı içinde filizlenen devrimci alternatif legaliteyi gerçek alternatif yapabilmek için eylem yürütmekti.

Legal olanaklardan devrimci durumda yararlanmanın çok ince, hassas bir mantığı vardır. Bunun reçetesini çıkarmak yanlıştır. Ama genel eğilim olarak şunu diyebiliriz:

Devrim savaşımını yükseltici yönde yararlı bir platform olduğu sürece ve o ölçüde legal olanaklardan yararlanılır. Eğer yararlanmaya değecek bir legal olanak kalmazsa, devrimci savaşım burjuvazinin legalitesinden yararlanmaya gerek kalmayacak denli daha güçlü bir platform yaratmışsa, alternatif devrimci legalite toplum çapında sözünü geçirebilme olanağına sahipse, o zaman işte *bu olanağı* zorlamak gereklidir. Böyle bir durumda dönüp ille de gözden düşmüş ya da hızla düşmekte olan burjuva legalitesinden yararlanmak, ona kaybettiğini kazandırmak anlamına gelebilir.

Bu söylediklerimizin mantığını seçimleri boykot konusunda da örnekleyebiliriz. Yığınların *önemli bir azınlığının* bile gözü seçimler üzerinde, hâlâ seçimlerden birşey bekler durumda ise, önerilecek boykot "devrimciliği tatmin"den öteye geçmez. Yığınların iyice hareketlendiği, burjuvazinin iyice yönetemez bir duruma geldiği bir dönemde ise boykot eylemi burjuvazinin legalitesini geçersiz kılmada önemli bir araçtır.

Ekim Devrimi'nden önce, bu söylenenlere çok canlı bir örnek yaşanmıştır. Bir yandan ikili erk doğmuş ve Sovyetler, Menşeviklerin ve Sosyalist Devrimcilerin tutumu yüzünden tek gözünü burjuva legalitesine diken bir yol izlemiştir. Lenin, Sovyetlerin bu ikircimli tutumunu eleştirmiştir. Ama tam da bu ikircimli tutum nedeniyle, Bolşevikler seçimleri *devrimden sonra* bile boykot etmemişlerdir. Çünkü burjuva legalitesinin geçersizliğini, o çerçeve içindeki seçimlere bir kez daha katılarak sergileme gerekliliği doğmuştur.

Legal olanaklardan yararlanmak dönemlere ve koşullara göre değişir. Ama değişmeyen birşey vardır: Legal olanaklardan illegal doğrultuda yararlanmak.

6. Legal olanaklar nelerdir, legal örgütlerde nasıl çalışılır, ve tutumumuz ne olmalıdır?

Geniş bir tanım yaparsak legal olanak, o günkü düzenin yasaları çerçevesindeki herşeydir. Yasaların izin verdiği her siyasal, kültürel, mesleksel vb. kuruluş, dernek, sendika, kooperatif, kulüp, basımevi, gazete, dergi vb. ve tüm siyasal mekanizmalar hepsi legal olanak kapsamına girer.

Legal olanaklardan yararlanırken önemli bir sorun vardır. İllegal içeriği, rahatça, aynı biçimde legal olarak dile getirmek çoğu zaman olanaklı değildir. Demek ki çalışmanın *biçimi* legal olanaklara göre ayarlanmak zorundadır. Partinin ideolojisi, programı, taktiği legal bir konumdan, devrimci içeriği hiç boşaltılmadan nasıl savunulur? Lenin buna şöyle bir örnek veriyor:

"Şöyle bir itiraz öne sürülebilir: Tüm seçim kampanyasının parolası olarak cumhuriyet belgisini kullanmak, bu kampanyayı legal yürütme olasılığını dışlar ve böylece legal çalışmanın önem ve gerekliliğinin anlaşılmasına ciddi yaklaşılmadığını gösterir. Ama böyle itirazlar likidatörlere yaraşır safsatalardır. Legal olarak cumhuriyeti savunamayız. (Duma kürsüsü hariç. Cumhuriyet propagandası buradan legalite çerçevesinde *tam olarak* yürütülmelidir.) Ama demokrasiyi savunuruz, yazdıklarımızı ve söylediklerimizi *öyle* ayarlayabiliriz ki liberal ve narodnik monarşistleri reddeder, onlarla alay ederiz, *öyle ki* okuyanlar ve dinleyenler, monarşiyle Rusya'daki despotluğu... birbirine bağlarlar. Ruslar uzun bir kölelik okulundan geçtiler, satır arasını okumayı ve konuşmacının söylemediği yerleri eklemeyi öğrendiler." (Lenin, c.17, s.253)

Siyasal savaşımın burjuva legalitesi içinde en üst örgütü parlamento ve ona bağlı olarak seçim platformudur. Komünist partisinin, yıkmak istediği düzenin bu siyasal organını ona karşı kullanması gerekir. Bu organların, mekanizmaların halk üzerinde yarattığı illüzyonlar yıkılmadan devrim yapılamaz.

Bu nedenle Lenin, en gerici parlamentolarda bile çalışılır, diyor. Bolşevikler Duma'ya kendi temsilcilerini sokuyorlar. Bolşeviklerin bu deneyimini yine Lenin'den okuyalım:

"...Duma'dan devrimci Sosyal-Demokratların (komünistlerin — *İ.S.)* yararlanması ile oportünistlerin yararlanması arasındaki fark şöyledir: Milletvekilleri ve çoğu kez onları çevreleyen burjuva entellektüellerinin, parlamenter etkinliği temel, herşeyin en önemlisi, kendi içinde bir amaç yapma eğilimiyle çarpışmanın gerekliliği. Özellikle, gurubun, bir bütün olarak işçi sınıfı hareketinin çıkarlarına bağımlı kılınmış işlevlerden biri olarak çalışmasını sürdürmesi ve partiyle sürekli ilişki içinde olması, partiden, parti görüşlerinden, parti kongrelerinin ve merkez kurumlarının verdiği direktiflerden uzaklaşmaması, bunları uygulaması için bütün çaba gösterilmelidir.

"...Şunu akılda tutmak can alıcı önem taşır. Parlamentodaki Sosyal-Demokrat (komünist — *İ.S.)* gurubun faaliyetlerinin amacı *bütün* öteki siyasal partilerinkinden ilkesel olarak farklıdır. Proletarya partisinin amacı, oradaki güçlerle uzlaşmalara gitmek ya da çekişe çekişe pazarlık etmek, kârşıdevrimin feodal-burjuva diktatörlük rejimini ümitsizce yamamaya yardımcı olmak değil, işçi yığının sınıf bilincini, düşüncede sosyalist berraklığını, devrimci kararlılığını ve çok yönlü örgütlülüğünü geliştirmektir. Duma gurubunun faaliyetlerinde her kürsüsünden sosyalist devrimin amaçlarını yükseltmeye daha çok dikkat harcanmalıdır. Duma kürsüsünden sosyalizmin, yani bilimsel sosyalizmin temel kavramlarının ve amaçlarının propagandasını yapan konuşmaların daha sık işitilmesini sağlayacak yönde çaba gösterilmelidir... Duma'daki Sosyal-Demokrat (komünist — *İ.S.*) gurup, devrimin sancağını, ileri sınıfın sancağını yükseklerde tutmalıdır." (Lenin, c.18, s.439-440)

Menşevikler, Duma'nın devrimin bir

silahı olacağını söylüyorlar. Lenin ise "bakanvari" parlamentarizm değil, devrimci ve illegal parlamentarizm, diyor. Hükümet, Duma'daki Bolşevik temsilcileri sürgüne göndermekle tehdit ediyor. Bolşevikler bunu yığınları ayaklandıracak bir ajitasyon malzemesi olarak görüyorlar. Legaldeki tutum ancak böyle kahramanca ve parti hattına sımsıkı bağlı olursa komünistçedir. Komünistler için legal konum, iyi para kazanılacak, burjuva saygınlık edinilecek bir "mevki" değil, cesaret ve kahramanlık gösterilecek bir alandır.

Yaygın bir propaganda-ajitasyon aracı olarak legal yayın olanağını kullanmak da önemlidir. Seçim platformu için verdiğimiz ezop dili örneği yayın alanında da geçerlidir. Bu dilin bırakacağı açıkları illegal yayın kapatır.

Son bir örnek de diğer siyasal partiler ve devrimci örgütlere ilişkindir. Öteki devrimci örgütlere girmekle ilgili olarak Lenin şunları söylüyor:

"...Sosyal-Demokratların (komünistlerin — *İ.S)* hiçbir durumda ve hiçbir koşul altında parti-dışı (yani, az çok bilinçli ya da bilinçsiz burjuva) örgütlere katılmayacaklarını söylemek yanlış olurdu...

"Proletarya partisinin ideolojik ve siyasal bağımsızlığını korumak, sosyalistlerin sürekli, değiştirilemez ve mutlak görevidir. Bu görevi yerine getirmekte kim başarısız olursa, onun (sözde) 'sosyalist' inançları ne ölçüde olursa olsun, o artık gerçekte sosyalist olmaktan çıkmıştır...

"Koşullar bizi, özellikle bir demokratik devrim, özgül olarak da proletaryanın önde gelen rol aldığı bir demokratik devrim döneminde, parti-dışı örgütlere katılmaya zorlayabilir. Böyle bir katılma, örneğin belli belirsiz demokratik bir dinleyici topluluğuna sosyalizmin övgüsünü yapma amacı için, ya da sosyalistlerin ve devrimci demokratların karşı-devrime karşı ortak savaşımının çıkarları açısından önem taşıyabilir. Birinci durumda, böyle bir katılım kendi fikirlerimizin kabulünü sağlamada bir araç olacaktır. İkinci durumda, belli devrimci amaçlara ulaşmak için savaşkan bir birliği temsil edecektir. Her iki durumda da, katılma ancak geçici olabilir. Her iki durumda da bu, eğer işçilerin partisinin bağımsızlığı bütünüyle güvence altındaysa ve eğer parti, parti-dışı birliklere ve konseylere 'görevli olarak' yollanmış üye ve gurupları bir bütün olarak denetliyor ve onlara yol gösteriyorsa, yapılabilir." (Lenin, c.10, s.80-81)

Lenin burada özetle şöyle diyor: Parti dışı örgütlere katılım partinin kararı ve sıkı denetimiyle olur ve buralarda yapılacak yığın çalışması partinin bağımsızlığını zedeleyici olamaz. Bu fikre Lenin'den daha çok örnek verilebilir:

"İllegal bir partinin tüm legal olanaklardan — basın, Duma, hatta sosyal sigorta yasası — yararlanması akla yatkındır. Ancak yalnızca ajitasyon ve örgütlemeyi genişletmek için. Ajitasyonun özü devrimci kalmalıdır." (Lenin, c.19, s.50)

"Legal işçi sınıfı örgütlerindeki tüm çalışmalar tarafsız bir ruhta değil, RSDİP'nin Londra Kongresi'nin ve Enternasyonal'in Sttutgart Kongresi'nin kararları doğrultusunda olmalıdır." (Lenin, c.19, s.426)

Lenin'in sürekli vurguladığı, legal olanaklardan yararlanırken parti denetiminin sıkı varlığı ve parti çizgisinin kararlı savunusudur. *Biçimde* bu çizginin savunusunu legal olanaklara göre ayarlarken, devrimci *özü* hiçbir zaman bulandırmamaktır. Bu ise legal olarak çalışan kadrolar, legali illegal formasyonlarıyla en ustaca bağlamayı bildikleri sürece olanaklıdır.

7. Legal ve illegal çalışmanın bazı yönleri

Komünist partisi legal olanakları, illegali hem ideolojik, hem örgütsel alanda güçlendirmek için kullanır. Örgütlendiği yerlerde bir yandan görüşlerinin her somut olayda, yaşam içinde propagandasını yaparken, öte yandan bu görüşleri benimseyen insanları partiye kazanır.

Legal olanaklar hem yeni kadrolar kazanmak için elverişli kanallardır, hem de kazanılmış kadroların sınanması, denenmesi açısından iyi bir platformdur.

İllegalde kadroların yetiştirilmesi, denenmesi, sınanması bazı açılardan legale oranla daha zordur. İllegal çalışmada çok şey gizli kalabilir. Bunu daha iyi anlayabilmek için iki uç örnek verelim, iki çalışma biçimi örnekleyelim.

Birinci örnek, yayın dağıtım ağında çalışan bir yoldaş. Genellikle yayın dağıtım ağları tekli ve dolaylı ilişkilerle yürütülür. Burada çalışan yoldaşımızın parti görevi, onbeş günde bir gidip, kaba bir örnekle, umumi tuvaletin sifonuna yerleştirilmiş gazeteleri alıp evine getirmek, bunları ertesi gün 15 pakete bölüp, gizleyip, hepsini alınacağı zamandan 10 dakika önce dolaylı ilişki için saptanan yerlere koymak, alınıp alınmadığına bakmak, alınmayanları toplayıp geri gelmektir. Bu yoldaş belli aralıklarla ideolojik eğitim ve siyasal bilgilenme için, kendi ağının dışında bir yoldaşı görecektir. Ağ içinde görevli yoldaşın yaptığı işin içeriği parti için yaşamsal önem taşımasına karşın, böyle bir çalışma içinde yoldaşın ideolojik eğitim yapması için ne partili yoldaşları ile, ne sempatizanlarla, hatta ne de çevre ile sık sık yaptığı tartışmalardan kaynaklanan bir itici etken yoktur. Tam tersine, parti kendisine, "kimse ile komünizm konusunu tartışma" direktifini vermiştir. Bir anlamda bu yoldaşın hem ideolojik eğitimi, hem kişiliğini proleterleştirmesi, ağırlıkla kendi iç dinamizmi ile bağlıdır.

İkinci örnek olarak bir mahalle derneğinde çalışan yoldaşımızı alalım. Bu yoldaş üç kişiden oluşan, yine illegal bir hücrenin üyesidir. Hücrenin de görevi derneği yönlendirmektir. Yoldaşımız her hafta öteki iki partili yoldaşı ile birlikte toplantı yapar. Bu toplantıda derneği yönlendirme sorunları tartışılır, ideolojik eğitim, açık eleştiri-özeleştiri yapılır. Haftanın diğer bir gününde, derneğin yürütme kurulu toplantısında, mahallenin sorunları tartışılır, çözüm yolları aranır. Çeşitli siyasal akımların bu sorunlara yanaşımları yaşamda ortaya konur. Aynı haftanın başka bir gününde ise dernek lokalinde aynı yoldaş o günkü siyasal olaylar, mahallenin çeşitli sorunları konusunda dernek üyeleriyle sohbet eder. Bu mahalle derneğinde çalışan yoldaşımız eğer işinde başarılı olacaksa, hem parti yayınlarını, hem de günlük gazeteleri iyi izlemek, hem de partinin genel siyasetini, günlük mahalle somutuna indirmek zorundadır.

İki zıt uçtan gördüğümüz bu örnekler durumu açıkça sergiliyor. Yalnızca illegal çalışma yapan yoldaşlar için hem kendilerini yetiştirmek daha zordur, öte yandan partinin bu yoldaşları denetlemede ve başarı oranını görmede ölçütleri daha kısıtlıdır. Bu yoldaşların belli eksiklikleri uzun süre açığa çıkmayabilir. Oysa legal olanaklardan yararlanma görevi olan yoldaşların çalışmalarındaki eksikler ve yanlışlar (varsa), yalnızca partinin değil herkesin de gözü önünde olacaktır. Eksik ve yanlışları parti daha çabuk görüp daha çabuk düzeltebilecektir. Legal olanaklar bunun için kadro yetiştirme, deneme ve sınama açısından da önemli bir alandır.

Bununla da bağlı olarak, legalde çalışan kadrolar için başlıca iki tehlike vardır: Birincisi, legal platformda görev alan parti üyelerini siyasal polisin bilme, izleme olanağı illegale oranla çok daha fazladır. Bu kadrolar, işleri gereği partinin görüşlerini kamuoyunda savunurlar, amaçları kamuoyunda görüşleri ile tanınmak ve devrimci alternatifi yerel ya da ülkesel planda koymaktır. Zaten bu amaç her ne kadar legal sınırlamalara uygun *biçimde* yerine getirilse de başlı başına siyasal polisi üstüne çeken, izlemeyi başlatan nedendir. Herhangi bir olayda ilk toplanacak kadro işte bu legalde çalışan kadrolardır. Lenin bu kadrolar için, örneğin Duma'daki Bolşevikler için, "topun ağızındaki kadrolar" diyor.

Daha önemlisi ise ikinci tehlikedir. Legalde çalışan kadrolar burjuva ideolojisi ile her an yüz yüzedir. Yakın çevreden gelen yoğun etki, özellikle birtakım somut iş ve olay da düşman ideoloji çerçevesinde olacaktır. Parti üyesinin görevi bu ideolojinin etkisini önce kendisinde, sonra çevresinde her küçük somut olay ve iş temelinde, sabırla kırmak olmalıdır. Küçümsemeyelim. Egemen ideoloji, şu anda toplumu yöneten burjuva ideolojisi, çok uzun süredir toplum yaşamını yönetmiştir.

Legalde çalışan kadroların karşılaştıkları bu tehlikelere karşı durmada ana halka illegali güçlendirmektir.

8. Legali illegalle bağlamanın belirleyici önemi

Legalde çalışan kadroların karşılaştıkları tehlikelerin baskısıyla kolayca doğabilen bir mantık vardır. Legal çalışma ortamının beslediği bu mantık, basınç arttıkça illegal çizgi ve örgütle bağın zayıflaması, bu yoldan basıncın azaltılmasıdır. Bu ilk bakışta çok sağduyulu görünür ama sağduyulu görünmesinin nedeni bakıştaki legalist bulanıklıktır. Gerçekte bu mantık tamamen yanlıştır. Menşeviklerin acı örnekleri bunu yaşamda sergiledi. Legalizm hangi menşeviği tutuklamadan, işkenceden kurtardı?

Legalde çalışan kadroların karşılaştıkları basınca karşı koymanın tek doğru yolu, illegali, illegalle bağları daha da güçlendirmektir.

Bunun ilk basamağı partinin illegal devrimci çizgisini daha iyi özümsemek ve özümsetmektir. Legal olanaklardan ne kadar iyi yararlanıp, illegal görüşlere ne denli çok yandaş bulunursa, legal çalışma içinde karşılaşılan basınç o denli daha iyi göğüslenebilir. En başta legalde çalışan kadronun kendisi, illegalin görüşlerini özümsemek için yoğun çaba harcamalıdır.

Öteki basamak, illegal örgütle bağı güçlü tutmaktır. Legal çalışmada partilinin en önemli dayanağı budur. Hem başarılı çalışabilmesi için yol göstericilik, denetim açısından, hem de gereğinde illegale geçebilmesi açısından illegal örgütle bağ, gerçekte çok önemli bir dayanaktır.

Bu iki basamağı birlikte içeren şey, legalle illegali birbirine bağlayan ana halka parti disiplinidir. Tarihte bu disiplini parçalayan, çalıştığı legal örgütün disiplinini onun önüne koyan büyük adamlar bile sonunda ne burjuvaziye, ne proletaryaya yaranabildikleri zavallı bir konuma düşmüşlerdir.

Legalde çalışan kadrolar için parti disiplini canalıcı önem taşır. Onlar çok "büyük" bir legal örgütün çok "saygın" adı geçen "ünlü" bir saylav olsalar da geçen "ünlü" bir saylav olsalar da partinin birer neferi olduklarını unuttukları ve parti disiplinini boşladıkları an, legal çalışmanın tuzağına düşmüş birer kurban durumuna düşerler. Legal olanaklardan yararlandıklarını sanarak, onların esiri olurlar.

Lenin'in tüm yarı-legal ve legal olanaklardan yararlanmakla görevli hücre ve komiteler için şu dedikleri çok öğreticidir:

"Kimi zaman bu hücre ve komiteler çok küçük de olsa, bunlar parti geleneğiyle ve parti örgütlenmesiyle, belirli bir sınıf programıyla birbirlerine bağlı olacaklardır. Ve böylece partinin iki ya da üç Sosyal-Demokrat (komünist — *İ.S.)* üyesi, sınırları belirsiz bir legal örgütün içine batmanın önüne geçebilecek ve her koşul altında, her ortamda ve her türlü durumlarda *parti* çizgisini izleyebilecek, kendi çevrelerini bütün partinin ruhu doğrultusunda etkileyebilecek ve çevrenin onları yutmasına izin vermeyebileceklerdir." (Lenin, c.15, s.354)

İşte legal olanaktan yaralanmada komünist tavır, çevreyi illegal yönünde etkilerken, çevrenin yutucu etkilerine partiye daha sıkı sarılarak karşı koyabilmektir!

Herkes kolayca kabul eder ki, tüm silahları, düşmanın elinde bulunan ve bulunabilecek olan tüm savaş araç ve yöntemlerini kullanma eğitimi yapmayan bir ordu akılsızca davranıyor, hatta suç işliyordur. Bu siyasette savaş sanatından daha da geçerlidir. Siyasette, gelecekteki belirli koşullarda hangi savaşım yöntemlerinin uygulanacağını ve bizim avantajımıza olacağını bilmek daha da zordur. Eğer bütün savaşım biçimlerini uygulamayı öğrenmezsek, ciddi, hatta bazen belirleyici yenilgiye uğrayabiliriz..." (Lenin, c.31, s.96)

İllegal ve legal çalışmanın birleştirilmesi, yalnızca bugünkü dönemin, proleter diktatörlüğünün arefesi döneminin tüm özelliklerinin değil, aynı zamanda, komünistlerin kazanamayacağı hiçbir çalışma alanı olmadığını ve de olamayacağını burjuvaziye kanıtlama zorunluğunun dayattığı mutlak bir ilkedir. Herşeyden önce şu olgu bunu dayatıyor. Burjuva demokratik legaliteye inanmayı sürdüren ve mutlaka bu aldanmışlıktan vazgeçirmemiz gereken geniş bir proleter tabaka ve daha da geniş proleter olmayan emekçi ve sömürülen yığınlar vardır. (Lenin, c.31, s.196)

Türkiye'de demokrasi ve sosyalizm savaşımında önemli bir yeri olan Suat Derviş'in 12. ölüm yıldönümü nedeniyle Sinem Katıksız'ın gönderdiği bu yazıyı yayınlıyor, aynı zamanda partimizin liderlerinden Reşat Fuat Baraner'in eşi olan Suat Derviş'i saygıyla anıyoruz.

Ölümünün 12. yılında Suat Derviş'in anısına

Sinem Katıksız

Devrimci Türk edebiyatının temel taşlarından biri olan Suat Derviş, on iki yıl önce ölmüştü.

Türk burjuvazisinin rotatifleri, dağıtım, reklam şirketleri, faşist radyo ve televizyonları, satılık kalemleri, devrim savaşımından ödün vermeyen, bu büyük kadın sanatçımızdan söz etmezler. O'nu sözde unutturmak isterler.

Devrimciliğe kuşanan kimi yazarlar da, O'ndan söz etmemekle kendilerinin öne geçeceğine inanırlar. Ama zaman silindiri kendilerini ezip geçmiştir. Örneğin: Peyami Sefa, Nihal Atsız, Zeki Velidi Togan, Turhan Tan, Arif Nihat Asya, Necip Fazıl Kısakürek, Orhan Seyfi Orhon vb. yazarların yapıtlarını hiç kimse okumamaktadır. Çünkü, yoksul Türkiye halklarına adı geçen yazarlar hiçbir şey vermemişlerdir. Ama Suat Derviş'in yapıtları, kişiliği, devrimci mücadelemize her zaman ışık tutacaktır.

Devrim kisvesi altında, slogancılığa kuşanan kimi yazarlar da ağıt düzmekle, naralar atmakla, öğünmekle, devrimci görevlerini yerine getirdiklerini sanıyorlar. Türkiye halklarının gelişim çizgisini bilmeyen, bilmemekte ayak direyenler de hâlâ (Sen, ölmedin! İçimizde yaşıyorsun! Kanın yerde kalmayacak! Yastığıma değil, mavzerime sarıldım!) sözleriyle devrimci sanat yaptıklarının inancındadırlar. Bu tür davranışlar, ciddi araştırma, okuma, yazma, dolayısıyla yaratmalardan kaçıştır. Kolaya sığınıştır. Bir tür de boşalmadır. Daha doğrusu bireysel anarşizmin gölgesine sığınmadır. Küçük burjuva radikallerinin bu tür sanatını, egemen sınıflar her zaman el altından desteklemiştir. Geçmişte örnekleri pekçok.

Suat Derviş'in kişiliği

Suat Derviş, 1905'te İstanbul'da doğdu. Özel öğrenimle yetiştikten sonra, bir süre Berlin Üniversitesi'nde edebiyat okudu. Berlin dönüşü İstanbul'da gazeteciliğe başladı. 1932 yılında İstanbul'a dönen Suat Derviş, *Son Telgraf, Son Posta, Vatan, Cumhuriyet, Gece Postası* gazetelerinde yayınlanan röportajları, romanlarıyla tanındı. Eşi Reşat Fuat Baraner'le birlikte, toplumcu gerçekçi akımın ilk organlarından biri sayılan *Yeni Edebiyat* gazetesini 26 sayı çıkarabildi. (5 Ekim 1940 — 15 Kasım 1941) Onbeş günde bir yayınlanan bu gazetenin çevresine, tüm devrimci gençleri topladı.

Bu gazetede küçük hikayelerinin yanısıra fıkra ve eleştiriler de yazdı. 1944 tutuklamalarında eşi Baraner'i saklayarak, Türkiye Komünist Partisi'ne (TKP) katıldığı savı ile yargılandı. Bir yıla hüküm giydi. 1953-1963 yıllarını Fransa ve başka ülkelerde geçirdi. Yurda dönüşünde ilkin yurt dışındayken başka dillere çevrilen romanlarını yayınladı. Devrimci Kadınlar Birliği'nin kurucuları arasına katıldı. 1972'de İstanbul'da öldü.

Suat Derviş'in Nazım Hikmet'le ilk tanışıklığı

Nazım Hikmet'le Suat Derviş'in aralarındaki karşılıklı ilişkiler, çocukluk, ilk gençlik yıllarına dayanmaktadır. Onlar, komşu çocuklarıydılar. Nazım Hikmet, kendisini sevmiştir. Fakat Suat Derviş, O'nun duygularına karşılık vermemiştir. Bir konuşmasında şöyle demiştir: "Komşu kızları Nazım'ı seviyorlardı. Ben sevmiyordum. Gönül meselesi. Ben, istisna idim!" Nazım Hikmet "Gölgesini Çiğnediğim Kadın" adlı şiirini o zamanlar kendisi için yazmıştır. Suat Derviş, Nazım Hikmet'in, kendi yazısını haberi olmadan nasıl bastırdığına sinirlenmiştir. Yayınlanan şiirini Suat Derviş'e eliyle veren Nazım Hikmet'in karşısında Suat Derviş, utancından ağlamıştır. Ama bir daha da Nazım Hikmet, hiçbir yazı ve şiirini Suat Derviş'e götürüp göstermemiştir. Nazım Hikmet, Suat Derviş'i sürekli olarak edebiyata teşvik etmiş, O'nu yüreklendirmiştir. O zaman Suat Derviş, onbeş yaşlarındaymış.

Suat Derviş, kendini kısa zamanda yetenekli bir yazar ve gazeteci olarak kabul ettirmiştir. *"Resimli Ay"* çevresi ile ilişkileri bir derece Sabiha Sertel tarafından aydınlatılmıştır. Bu ilerici dergide yazıları, hikayeleri yayınlanmıştır. Sabiha Sertel'le, Nazım Hikmet'le dostlukları yoğunlaşmıştır.

Boğazlar sorununun görüşüldüğü Uluslararası Montrö Konferansı'nda bulunması *Niçin Sovyetler Birliği'nin Dostuyum?* adlı kitabında ayrıntılı olarak anlatılmıştır.

İkinci Dünya Savaşı sonunda Türkiye'de olsun, dünyada olsun, ilerici-gerici kavgası en keskin biçimler almıştır. İnsanlığın kaderini saptayan büyük olaylar olmuştur. Bu savaşlarda Suat Derviş de en ilerici güçlerin yanında yer almıştır. Yalnız toplumun etkisini görmekle kalmamış, kendisi de, toplum koşullarının değiştirilmesini, özgürlük savaşını etkilemiştir.

Kitap olarak çıkmış yapıtları

Suat Derviş, bir soruşturmaya verdiği yanıtlarda, yapıtları hakkında şöyle demiştir:

"1934'den 1953'e kadar çok roman yazdım. Hepsi de yayınlandı. Ama gazetelerde yayınlandı. Kimileri satın alındı. Fakat kitapçılar, baskılar sonucu, kitaplarımı basmadı. Kitap olarak çıkanlar şunlar: *Baba Oğul, Onları Ben Öldürdüm* (Güven Yayınevi, İstanbul), *İstanbul'un Bir Gecesi* (İnkilâp Kitabevi, İstanbul), *Sınır* (Remzi Kitabevi, İstanbul), *Ankara Mahpusu*'dur (Pınar Yayınevi, İstanbul)."

Ayrıca şunları da sıralamıştır: *Kara Kitap* (1920), *Ne Bir Ses, Ne Bir Nefes* (1923-1946), *Hiçbiri* (1923), *Ahmet Ferdi* (1923), *Behice'nin Talipleri* (1923), *Fatma'nın Günahı* (1924), *Ben mi?* (1924), *Buhran Gecesi* (1924), *Gönül Gibi* (1928), *Emine* (1931), *Hiç* (1939), *Çılgın Gibi* (1945), *Fosforlu Cevriye* (1968). *Ankara Mahpusu* (1968).

Genç devrimci arkadaşların Suat Derviş'in yapıtlarını bulup okumaları, O'nun devrimci mücadelemizdeki yerini bilmeleri önde gelen görevlerinden biri olmalıdır. Burjuvazi, kültür emperyalizminin buyurduğu, yazarları, çizerleri, sanatçı taslaklarını, çağdışı yapıtları salık veriyorsa, biz de tam karşıtı olan, devrimci yazarlarımızı zamanında baş tacı etmesini bilmeliyiz.

Devrim, uzun bir süreçtir. Bu dikenli yoldaki taşları, dikenleri, çalıları, türlü engelleri temizleyerek ona varabiliriz. İşçi sınıfımızın yazarlarına sahip çıkmalıyız. Nasıl Nazım Hikmet'i, Sabahattin Ali'yi, Orhan Kemal'i her yıl anıyor onları yaşatıyorsak, Suat Derviş'imizi de öyle yaşatmalıyız.

Devrimci mücadelemizde Türkiye kadınının simgesidir Suat Derviş. Sabiha Sertel ve daha binlerce Türkiyeli ana gibi.

8 Mayıs 1984 tarihi, dünya devrimi açısından şanlı bir gün. Bundan 39 yıl önce Kızılordu Berlin'de faşizmin belkemiğini kırıyor ve dünya devrimine dev bir itkide bulunuyordu. Bu büyük utkuyu bugün de aynı coşkuyla kutluyoruz.

Açıklama

FDKBC'den *İşçinin Sesi*'nin çekilişi konusunda kısa bir açıklama

Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi FKBDC'nin Nisan 1984 tarihli yayınında FDKBC içindeki yeni durumları konu alan uzun bir yazı yeralmıştır. Bu yazıda bizim FKBDC'den ayrılışımıza da değiniliyor ve şöyle deniyor:

"FKBDC bünyesinde doğan diğer bir sorun *İşçinin Sesi* tarafından önerilen 'Cephe' adının değiştirilmesi, bir 'birlik odağı' biçiminde kamuoyuna açıklanması gerektiği biçiminde dile getiriliş oldu. Açıktır ki bu, biçime ilişkin olan bir yaklaşımdır. Atılmış olan birinci adımdan daha geri düzeylere çekiştirmedir. Ve esas olarak atılması gereken programın öngördüğü pratik faaliyetin örgütlendirilmesinde gerekli cesaretin gösterilemeyişidir. Eğer program doğru bulunuyorsa, önemli olan programı hayata geçirmektir. Buna uygun alt ve üst örgütlenmelerin oluşturulması gerekir. Bu özün kendine uygun bir adı olması zorunluluğu da açık bir gerçekliktir."

Bizim FKBDC'den ayrılış nedenlerimiz, gazetemizin 13 Şubat 1984 tarihli 252. sayısında yer alan TKP EK ÜB Açıklaması'nda olabildiğince belgesel bir biçimde duyurulmuştu. FKBDC yayınında yazılanlar ise kalanların "yorumu"dur ve gerçeği doğru yansıtmaktan uzaktır.

İşçinin Sesi

Gençler! Birleşin örgütlenin!
Bedel istemenin bedelini ödetin!
Bedelli askerliğe hayır!

Gençler borçlu değil alacaklıdır! Alacakları güzel bir gelecek vardır!

BEDELLİ ASKERLİĞE KARŞI

Selim Güçlü, Cemile Çakmak

Avrupa'da yaşayan Türkiyeli işçilerin en büyük sorunlarından biri olan bedelli askerlik konusu giderek önem kazanıyor. Gerek genç işçilerin ve gerekse ailelerinin dikkati bu konuda yoğunlaşmış durumda. "Bedelli askerlik" burjuva gazetelerinde baş sayfalardan aşağı inmiyor. Her çeşit siyasal hareket bu konuda çalışma yürütüyor. Çoğunluğunun ortak böleni ileri sürdükleri istemde somutlanıyor: "Bedel indirilsin!"

Oysa askerlik sorununu, onun içinde de bedelli askerlik konusunu, genel olarak ordudan, Türk Silahlı Kuvvetleri'nden, onun işlevinden ayırarak yürütülecek bir çalışma, işçi sınıfı ve halkımız için hiçbir kalıcı ve gerçek iyileşme sağlayamaz.

1. Egemen sınıfın baskı aracı olarak ordu ve Türk Silahlı Kuvvetleri

Üretim araçları üzerinde özel mülkiyetin bulunmadığı, sınıfların olmadığı ilkel komünal toplulukta herhangi bir devlet aygıtı, dolayısıyla sürekli ordu diye bir kurum da yoktu.

Köleci toplumla birlikte özel mülkiyetin ortaya çıkışı, mülkiyeti korumanın aracı olarak egemen sınıfın baskı aygıtı devleti ve bu baskı aracının en önemli parçasını, sürekli orduyu oluşturdu. Bu baskı aracı, kölelerin bütünüyle dışında tutulduğu bir örgütlenme olmak zorundaydı. Böylece halkın özerk silahlı örgütlenmesi yerini, silahlı özel müfrezelere bıraktı. Köleler boğaz tokluğuna çalıştırılmalı ve denetim altında tutulmalıydı. Kölelerin silahlandırılması savaş zamanlarında bile olacak iş değildi!

Devletin ve onunla bağlı olarak sürekli ordunun bu niteliği, yalnızca köleci topluma özgü değildir. Feodal toplumda toprak beyleri elde ettikleri toprağın kullanım hakkı karşılığında belli bir askeri gücü beslemek, yetiştirmek ve savaş sırasında merkezi orduya katmak zorunda idiler. Bu işleyiş hem gerçekte çok da güçlü olmayan merkezi otoriteyi önemli bir yükten kurtarıyordu, hem de beyin yerel otoritesinin en önemli dayanağını sağlıyordu. Çünkü temel üretim birimi olan malikanelerin kendi kiliseleri, mahkemeleri vb.nin yanısıra kendi silahlı birlikleri vardı ve malikaneye sahip olan bey bunların da sahibi oluyordu.

Böylece, yalnızca soyluların subay olduğu bu birlikler yoluyla üreticiler, toprak köleleri üzerinde en doğrudan baskı ve denetim sağlanıyordu. Soylu ortaçağ şövalyelerinin asaleti işte buydu.

Kapitalizmin çıkışı ile yerel otoritelerin varlığına son verildi. Çünkü kapitalizm, başlangıçta, tek bir para, vergi, gümrük vb. sistemine sahip, ulusal sınırlar içinde bütünleşmiş bir ulusal pazar gerektiriyordu. Kapitalizm bu pazar temelinde ulus olgusunu yarattı. Bu pazarın iç ve dış güvenliği açısından da ulusal ordu zorunlu oldu.

Kapitalizm ile birlikte, artıürüne kaba zorla el koymanın yerini, ekonomik zorla el koymak olan artık-değer sömürüsünün almasıyla, kırbaç disiplinin yerini açlık disiplini aldı. Sürekli ordunun ana görevi de ücretli emeğin sömürüsünü garantilemek oldu.

Paris Komünü'nden bu yana işçi sınıfının her ciddi hareketlenmede ulusal ordu ile karşı karşıya gelişi, bu ordunun varlık nedenini çok iyi sergiliyor. Ulusal ordunun temel görevi proletaryanın savaşını *bastırmak*, onun "düzen" sınırları dışına çıkmasını *engellemektir*.

Bütün bunlara dayanarak, genel kural olarak şunu söyleyebiliriz: Sömürücü toplumlarda ordu, egemen sınıfın elindeki en güçlü baskı aracıdır ve varolan toplumsal-ekonomik yapıyı korumakla görevli gerici bir kurumdur. Engels, "siyasette yalnızca iki tane belirleyici güç vardır, devletin, ordunun örgütlü gücü ve halk yığınlarının örgütsüz, doğal gücü" diyor. (Engels, aktaran E. Engin, *Afganistan Devrimi*, İşçinin Sesi Yayınları no:26, s.25) Bu iki güç genel olarak birbirlerine karşı durmaktadır.

Türk ordusu bu genellemenin dışında olmadığı gibi, onun gerçek niteliğini göstermek için, vurgulanması gereken fazladan birkaç nokta daha vardır.

Kimileri (!) Türk ordusuna, Kurtuluş Savaşı sırasında kurulmuş olduğuna bakarak, onda olmayan bazı misyonlar yakıştırıyor. Oysa ne zaman kurulduğu hiç de önemli değildir. Asıl olarak bu ordu, sömürgeci Osmanlı İmparatorluğu'nun çapulcu yağmacı ordusunun kasnağı üstüne oturtulmuş, ondan bu gelenekleri ve daha da somut, birçok komutanlarını devralmıştır. İlk "Başkumandan"ı da Kurtuluş Savaşı'nın gerçek bir halk devrimine yönelmesini engellemek için padişahın emri ve altınlarıyla Anadolu'ya çıkarma yapan M. Kemal'dir.

Türk ordusunun oluşumu bile, niteliğine yeterince ışık tutmaktadır. Burjuvazi düzenli orduyu, varlığında kendisi için büyük tehlikeler gördüğü Yeşil Ordu vb. halk milislerini kıyımdan geçirerek kurdu. Oysa bu milisler çok daha önce kurulmuş ve işgal kuvvetlerine karşı durmuştu. Düzenli ordu belli bir güce ulaştı. Bu milisler Türk ordusu tarafından topa tutulduklarında cephede emperyalist işgal kuvvetleriyle çarpışmaktaydılar.

Türk ordusu, Osmanlı ordusundan aldığı sömürgecilik geleneğini dipdiri yaşatmakta, son on yıllarda farklı bir temelde daha da canlandırmaktadır. Kürdistan'ın cumhuriyet tarihi boyunca bir iç sömürge olarak kalması, özellikle ordu eliyle sürdürülen yoğun, vahşi baskının sonucudur. Bu ordu, soykırımlar gerçekleştirmiş ve ganimetçi bir işgal ordusudur. Bunun en son örneği de Kıbrıs'ın işgali olmuştur. "Ordumuz" vahşetini burada da sergilemiştir.

Ülkemizdeki sınıf çelişkilerinin keskinliğiyle de bağlı olarak, Türk ordusu, pekçok kapitalist ülkede olduğundan çok daha fazla sınıf savaşına açıktan müdahale etmiştir. Dörtte üçü sıkıyönetimlerle geçen cumhuriyet tarihi, istiklâl mahkemeleri, 15-16 Haziranlar'daki tutum vb. Türk ordusunun niteliğini, bu ordunun kime karşı kimin yanında durduğunu çok durum nasıl devlet aygıtına yansıyorsa, orduya da yansıyacak, bu türlü ögeler çoğalacaktır. Bunun da ötesinde burjuvazi ile halk yığınları arasındaki belirleyici bir çarpışmada ordu bölünecek ve ana yığını kimin arkasında duruyorsa, o yenecektir. Ancak bunların hiçbiri şu genel sonucu değiştirmez: Türk Silahlı Kuvvetleri burjuvazinin, özel olarak da finans-kapitalin iç ve dış güvenliğini sağlamakla yükümlüdür. Asıl

"...Bugün emperyalist burjuvazi, yetişkinleri olduğu kadar gençleri de militarize ediyor, yarın kadınları da militarize etmeye başlayabilir. Bizim tutumuz şöyle olmalı: Oh ne iyi! Tam hız ileri! Zira ne denli hızla hareket edersek, kapitalizme karşı silahlı ayaklanmaya o denli yaklaşırız.

"Toplumsal yaşamın tümü şimdi militarize ediliyor... Proleter kadınlar buna nasıl karşı koyacaklar? Yalnızca tüm savaşa ve askersel herşeye lanet yağdırarak, yalnızca silahsızlanma isteyerek mi? Ezilen ve gerçekten devrimci bir sınıfın kadınları bu utanç verici rolü asla kabul etmeyeceklerdir. Onlar oğullarına şöyle diyecekler: 'Yakında büyümüş olacaksın. Eline bir silah verilecek. Onu al ve askersel sanatı iyice öğren. Proleterlerin bu bilgiye gereksinimi vardır, ama şimdiki savaşta yapıldığı gibi ve sosyalizme ihanet edenlerin size yapmanızı söyledikleri gibi, kardeşlerinizi, öteki ülkelerin işçilerini vurmak için değil!' Proleterlerin bu bilgiye gereksinimi, kendi ülkelerinin burjuvazisine karşı savaşmak, sömürüye, yoksulluk ve savaşa son vermek ve bunu da kof istemlerle değil, burjuvaziyi yenerek ve silahsızlandırarak yapmak içindir!" (Lenin, Toplu Yapıtlar, *İngilizce basım, c.23, s.82-83)*

iyi sergilemektedir.

Ordunun üst kademeleri, finans-kapital ile bütünleşmenin ötesinde, onun bir odağı durumundadırlar. Yüksek kârlılığı nedeniyle, devlet tekelci kapitalizminin varolduğu ülkelerde askeri-endüstriyel kompleksler hızla güçleniyor. Buralarda ortaklıklar, kişisel düzeyde birleşmeler, OYAK vb. Türkiye'de de ordunun finans-kapitalle içiçe geçtiğinin göstergeleridir.

Özellikle 12 Eylül faşist darbesinden sonra, ordunun alt kademeleri için de devlet olanakları seferber edilmiş, maaşlar, sağlık hizmetleri, ordu pazarları, lojmanlar vb. ayrıcalıklarla daha yüksek bir yaşam standardı sağlanmıştır. Bu yolla, ordunun alt kademeleri de finans-kapital neferliğine "terfi" ettirilmeye çalışılıyor.

Faşist darbe sonrasında Kenan Evren birlikleri dolaşarak, subaylar için aldıkları ve alacakları "hakları" anlatmıştı. Böylece kendisine ve cuntaya destek sağlamaya çabalıyordu. Ancak — bir genç subayın deyimiyle — "tam bir tezgâhtar ağzıyla" yapılan bu konuşmalar, özellikle bazı genç subaylar üzerinde önemli bir tepki yaratmıştı. (Bugün bunlardan tanıdıklarımızın tamamı ya "içeride" ya da açığa alınmış durumdadırlar.)

Açıktır ki, Türk Silahlı Kuvvetleri içinde de ilerici devrimci subaylar — özellikle alt kademelerde — vardır. Bir devrimci olarak halkımıza, işçi sınıfına ve Kürt ulusuna karşı örgütlendirilmiş gerici bir kurumdur.

2. Askerlik sorunu

Böyle gerici bir kurumda yerine getirilen "vatan borcu" da doğal olarak bununla uyum içinde "ödettirilecektir". Pekçok burjuva illüzyonlar, işleviyle bağlı olarak ordudaki işleyişlerin de gerçek yüzünü kavramayı zorlaştırıyorsa da, "askerlik hizmeti" herkesin kendi deyimiyle çok yakından tanıdığı korkunç bir dişlidir.

Gülünç bir para maaş olarak verilir. Askerlerin eğer biriktirebildikleri birkaç kuruşları varsa yiyip bitirirler. Ya da önemli borçların, yükümlülüklerin altına girerler. "Asker ocağı"ndaki kötü, sağlıksız beslenmenin izlerini ömür boyu taşırlar. Tüm satın alma işlemleri gibi askerlere sağlanan yiyecekler de levazım subaylarının "vurgun" araçlarıdır. Sağlık hizmetleri alabildiğine kötüdür. Ama daha kötü olan, bu gencecik insanların askeri hastanelerde, askeri doktorların yetiştirilmesi için kobay olarak kullanılmalarıdır.

Gerici, karşı-devrimci işlevine uygun olarak, Türk Silahlı Kuvvetleri'nde hiçbir demokratik mekanizma, işleyiş yoktur. Ermeniler, Rumlar, Yahudiler ve kuşkusuz asimile olmamış Kürtler subay olamazlar. Ama askerlik yapmak "hak"ları ve "görev"leridir. "Ast"ların, özellikle er ve erbaşların "üst"lerine karşı herhangi bir "hak" arama "hak"ları yoktur. Disiplin adına her türlü dalavere döndürülmekte, dayak, küfür, angarya, köleciliği aratmayacak boyutlarda sürmektedir. Gençlerin aileleriyle serbestçe haberleşme özgürlüğü bile ortadan kaldırılmaktadır.

Kısacası Türk ordusunda insanların "köpek kadar akıllı ve köpek gibi itaatkar" olmaları için gereken herşey yapılıyor. Böylece bir yandan, ordunun içinde de fazla bir sorun çıkartmadan orduya her türlü görevi yaptırmaya çalışıyorlar. Bir yandan da yaşamlarının en atak, heyecanlı ve savaşkan günlerini yaşayan genç emekçileri, işgücü ordusuna katılmadan önce ezip, yoğurup finans-kapitalin çıkarlarına uygun olarak biçimlendirmeyi amaçlıyorlar.

Dahası, "vatan borcu" sırasında yoğun bir beyin yıkama çalışması sürmektedir. Bunun en önemli bileşenleri anti-komünizm ve şövenizmdir. Böylece askerdeki genç işçiler bir yandan kendi sınıflarına karşı bir yandan da öteki uluslardan sınıf kardeşlerine karşı kinle doldurulmak amacıyla "eğitiliyorlar". Finans-kapitalin çıkarları için gerek içeride, gerekse olası bir savaşta, dışarıda, sınıf kardeşlerini öldürmeye ve ölmeye hazırlanmaları isteniyor.

Bütün bunları söyledikten sonra askerlik konusunda bizim tutumumuz aynen Lenin'in şu güzel sözlerinde dile getirildiği gibidir:

"...Bugün emperyalist burjuvazi, yetişkinleri olduğu kadar gençleri de militarize ediyor, yarın kadınları da militarize etmeye başlayabilir. Bizim tutumuz şöyle olmalı: Oh ne iyi! Tam hız ileri! Zira ne denli hızla hareket edersek, kapitalizme karşı silahlı ayaklanmaya o denli yaklaşırız.

(...)

"Toplumsal yaşamın tümü şimdi militarize ediliyor... Proleter kadınlar buna nasıl karşı koyacaklar? Yalnızca tüm savaşa ve askersel herşeye lanet yağdırarak, yalnızca silahsızlanma isteyerek mi? Ezilen ve gerçekten devrimci bir sınıfın kadınları bu utanç verici rolü asla kabul etmeyeceklerdir. Onlar oğullarına şöyle diyecekler: 'Yakında büyümüş olacaksın. Eline bir silah verilecek. Onu al ve askersel sanatı iyice öğren. Proleterlerin bu bilgiye gereksinimi vardır, ama şimdiki savaşta yapıldığı gibi ve sosyalizme ihanet edenlerin size yapmanızı söyledikleri gibi, kardeşlerinizi, öteki ülkelerin işçilerini vurmak için değil!' Proleterlerin bu bilgiye gereksinimi, kendi ülkelerinin burjuvazisine karşı savaşmak, sömürüye, yoksulluk ve savaşa son vermek ve bunu da kof istemlerle değil, burjuvaziyi yenerek ve silahsızlandırarak yapmak içindir!" (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.23, s.82-83)

Biz istiyoruz ki, ordu kurumunun değindiğimiz iğrençlikleri de dahil, burjuvazinin tüm düzenini yıkmak için işçiler, emekçiler silah kullanmayı öğ-

Yeter ki bugün bedeller, haraçlar kesenlere karşı seslerini yükseltsinler!

Alacaklı biz, borçlu siz! Askerlik bedelsiz!
Bizi öteki erlerden ayırıyorlar!
Çünkü sınıf birliğimizden korkuyorlar!

BEDELSİZ ASKERLİK İÇİN

rensinler! Öğrensinler ve silahlarını burjuvaziye çevirsinler!

Burjuvazi de bu tehlikeyi görüyor. Bununla bağlı olarak kapitalist ülkelerin tarihsel eğilimi giderek profesyonel orduya doğrudur. Militarizm zayıflamıyor, güçleniyor ama artık burjuvazi bunu halka hiç bulaştırmadan, onun hepten tepesinde yapmaya çalışıyor.

Benzeri bir eğilim artık Türkiye'de de uç vermeye başladı. Burjuvazi askerlik kurumunu bu işleyişiyle tehlikeli buluyor. Askerlik süresini adım adım kısaltıyor, profesyonel orduya yöneliyor. Kuşkusuz bunu hem ekonomik, hem toplumsal siyasal nedenlerden hemen yapamaz. Ama gidiş bu yönedir ve bedelli askerlik de bunun bir göstergesidir.

3. Bedelli askerlik

Bedelli askerlik, Türkiye ve Avrupa burjuvazisinin, çelişen ve çelişmeyen çeşitli çıkar hesaplarını içinde barındıran bir konudur.

Önce Avrupa'dan başlayalım. Ekonomik kriz yayıldıkça, Avrupa burjuvazisi, Avrupa'ya ilk gelen ve yoğun sömürüyle posasını çıkardıkları birinci kuşak yabancı işçileri geri göndermek, Avrupa'da yetişen ikinci kuşak genç işçileri ise taze ve ucuz işgücü olarak tutmak yönünde tutum aldı.

Avrupa'daki Türkiyeli genç işçiler, askerlik çağı gelince, askere gitmek için uzun süreli izin alamıyorlardı. Bu nedenle, ya kesin dönüş yapıp öyle askere gidebileceklerdi ya da askere gitmekten vazgeçip, böylece bulundukları ülkenin yurttaşlığına geçeceklerdi.

Bu durum karşısında Avrupa burjuvazisi kendi tutumu doğrultusunda bazı adımlar attı. Genç işçilerin Avrupa'da yurttaşlığa geçişini kolaylaştırıcı önlemler aldı. Son zamanlarda, örneğin Almanya'da televizyonda konuşma yapan çeşitli burjuva sözcüler, "yabancıların Alman ordusunda askerlik yapmaları" önerisini getirdiler.

Türkiye burjuvazisine gelince. O herşeyden önce olanaklı her yoldan ve olabildiğince döviz gelmesini istiyor. Hem, işsizlik sorunuyla da bağlı olarak yurtdışındaki işçilerin geri dönmesine, hem de Avrupalılaşıp bir döviz kaynağı olmaktan çıkmasına karşıdır. Dolayısıyla yurtdışındaki genç işçilerin durumu karşısında, o da hemen çifte yurttaşlık ve bedelli askerlik yasalarını çıkardı. Çifte yurttaşlık yalnızca genç işçilere değil, Avrupa'daki tüm Türkiyelilere ilişkindir ve bu konuda Avrupa burjuvazisiyle bir anlaşma sağlanmış değildir. Biz buna burada girmeyeceğiz, bedelli askerlik üzerinde biraz duralım.

"Bedelli askerlik" iki sözcükten oluşuyor ama yaşamda yalnızca bedelle somutlanıyor. Ortada askerlik yoktur. Yurtdışından gelen gençler Burdur'da toparlanıyor, bu iki aylık dönemin başında ve sonunda şövenist törenler yapılıyor. Geri kalan süre ise anti-komünist, azılı şövenist konferanslar, film gösterileri ve beyin yıkama çabalarıyla geçiriliyor. Biraz jimnastik yaptırılıp, askerlik sanatı hakkında hiçbir dişe dokunur ·bilgi verilmiyor. Bedelli askerlik yapanların deneyimlerini özetlemeleri şu sözlerle oluyor: "Bizden devrimcilere karşı muhbirlik yapmamızı istediler."

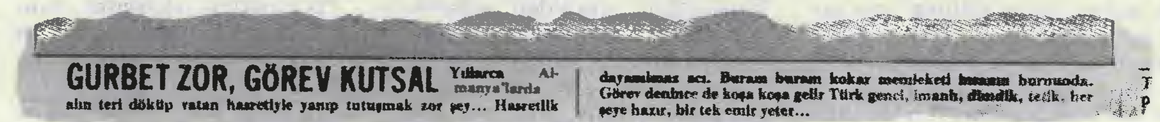
Bedelli askerlikte askerlik yoktur bedel vardır. Bunun da çeşitli yönleri vardır.

Birinci olarak, zaten burjuvazinin isteği, eskiden kendisinin getirdiği biçimde askerliği sürdürmek değildir. *Zamanla* o da profesyonel orduya geçmek istiyor. Bedellik askerlik, askerliği geri plana itmenin bir başlangıcıdır.

İkincisi, burjuvazi yine de çeşitli düzeyleri birbirine karıştırmıyor. Bedelli askerlerle, öteki askerleri ayrı tutuyor. Birini hâlâ "vatan borcu" edebiyatı ardında cenderede tutarken, ötekisinin "vatan borcu"(!)nu dövizle ödetiyor ve cenderesini biraz daha hafifletmek zorunda kalıyor. İkisini ayrı tutarak, zaten giderek korkmaya başladığı askerlik kurumunda yeni sorunların doğmasını da önlüyor. Avrupa'da yetişen, oranın Türkiye'den çok daha demokratik havasını soluyan gençleri, Türkiye'de yüksek sınıf savaşlarının havasını solumuş gençlerle aynı cendereye sokmak, cendereyi patlatır. Bu nedenle bedelliler Burdur'da ayrı tutuluyorlar.

KUTSAL GÖREV Vatan görevi en kutsal görev. Yurt dışındaki Türk gençlerinin kutsal görevi de 15 | Haziran'da başlıyor. Yeni bedelliler de, Burdur'da bir araya gelerek askerlik andlarının en güzelini yaşayacaklar.

Hürriyet'*ten bir "bedelli askerler" haberi. Burjuvazinin "kutsal görev" dediği, askerlik için bedel ödemek, hem de bunu "dövizle ödemek" demektir. Aşağıda, gene* Hürriyet'*in bedelli askerlikle ilgili bir resim altını görüyorsunuz.*

GURBET ZOR, GÖREV KUTSAL Yıllarca Almanya'larda alın teri döküp vatan hasretiyle yanıp tutuşmak zor şey... Hasretlik dayanılmaz acı. Buram buram kokar memleketi [illegible] burnunda. Görev denince de koşa koşa gelir Türk genci, imanlı, dimdik, tetik, her şeye hazır, bir tek emir yeter...

Üçüncüsü, ayrı tutulmalarının bir başka nedeni daha vardır. Burjuvazi, her ne kadar zamanla bugünkü işleyişiyle askerliği azaltmak istiyorsa da, daha henüz bu kuruma gereksinimi vardır. Türkiye'den gelen gençlere askerlik öğretmesi daha bir süre gereklidir, oysa Avrupa'dakilere gerekli değildir. Zaten iki ayda olanaklı da değildir. Bu nedenle onları iki ay, ötekilerden ayrı tutup oyalıyor.

Dördüncüsü bedeldir. Yukarıda söylenenlerle bağlı olarak, iki aylık beyin yıkamaya indirgenmiş bir "askerlik eğitimi", "vatan borcu"(!) 20.000 DM karşılığı satılığa çıkarılmıştır. Gelen tepkiler karşısında şimdi bir yandan burjuva gazeteler eliyle bedelin düşürülmesi kampanyası yürütülürken, öte yandan yeni bir yasa hazırlanıyor: Hiç askerlik yapmayıp karşılığında 50.000 DM verin!

Yıllar yılı "şerefli bir görev", "vatan borcu — namus borcu" demagojileriyle sunulan askerlik olayı şimdi döviz karşılığında çeşitli ambalajlarla satılığa çıkarılıyor. Marks'ın dediği gibi kapitalist toplumda herşey alınıp satılan bir metaya dönüşüyor. Burjuvazinin kârdan başka bir güdüsü yoktur. Gerek askerlik sırasında görülenler, gerek ordunun özellikle 12 Eylül sonrasında açığa çıkan işlevi, gerekse bu bedelli askerlik alış verişi gerçekleri halkımızın gözünde oldukça açık etti. Daha da açık etmek için çalışmak gerek.

Bedelli askerliğin kendisi burjuvazinin derdinin askerlik olmadığını ortaya koyuyor. Genç işçiler askerlik için izin alamama sorunuyla karşılaşınca, burjuvazi hem "Türklüklerini" korumaya, hem döviz kazanmaya yarayacak bir soygun formülüyle çıktı. Ancak bu çok geniş tepkiye yol açtı.

İki ay da olsa askere gidenlerin iş güvencesi yoktur. Çoğu dönünce işini ve hatta kalış iznini kaybetme durumuyla karşılaşıyor. Buna ek bir de bedel! Bu durumda, ulusçu önyargılar da hızla yıkılıyor, gençlerde "buranın yurttaşlığına geçerim" eğilimi beliriyor.

Buna karşılık şimdi yeni öneriler hazırlanıyor. Biri bedeli azaltmak, ötekisi askerliği hepten kaldırıp bedeli arttırmak (ya da pazarlıkla eski düzeyinde tutmak).

Böylece hem "askerlik yapma zorunluluğu yerine getirilmiş" ve "Türklükten" (!) birşey "kaybedilmemiş" olunacak, hem de karşılığında bedel alınacak. Ayrıca bağlar canlı tutularak, daha sonra döviz gönderme nedenleri de korunmuş olacak. Üstelik bu arada burjuvazi, kendi isteği olan askerliği hepten kaldırıp profesyonel orduya gitme yönünde de bir adım daha atmış olacak! Bir taşla epey kuş vurulmuş oluyor!

Burjuvazi iğrenç bir pazarlık yürütüyor. Bugüne dek kendisinin "kutsal" diye sunduğu bir konuda bunu yaparak, kendisi için tek "kutsal" varlığın kâr olduğunu sergiliyor.

Bu arada menşevikler de pazarlıkta burjuvazinin çömezliğini yapıyorlar:

"Yurtdışındaki gençlerimiz 'bedelli' soyguna karşı eylemlerde oldukça zengin deneyimler elde ettiler. Örgütlü eylemin, dayanışmanın gücünü somut olarak gördüler. Şimdi savaşalım ve askerlik bedelinin 5 bin Mark'a indirilmesi sonucunu elde etmek için kararlı adımlar atalım." *(Atılım,* 15 Mart 1984, s.4)

Biz buna karşı menşeviklere yalnızca bir soru soracağız: Neden ille de "bedel" ödensin ve neden 5 bin DM? Bunu yanıtlamaları kuşkusuz öğretici bir sergileme olacaktır.

4. Tutumumuz

Bizim tutumumuzu belirtmeden önce bazı hareket noktalarımızı yeniden sıralamak gerekir.

Birincisi, bizim askerliğe yanaşımımız zaten ulusal değil sınıfsal bir konumdandır. Askerlik, burjuvaziye karşı silah kullanmayı, askerlik sanatını öğrenmek açısından yararlıdır.

İkincisi, bizim yurtdışındaki işçiler konusuna yanaşımımız da ulusa değil sınıfsal konumdandır. Gönüllü asimilasyon ilerici bir olgudur. Dolayısıyla "Türklükle" bağları korumak gibi ya da ille de "Avrupalılaşmak" gibi bir seçenek söz konusu olamaz.

Üçüncüsü, gönüllülüğün önemi de işçi sınıfının birliği açısındandır. Nerede olursa olsun işçilerin ulusal ayrımlarla bölünmesine karşı, sınıf ortaklığı temelinde ortak sınıf savaşımının yükseltilmesinden yanayız.

Bu noktalardan hareketle tutumumuzu şöyle sıralayabiliriz:

1) Tüm gençler için, hangi ülkenin ordusunda olursa olsun askere gitmek yararlıdır. Özellikle emperyalizmin militarizmi, tepede halka hiç bulaşmayan bir mekanizma olarak güçlendirdiği koşullarda düşmanın elinden ne denli bilgi alınırsa, devrime o denli hazırlıklı olabiliriz. Bu nedenle, örneğin Alman ordusunda askerlik yapma önerisi gerçekleşirse, Türkiye'de askerlik yapmak *istemeyenler* bundan yararlanmalıdır.

2) Çeşitli nedenlerden Türkiye'de askerlik yapmak *isteyenler* ise şu temelde savaşım vermelidir:

1. *Bedel hepten kalkmalıdır.*

> Alacaklı biz borçlu siz!
> Askerlik bedelsiz!
> Bedelli askerliğe hayır!

2. *İki ay beyin yıkama oyalaması yerine, yetecek kadar bir süre askerlik eğitimi.*

> Silah kullanmayı öğretmiyorlar.
> Kime karşı kullanacağımızı biliyorlar.

3. *Ayrıcalıklı kışlalarda değil öteki sınıf kardeşlerimizle birlikte askerlik.*

> Bizi öteki erlerden ayırıyorlar.
> Çünkü sınıf birliğimizden korkuyorlar.

4. *Askere gidip dönünce çıkan sorunların çözümü için Avrupa işçi sınıfıyla ortak savaşım.* Bunu sağlamak için, asimilasyonda gönüllülüğün işçilerin birliği açısından önemi, işçinin askerlik yapmasının neden yararlı olduğu konusunu Avrupa işçi örgütlerine açıklamak.

5. *Askere gidildiğinde, Türkiye'de ordudaki yaşam koşullarına ve tüm anti-demokratik işleyişlere karşı savaşım.*

6. *Bedel karşılığı askerlik yapmama yasasına karşı savaşım.* Biz askerlik sanatını öğrenmek için askere gideriz ve bunu da bedelsiz yaparız. Şimdi hem bu sanatı öğrenme olasılığı hepten kalkacak, hem bir de bedel ödeyeceğiz.

Bu artık bedel de değil haraçtır.

> Alacaklı biz, borçlu siz
> Askerlik yapmama haracı vermeyiz.

Böyle bir temelde çalışma, ağırlığıyla Türkiyeli gençler arasında da yürütülse, bu gençler hangi ülkede olursa olsunlar o ülke işçi sınıfı için kazanımdır. Kaldı ki Avrupa işçi örgütlerinin bu istemleri desteklemesi için de çalışma yürütülmelidir.

Yoldaşlarımız, bu istemler temelinde askerlik sorunuyla karşı karşıya olan her bir gence ulaşmalıdırlar, gençlerin örgütlenmelerine, seslerini duyurmalarına önayak olmalıdırlar.

Gençlere anlatmalıyız ki, onlar borçlu değil alacaklıdırlar! Alacakları güzel bir gelecek vardır! Yeter ki bugün asılsız borç faturaları, bedeller, haraçlar kesenlere karşı seslerini yükseltsinler.

> Gençler! Birleşin örgütlenin!
> Bedel istemenin bedelini ödetin!
> Bedelli askerliğe hayır!

Bundan 70 yıl önce Avrupa "bölgesel" bir savaşın eşiğindeyken Lenin ve komünistler "savaşı iç savaşa döndür!" belgisiyle çarpıştılar. Bugün Ortadoğu'da çarpışan komünistlerin görevi de bu belginin izinden yürümektir.

İran-Irak savaşı üstüne

Ayla Antepli

1. Savaşın uyandırdığı bazı sorular

Yaklaşık 240.000 insanın öldüğü İran-Irak savaşı üç buçuk yıldır sürüyor. Humeyni'nin "insan dalgası" taktikleri, şehirler ve petrol tesisleri üstüne sınırlı hava bombardımanları, Irak'ın kimyasal silahları, savaşta uygulanan teknikler arasında. Humeyni'nin insan dalgası taktiğine, Irak'ın yerleştirdiği mayınları "temizlemek" için kullanılan binlerce çocuk da dahil!

Hem savaşan iki ülke, hem de bölgesel ve dünya çapında güçler, çıkmaza girmiş olan savaşın büyük bir felaketle sonuçlanacağı yolunda aylardır uyarılar yapıyorlar. Buna rağmen İran'ın aralıklı saldırıları dışında savaş olduğu yerde duruyor.

Bahar ayları içinde İran'ın "son saldırı" için hazırlandığı söyleniyor. Öte yandan Irak Kharg adasındaki petrol tesislerini bombalama tehdidi yaptı. (Fransa'dan son zamanlarda alınan Exocet füzelerinin bu amaçla kullanılacağı anlaşılıyor.) İran, bunu Hürmüz boğazını tüm gemilere kapatacağı tehdidiyle yanıtladı. Amerika ve Batılı güçler bu duruma doğrudan müdahale edebilirler. Çünkü Batı'nın (özellikle Avrupa'nın) petrol kaynakları tehlikeye giriyor. Irak'ın kullandığı kimyasal silahlara karşı, İran da kimyasal silah kullanma tehdidi yaptı. Son haberlere göre, ABD'nin desteğiyle İsrail'in İran'dan gelecek "insan dalgasını" kırmak için zehirli gaz üreten ve depolayan Irak tesislerine hava saldırısı düzenlemeyi planladığı söyleniyor.

Kısaca her iki taraf da kendi başlarına sardıkları belaya diğer ülkeleri de katacak "bütünsel bir savaşla", dünyayı ve bölgeyi tehdit ediyorlar. Saddam Hüseyin "ben gidersem herkes gider" diyerek açıkça şantaj yapıyor.

Kullanılan silahlar ve taktiklerle birlikte savaşın boyutları, süresi ve savaşı tırmandırma tehditleri, bu savaşın bölgenin iki büyük gücü arasında büyük bir savaş, kendilerini "anti-emperyalist" olarak tanıtan "Üçüncü Dünya"nın iki ülkesi arasındaki ilk büyük savaş olduğunu gösteriyor. (İki taraf da birbirini emperyalist-siyonist saldırganlığın başı olmakla suçlamaktadır.)

Sonra, savaş meydanında İran ve Irak görülüyor, ama tüm "tarafsızlık" savlarına rağmen (bu konuda en büyük gürültüyü Türkiye yapıyor) bölgedeki her devletin savaşta parmağı vardır. Örneğin Suudi Arabistan ve Kuveyt'in desteği olmasaydı, Irak şimdiye kadar çoktan çökmüştü. Ürdün'ü bile ayakları üstünde tutan Suudi Arabistan'ın mali desteği oldu. Irak ithalatının çoğunu Suudi Arabistan'dan yapıyor. Savaş çıkmadan birkaç ay önce, Suudi Arabistan ve Irak arasında bir savunma anlaşması imzalanmıştı. Mısır, Irak yanında savaşmak üzere 15.000 "gönüllü" gönderdi. Irak'ın petrol ihracatı geçtiğimiz yıl Kürt isyanlarına karşı Irak'a aktif bir "yardım" sağlayan Türkiye'den geçen petrol-boru hattı yoluyla yapılıyor.

Suriye, Irak'ın yenilgisi için aktif olarak çalışıyor: Suriye topraklarından geçen petrolboru hattını kapatarak, Irak'ın petrol ihracatının yüzde 50 oranında düşmesine yol açtı. Öte yandan Suriye İran'a özellikle Sovyet yapımı silahlar satıyor. Lübnan'da Suriye'nin düşmanı olan İsrail de İran'a silah gönderiyor. İsrail, Irak'ın zehirli gaz üreten tesislerini bombalayarak da İran'a yardımda bulunabilir. İran, Libya tarafından da destekleniyor.

Öte yandan, müdahaleye hazır çok sayıda aday vardır. Bir "operasyon"la Irak'a dalan bir başka "operasyon"la İran'a daldığı söylenen Türkiye de bu adaylar arasındadır.

Öyle görünüyor ki, Ortadoğu'da iki blok ya da iki bağlaşıklık sistemi oluşuyor. Bunun kendi içinde bir önemi vardır. Çünkü böyle bir bloklaşma ve sistemleşme gerçekleşirse, bu çerçeve içinde, bölgedeki bu ya da gelecek bir savaş genel bir bölgesel savaşa dönüşebilir.

Bu, şu anlamda da önemlidir. Böyle bir guruplaşma farklı çizgileri, "anti-siyonist" ya da "anti-emperyalist" gibi farkları yatay olarak kesiyor.

Bu olaylar açıklama bekliyor. Açıklanmadan geçiştirilemez. Şu tür "açıklamalar" gerçeği açıklamıyor:

> "Savaş emperyalizm tarafından 'ihraç' edilmiştir, ya da 'dayatılmıştır'. Bölgedeki tüm 'anti-emperyalist' devletler, kendi aralarında savaşı bırakıp emperyalizme karşı birleşmelidir. Bu devletlerden önce biri, sonra diğeri emperyalist 'komplo'nun kurbanı olmaktan, suç ortağı olma durumuna giriyorlar."

Bu tür açıklamalar gerçeklerden kaçıyor, gerçekleri yadsıyor ve böyle yaparak komünistleri, varolmayan ama "var olduğu iddia edilen" bir dünyada yaşamaya, artık olanaklı olmayan "alternatifler" için savaşmaya mahkum ediyor. "Ansızın sağa kayan hükümetler" yoluyla gerçek kendini dayattığında komünistler, yapılan yanlışı hayatlarıyla ödemek zorunda bırakılıyor.

2. Savaşın "emperyalist-siyonist" bir komplo olduğu görüşü

İran-Irak savaşının özü ve anlamı nedir? Eylül 1980'de başlayan savaş üstüne Humeyni ve Saddam Hüseyin'in çok çeşitli açıklamaları oldu.

Her iki tarafın da tüm açıklamalar içinde en çok tercih ettikleri ve anlaştıkları propaganda, savaşın ABD emperyalizminin ve siyonizmin bir komplosu olduğu görüşüdür. Ancak hangi ülkenin bu komploda "alet" ya da "kukla" olduğu üstünde bir anlaşmaya varılamıyor. Açık savaş başlamadan aylarca önce, günübirlik sınır çatışmaları olurken Humeyni, "siyonist Irak ve ABD"ye karşı yardım istedi. O zamanlar başkan olan Benisadr İran'ın, "Irak halkını siyonizm ve ABD emperyalizminin kuklası olmaktan kurtarma"yı seve seve üstleneceklerini söyledi. Öte yandan Irak'ta hükümet partisi Baas'ın resmi yayın organı, "ABD, uluslararası siyonizm, Sedat rejimi ve Camp David anlaşmasına imza atan tüm ülkeler" üstüne İran'ın kötü tutumunu kınadı. (*Time*, 21 Nisan 1980)

Aynı demagoji sürüyor. İran'ın son saldırısında "şehit gönüllüleri", "kahrolsun Amerika!" belgileriyle ölüme gittiler. İran hâlâ İsrail, Güney Afrika ve ABD'yle olan ticareti "yasaklayacağını", "ABD ve bağlaşıklarının" çabalarına rağmen petrolü satmaya devam edeceğini söylüyor. Buna rağmen İran'ın ABD ile ticari ilişkileri büyüyor. (1983 sonunda İran, devrimden doğan sorunlar üstüne ABD bankalarıyla olan 38 sorunun 18'ini çözdü. Hatta bir Amerikan şirketine 136 milyon dolar ödemeyi kabul etti.) (*The Middle East Digest*, Eylül 1983)

Saddam Hüseyin birçok kez "tüm bölge ve dünya barışına karşı olan" İran'dan gelecek yeni bir saldırıyı önlemek üzere "uluslararası" müdahale ve "uluslararası çaba" gerektiğini vurguladı, ama öte yandan geçen ocak ayında Irak yenilgisi "ABD çıkarlarına karşı"dır diyen bir Amerikan açıklamasından hiç hoşlanmadı.

Mart ayında Irak Dışişleri Bakanı Tarık Aziz, "ABD'nin Irak'a eğilim göstermediğini, yalnızca ilişkilerde iyiye doğru bir gidiş olduğunu" belirtti. Ardından daha "arı" bir komplo teorisi savundu ve ABD'yi şöyle suçladı:

> "ABD, savaşın uzamasının her iki tarafı zayıflatacağını, kendi çıkarlarına hizmet edeceğini düşünerek yanlış bir hesap yaptı." (*Newsweek*, 5 Mart 1984)

Nisan ayında Irak şöyle bir suçlama daha yaptı:

> "Emperyalist ve siyonist çevreler, Irak'ın endüstri ve ekonomik merkezlerine saldırı girişimlerini hızlandırmaya başladılar." (*International Herald Tribune*, 21 Nisan 1984)

Bu propagandaların hiçbiri dikkati çekmeye değer şeyler değildir. Yalnız önemli olan, bu propagandaların, iki ülke komünistleri de dahil, bölgedeki savaşa ve rejime karşıt güçlerce, şu ya da bu derecede benimsenmiş olmasıdır.

Irak Komünist Partisi'nin, Saddam'ın "saldırgan savaşı"nı cesurca kınaması övgüye değer bir tutumdur. Ancak bu kınama, parti merkez organının Mart 1982 sayısında yer alan editörlük yazısında açıklandığı gibi, Irak güçlerinin "ilk saldırıyı" başlatmış olmasına ve "Birleşmiş Milletler Örgütü'nün uluslararası örgütlerce onaylanmış saldırganlık tanımına" dayanıyordu. Aynı mantıkla Irak Komünist Partisi "saldırganlığın kurbanı" İran'ın "haklı bir savaş" yürüttüğünü söyledi.

Aynı yazıda Irak "İran topraklarından çekilir" ve saldırganlığını durdurursa savaşın niteliği değişebilir, deniliyor ve tüm bunlardan şu sonuca varılıyor:

> "Diktatörlük rejimlerini devirme... en başta *Irak halkının ve ilerici yurtsever güçlerinin* görevidir. Irak halkı istediği rejimi seçmekte mutlak bir hakka sahiptir. Bunu hiçbir yabancı ordu ellerinden alamaz." (*Tareeq Al-Sha'ab* editörlük, 5 Mart 1982, *Iraqi Letter*, İngilizce basım, Eylül 1982)

Bundan kalkarak Irak komünistleri, Humeyni'nin "haklı" savaşının Irak halkına karşı haksız bir savaşa dönüşebileceğini, Saddam'ın "saldırgan" savaşının da bir savunma savaşı haline gelebileceğini düşündüler. Bu konuya yeniden döneceğiz. Burada göstermek istediğimiz yalnızca şudur: Bu tutum, savaşı değerlendirirken, savaşın ve iki rejimin gerçek niteliğini ölçüt olarak almak yerine, olayları savaş meydanlarının kör mantığına bırakıyor.

Mayıs 1982'de, İran saldırıya geçince, Saddam, Irak topraklarının İran tarafından işgal edilmesini engellemek için savaştıklarını söyledi. Haziran ayında, 1975'de geri verilmiş olması gerektiğini söyledikleri 5 bölge dışında Irak'ın İran topraklarından çekileceğini bildirdi.

İran'ın "Arap halklarından" yana tutumuna rağmen, Irak topraklarına ayak basmasından sonra, Irak Komünist Partisi Eylül 1982'de yaptığı MK Plenumu'nda, "iki ülkenin bağımsızlığına saygı gösteren haklı bir temelde" savaşın sona erdirilmesi için çağrı yapma zorunluluğunu hissetti. "Savaşın uzamasından doğabilecek tehlikelere" karşı uyarıda bulundu. "İç olay olarak kalacak" bir demokratik koalisyon hükümeti kurma "asil amacını" yeniden vurguladı. (*Iraqı Letter*, Kasım 1982)

Savaş, alanlarda çıkmaza girmişken, Irak Komünist Partisi, ABD emperyalizmiyle "barıştığı", "ortak çıkarlar" öne sürerek ABD'yi iknaya çalıştığı için Saddam'ı suçladı. Ayrıca Basra Körfezi'ni ele geçirme savaşı yürüdüğünü, "ABD donanma ve müdahale güçlerinin körfezi ele geçirdiğini" söyledi. (*Iraqı Letter*, Mayıs 1983)

> "ABD'nin öncülüğünde emperyalizm, başından bu yana İran-Irak savaşında baş provokatör oldu. İran ve Irak rejimlerinin savaş körükleyicisi tutumları emperyalizmin bütünsel stratejisine hizmet ediyor. İlerici güçleri zayıflatıyor ve bölgesel gericiliği güçlendiriyor, dünyada tansiyonu yükseltiyor. 'Yaşamsal çıkarları' olduğunu söyledikleri bölgede gericiliğin temellerini güçlendirip, genişletiyor. Bölgedeki 'yaşamsal çıkarlarını' korumak için, İran-Irak savaşını yükseltme ve tırmandırmada emperyalizm, bugün dünden daha çok araç oluyor." (*Iran Aktuell*, 15 Şubat 1984)

Aynı mantık, biraz daha kabaca, İran Halk Fedaileri (Çoğunluk) örgütünün yayınlarında da görülüyor.

Yaklaşık 240 bin insanın öldüğü İran-Irak savaşı üç buçuk yıldır sürüyor. İnsanlar bu fotoğraftaki gibi savaşa gidiyorlar. Ne adına?

Savaşa karşı İran Tudeh partisinin tutumuna geçmeden önce şunun altını çizelim: Her iki rejim de, yaptıkları propagandalarının çoğunda savaşı, ABD emperyalizmi ve siyonizmin bölgede hegemonya kurmak için düzenlediği genel bir komplonun "parçası" olarak göstermede ortak bir tutum aldılar. Aynı şekilde, Saddam Hüseyin ve Irak Komünist Partisi savaşın komplo olduğuna dair ortak inancı paylaşıyorlar.

Senaryo aynıdır ama birbirleriyle çatışan "ulusal" türleri ve her iki ülkede çatışan sağ ve sol türleri vardır.

Bugün yasaklanmış olan, yöneticileri hapsedilen ve çoğu idam edilen İran Tudeh partisi de aynı çerçevenin dışına çıkmıyor. Aralık 1983'de toplanan Parti Merkez Komitesi 18. Plenumu belgeleri "İslam Cumhuriyetinin yönetici çevrelerinin sağa kaydığından", "Tudeh ve Sovyetler'e karşı başlayan kampanyanın... İran ve komşu Sovyetler Birliği arasındaki ilişkileri kötüleştirdiğinden" söz ediyor ve şöyle diyor: "Orta ve Yakındoğu'daki durum, ABD'nin maceracı ve saldırgan siyaseti nedeniyle bozulmaktadır." Yönetici çevrelerin "sağa kayması, emperyalist hükümetlerle daha açık işbirliğini ve eş yönelimi" içermektedir. "Savaşın sürmesi emperyalizmin yararınadır... İran ve Irak arasında savaşın sona ermesi, ülkenin ulusal çıkarlarını savunanlar için ivedi bir sorumluluktur." *(İran Aktuell*, 4 Ocak 1984)

Parti bildirgesi daha sonra Humeyni rejiminin "yayılmacı savaşı"ndan sözetmekle birlikte asıl sorumluluğu ABD emperyalizminin üstünde bırakmaktadır.

Fedailer, Mayıs 1982'ye kadar savaşı şöyle nitelendirdiler: "(Savaş) ülkemize silahlı karşı devrim ihraç etmek için yapılan bir komplodur... Komplo, halkımızın cesur direnişi nedeniyle arzulanan sonuçları yaratmakta başarısız olmuştur. ABD emperyalizminin kışkırtması ve bölgesel gericiliğin yardımıyla komployu Irak rejimi düzenlemiştir." Bu aşamada hem Türkiye, hem Fedailer "devrimci ülkeleri"nin "savunmasına aktif olarak katıldılar".

Mayıs 1982'den sonra Humeyni Irak'a girmeye hazırlandığında, Fedailer ve Irak Komünist Partisi, "İran askerlerini Irak topraklarına çekmek, İran-Irak arasında uzun süreli bir aşındırma savaşı başlatmak üzere *tehlikeli bir emperyalist komplonun* geliştirildiği yolunda hükümetleri sürekli olarak uyardı"lar. (abç) Onlara göre, Humeyni'nin savaşa son verme koşulu olarak Saddam'ın devrilmesindeki ısrarlı tutumu "tamamıyla emperyalizmin ihtiyaç duyduğu bir siyaset"tir. "Saddam'ın ABD emperyalizminden daha kötü olduğu" görüşü, emperyalistlerle yapılan Sedat tipi uzlaşmanın haklı çıkarılmasıdır. ABD'yi Irak'ı değil, İran'ı desteklemeye çağırması, "Batıyla daha sıkı ilişkiler kurmak ve uzlaşmak için bir araç"tır. ("Birleşelim! Devrimi savunmayı yükseltelim!" Faruk Negahdar, OIPF — Çoğunluk Birinci Sekreteri)

İran'da da, Irak'da da yoldaşlarımız, dünyanın en barbar, en ölümcül diktatörlükleri altında döğüştüler, kendilerini kurban ettiler. Bugün de öyle yapıyorlar. İnançları uğruna döğüşmek ve ölmek onurdur. Ancak yukarıda anlattığımız görüşlerle, Irak mayın tarlalarını "kahrolsun Amerika" belgileriyle geçen İranlı çocuklar gibi körce ölmeleri acıdır.

Son dönemlerde, özellikle Ortadoğu ve Asya'da komünist partileri, değerli kadrolarının önemli bir bölümünü kaybediyorlar. Bu kayıpların nedeni, "anti-emperyalist", "yurtsever" ve "ilerici" özellikler gösteren hükümetleri "cesaretlendirmeyi" görev kabul eden komünistlerin, ansızın "sağa kayan" bu hükümetlerin kurbanı olmalarıdır. İran Tudeh partisi bunun yalnızca son bir örneğidir.

Bugün darbeyi yedikten sonra bile, Tudeh partisi Merkez Komitesi, yönetici çevrelere, "emperyalizmin ve gericiliğin ajanlarını kovma" çağrısı yapıyor. Fedailer "İslam Cumhuriyeti'nin en azından siyasal olarak, daha hâlâ anti-emperyalist konumlarda olduğunu" ısrarla savunuyor. Fedailer'in Birinci Sekreteri'ne göre, Tudeh yöneticilerine yapılan saldırı, tutuklama ve işkenceler, "Carter'ın Güvenlik Danışmanı Brzezinski'nin düzenlediği bir plan"dır.

III. Savaşın yeni bir tanımı

İran-Irak savaşını, kışkırtılmış ya da emperyalizmin süregenleştirdiği bir olay olarak değerlendiren mantık hem tehlikeli, hem de tutarsızdır. Türkiye'de de aynı mantığı savunanlar vardır. Ne diyorlar? "Ulusal pazarı" emperyalist tekellere açan "egemen çevreler", "bağımlı kapitalizmi" "seçiyorlar" ya da bunu emperyalist tekeller o ülkeye "dayatıyorlar". İşte İran Tudeh partisi ve Irak Komünist Partisi, ülkelerinde gelişen kapitalizmi böyle açıklıyorlar. Türkiye'de menşevikler de aynen bunları söylüyorlar.

İran'ın insan dalgası taktiğiyle Irak mayın tarlalarına sürdüğü çocuklardan canlarını kurtarabilenler!

Faşizmi içeren baskılar da aynen "gericilik" tarafından "seçilmiş", emperyalizm tarafından "dayatılmış" ya da "ihraç edilmiş"tir. (Türkiye Ortadoğu'ya faşizm "ihracı"nın "klasik" bir örneği olabilir!)

Bu ülkelerin izlediği dış siyasete gelince, bu da, emperyalizmin "ihraç ettiği" ya da "dayattığı", "mantıksal" bir sonuç olarak ortaya çıkıyor.

Tabii ki, böyle bir dış siyasetle girilen her bir savaş da dışarıdan "dayatılmış" ya da "ihraç edilmiş"tir. Örneğin 1974'de Türkiye'nin Kuzey Kıbrıs'ı işgalini de aynı şekilde emperyalizm düzenlemiştir!

Kapitalizm, tekelci kapitalizm, emperyalizm ve faşizm tanımlarını, bunların ihraç edilmiş türlerine uyarlayıp bozanlar, Lenin ve Clausewitz'in savaş tanımını da "modernize" etmeye çalışıyorlar. Lenin ve Clausewitz'e göre, "savaş siyasetin farklı araçlarla sürdürülmesidir". Bundan başka birşey değildir. *World Marxist Review'in*, Temmuz 1983 sayısında çıkan bir makaleye göre, bu tanım artık nükleer silahlar çağına uygulanamaz. "Çünkü bölgesel bir ölçekte bile bu, "tüm uluslararası hukuk kurallarına karşı, gezegenimizdeki yaşamın bütünsel yokoluşunu getirecek mekanizmayı harekete geçirecek 'delice bir girişim' olur. Böyle bir savaşı rasyonel bir siyasal tutum olarak düşünmek suçtur."

Yerel "sınır kavgaları" ve "çatışmalarına" gelince, bunlar "zorunlu olarak savaşa götürecek şeyler değildir, barışçıl yollardan çözülebilir. Düşmanlıklara dönüşmesi, ancak "gerici rejimlerin hegemonyaya yönelik siyasetlerinin ve aynı zamanda emperyalist devletin, eski bir sömürgeci gücün ya da ABD'nin manipülasyon ve kışkırtmalarının sonucunda olabilir."

Aynı yazı şöyle devam ediyor: "Bu bölgelerde ciddi bir çatışma olduğunda bu çatışmanın emperyalist güçlerin işi olduğu bilinmelidir... ABD emperyalizmi günümüzde savaş tehdidinin baş kaynağıdır. Yerel çatışmalar, onun bütünsel stratejisinde önemli bir rol oynar... Yerel çatışmaya temel bulunmayan bölgelerde emperyalizm onlara yapay bir temel yaratır."

Bu tür anlayışlar, İran-Irak savaşını, emperyalizmin kışkırtması olarak değerlendiren görüşlere genel teorik bir çerçeve oluşturuyor. (Bu görüş ilk kimden, Humeyni, Saddam ya da *World Marxist Review*'dan mı çıktı, buna girmeyeceğiz.) Yumurta mı tavuktan, tavuk mu yumurtadan çıkar hikayesine dönmek istemiyoruz. (Gerçekte bu görüş ilkin, 1967'de Penguin yayınlarından çıkan Clausewitz'in *Savaş üstüne* kitabına "önsöz"de işlenmiştir.)

"Yerel savaşlar" sorununa belki başka bir yazımızda yeniden döneriz. Burada yalnızca şunları söylemekle yetinelim: Emperyalizmin yerel sınır savaşlarını kendi amaçlarına hizmet ettiği ölçüde kışkırttığını, kışkırtacağını, böyle savaşları kendi çıkarları için kullanma yollarını olanaklı olan her yerde arayacağını söylemek birşey, *tüm* yerel savaşların emperyalizm tarafından kışkırtıldığını söylemek başka birşeydir. (Örneğin, İran ve Irak arasında Şattül-Arap sınırında yıllar süren çatışma ve savaşlar olmuştur.)

Aynı şekilde uluslararası hiyerarşide bağımlı durumda olan devletlerin çıkardığı savaşların *bağımlı* savaşlar (mali ve askersel yardım alarak diğer güçlere bağımlı) bundan dolayı savunması zor ve dış manipülasyonlara açık olduğunu söylemek birşey, böyle savaşların dış emperyalizm tarafından kışkırtıldığını ya da yapay olarak başlatıldığını söylemek çok farklı birşeydir.

Yine, yerel sınır kavgaları ve çatışmalarının barışçıl yollardan çözümlenebileceğini, çözümlenmesi gerektiğini söylemek birşey, "yerel savaşların" her zaman "sınır kavgalarına" dayandığını söylemek farklı birşeydir. Böyle demek, devletlerin bu tür kavga ve çatışmaları "diğer araçlarla" sürdürerek hızlandıran iç nedenleri yadsımak olur. Örneğin, İran ve Irak'ın durumunda, böylesine yıkıcı, tahrip edici bir savaşın salt "sınır kavgası"na dayandığını öne sürmek saçmadır. Sınır kavgaları, ilgili devletlerin bir ya da diğerinin varlığını sorguya çeken savaşlara değil, sınır çarpışmalarına götürür.

İran-Irak savaşı gibi yerel savaşların, emperyalizm tarafından "ihraç edildiği" görüşünü haklı çıkaran, yukarıda anlattığımız genel teorik çerçevenin yanısıra Ortadoğu için çizilmiş özel bir çerçeve de vardır.

Bu çerçeveye göre, İsrail'in Lübnan'ı işgali ve İran-Irak savaşı, Ortadoğu'da hegemonya kurmak ve Arap ulusal kurtuluş hareketine saldırmak isteyen ABD-siyonist planının halkalarını oluşturmaktadır. Bu teoriye göre, Arap halkları henüz ulusal kurtuluşlarını gerçekleştirememiştir. Araplar yapay olarak bölünmüş bir ulustur. Filistin halkının ulusal mücadelesinden ayrı* bir Arap ulusal kurtuluş hareketi vardır, böyle bir hareket olmalıdır. Bu görüşleri savunanlar, Suriye, Irak, İran ve Türkiye'de ulusal baskıya karşı ulusal kurtuluşu için savaşan Kürt halkını "unutmuşa" benziyor.

Bu senaryoyu yazanlara göre İran ve Irak, siyonizme ve emperyalizme karşı savaşı unutup, kendi aralarında savaşarak Arap ulusal kurtuluş hareketine ihanet ettiler. (Bu tür, "ihanet"ler Arap devletleri arasında alışkanlık haline gelmişe benziyor! En "sarsılmaz" Suriye bile silahlarını iki kez FKÖ'ye çevirdi ve yıllardır Irak'la alt düzeyde çatışması sürüyor.)

Gerçeklerin çok çok gerisinde nal toplayan parti ve hareketler, Ortadoğu'nun büyük devletlerinde belli düzeyde bir kapitalist gelişmenin olduğunu, tekellerin varlığını, dışarıya açılmak isteyen güçlü ve karşılıklı çatışan eğilimlerin varlığını, devlet desteğinde aşırı ulusçuluk ve şovenizmin büyüdüğü gerçeğini yadsıyarak her alanda korkunç kayıplar verdiler. Gerçekten büyük öneme sahip olaylar üstüne teorik açıklamalar getiremiyorlar. Siyaset alanında ise her "sağa kayışın" ve her "emperyalist komplo"nun eline düşmüşler. Habersiz yakalanıp, hayatlarıyla ödüyorlar. Sürekli bir çelişki ve tutarsızlık içindedirler. Bağımsız bir siyasal çizgileri olmadığı için halkın destek ve sempatisini sürekli olarak yitiriyorlar.

Ortada trajik bir durum vardır. İran-Irak savaşı, tüm bölgenin askerselleştirilmesi, oluşan karşıt bloklar bunu açıkça gösteriyor. Bölgenin tümü, birbirlerinden toprak dahil, çeşitli istemleri olan devletler arasında bir hesaplaşma alanı olmaya doğru gidiyor. İşin garibi, bu devletlerin hiçbiri "Arap birliği" düşüncesini elden bırakmıyor. İran ve Irak da "İslam birliği"ne sarılmışlar.

İran-Irak savaşının gösterdiği gibi, bu çatışmalar "yerel" çatışmalar olarak kalsa da ilgili ülke halkları için büyük bir tehlikedir. Gelecek savaşların kahramanları da Humeyni ve Saddam gibi savaşı uluslararasılaştırmada ellerinden geleni yapacaklardır.

Ümit ederiz ki bu ülkelerin komünistleri İran'daki yoldaşlarının yaptığını yapmaz, "İslam Cumhuriyeti" ya da "Arap kurtuluşu" için savaşa ve ölüme gitmezler.

Bundan 70 yıl önce Avrupa "bölgesel" bir savaşın eşiğindeyken Lenin ve komünistler "savaşı, iç savaşa döndür!" belgisiyle çarpıştılar. Bugün Ortadoğu'da çarpışan komünistlerin görevi de bu belginin izinden yürümektir.

* Bilindiği gibi, çoğu Arap devleti, Filistin halkının mücadelesini kırmış, Filistin halkını Arap ülkelerinden sürmüş, İsrail'in yanında bir de onlar darbe vurmuştur.

Mannheim'da belkemiğinden yaralanan yoldaşımız iyileşti

N elde edec kl rini sanıyorlardı ki?

Değerli yoldaşlar,
Bildiğiniz gibi, Mannehim'da üzücü ve üzücü olduğu kadar düşündürücü bir provokasyon olayı yaşadık. Alman polisi *İşçinin Sesi* militanlarına azgınca saldırdı. Yoldaşlarımızdan ikisi kafasından tabanca kabzası ve kelepçe darbeleriyle, bir yoldaşımız kalçasından ağır, öteki yoldaşımız da ayağından kurşunlanarak yine ağır yaralandılar. Olay kısaca şöyle oldu:

MTİB'in haftalık olağan toplantısının bitiminden sonra, yoldaşlarımızdan ikisi, otobüs durağına yürürken şehrin merkezi bir yeri olan Markt Platz'dan geçiyorlardı ki üç sivil polis tarafından saldırıya uğradılar. Öteki iki yoldaşın olayı görüp olay yerine gelmeleriyle kavga daha da hızlandı. Oldukça uzun süren kavga sırasında sivil polisler silahlarını çekerek ateşlemeye başladılar.

Karakolda resmi ve sivil polisler yaralı yoldaşlarımıza tekrar saldırdılar.

Almanya'nın tüm bölgelerinde kısa zamanda duyulan bu provokasyon olayının yankıları sürüyor. Tüm ilericiler ve örgütlerimiz geniş bir protesto yükseltiyorlar. Olaya Alman ilerici basını ve televizyon geniş bir yer verdi. Alman gerici basını olayı şöyle yansıttı: "Kimlik kontrolü yapmak isteyen polislere 15-20 Türkiyeli saldırdı, üç polisimiz yaralandı." Türk basını ise olayı yabancı düşmanlığına karşı yabancı düşmanlığı yaparak verdi.

Bu saldırı *İşçinin Sesi* taraftarlarına karşı hazırlanmış bir provokasyon denemesidir. Fakat Alman polisi, baltayı taşa vurmuştur. Saldırıyı ilk planda basit bir polisiye olayı olarak Alman kamuoyuna göstermek isteyen polis örgütü yükselen protesto karşısında ne yapacağını şaşırmış durumdadır. Polis sürekli geri adım atmakta ve çelişkili ifadeler vermektedir.

Polis yetkilileri kimlik sormak istedikleri Türkiyelilerin saldırısına uğradıklarını söylüyorlar. Bu apaçık bir yalandır. Olaya rastlantısal süsü vermek için yalan söylüyorlar. Olay günü derneğimizin her hafta yapılan olağan toplantısı vardı. Oldukça kalabalık bir üye toplantısı, toplantının bitme saati, olay yeri. Bunlar bize saldırının hiç de rastlantısal olmadığını gösteriyor. Ayrıca olay başlangıcında ve sırasında polis kimlik göstermemiştir. Saldırılan yoldaşlar bulundukları yerde sevilen, sayılan kişilerdir.

Saldırılara karşı protesto gösterilerinden bir görüntü.

Saldırganlar olay sırasında yoldaşlarımızı hedef alarak ateş etmişlerdir. Sadırganların öldürmek amacıyla ateş ettikleri açıktır. Daha sonra karakolda ateş eden saldırgana, resmi polis ayşöyle demiştir: "Yazık 50 santim yukarıdan vuramadın." Tüm bunlar bize yapılan saldırının hazırlıklı bir saldırı olduğunu kanıtlıyor.

Devam edelim. Yaralı halde karakola gelen yoldaşımız daha içeri girer girmez saldırıya uğramıştır. Sanki yoldaşı tanıyor ve bekliyormuşçasına bir durum vardır. Ayrıca hastanede ifade almak isteyen polise, yaralı olan yoldaşımız, "saldırganlar alkollü olabilir, kontrol edilmesini istiyorum" deyince, polis "hayır, olamaz onlar bizim arkadaşımız" demiştir. Tüm bunlar küçük küçük noktalardır ki birleştirildiğinde ortaya saldırının özü çıkıyor: Örgütümüzü ve yoldaşlarımızı korkutacaklarını zannediyorlar, ancak yanılıyorlar.

Olayı basit bir yabancı düşmanlığı olarak da düşünemeyiz. Evet son dönemlerde Almanya'da yabancı düşmanlığı gerici hükümetin eliyle resmi bir politika olmaya başlamıştır. Ancak olayı yalnızca bu çerçeve içinde görürsek yanılabiliriz. Polisin klasik taktiklerinden birisi olabilir. Saldırı başarıya ulaşsaydı, suçlu "yabancı düşmanlığı" olacaktı ve polis görevi icabı(!) suçluları aramaya başlayacaktı. Böylelikle olaydaki polis provokasyonu polisçe gizlenecekti. Sınıf savaşımını bilen herkes bu taktikleri bilir. Kendi ülkemizde çok yaşadık, hâlâ da yaşıyoruz.

Evet, saldırı görevini yerine getirmek için seçilmiş kişiler yabancı düşmanıdırlar. Olay sırasında saldırganlar devamlı yabancılara küfretmişlerdir. "Pis Türkler" diye haykırmışlardır. Ama bu, olayın "yabancı düşmanlığı" çerçevesinde kaldığını göstermez, kılıfının gerçeğe uygun olduğunu gösterir.

Sonra "neden böyle bir provokasyon olsun?" diye bir soru sorulabilir. Cevabı açıktır, neden olmasın? *İşçinin Sesi,* pırıl pırıl komünist ideolojisiyle, yığın ilişkisiyle, çelik gibi örgütüyle Almanya'da hızla gelişiyor. Tüm bölgelerde yeni yeni örgütler kuruluyor. Savaşkan tavrı Türkiye burjuvazisinin olduğu kadar, Alman burjuvazisinin de korkulu rüyası olmaya başlamıştır. Enternasyonalist olmak, komünist olmak, dünya burjuvazisinin can düşmanı olmaktır.

Mannheim'da faşistlere karşı savaşkan bir geçmişe sahip olan örgütümüz yeni lokaline taşındığından beri hergün dolup taşmakta, sosyal ve kültürel çalışmalarımız hızla genişlemektedir. Tüm bunları dost da düşman da görmektedir. Öyleyse bu saldırının anlamı anlaşılıyor. Amaçları bellidir. Çalışma yapmamızı engellemektir. Ama boşuna. Bizlerin çalışma azmi ve morali daha da çelikleşiyor. Bu saldırılar, örgütümüz geliştikçe artacaktır. Ancak kararlı ve uyanık çalışmalarımız saldırıları boşa çıkaracaktır.

Kenan Evren'in Bursa'daki konuşmasında Yürükoğlu yoldaşın kitabını eline alıp feryat etmesi boşuna değildir. Ne var ki, biz komünizm ülküsüne gönül vermişiz. Her geçen gün yüreğimiz daha da kinle, öfkeyle doluyor. Onların amacı dünyanın neresinde olursa olsun sömürülerini devam ettirebilmektir. Bu yüzden de komünistlere karşı beraber çalışıyorlar. Bizim amacımız ise açıktır. Dünyanın neresinde olursa olsun sömürünün dibine dinamit koyabilecek enternasyonalist çalışmayı yapmak ve dünyayı komünizme ulaştırmaktır. Gelecek onun için savaşanlarındır! Gelecek Komünizmindir. Yoldaşça selamlarımla.

Kemal Fırat, Mannheim

SON DAKİKA

Mannheim'da polis yine baskın ve tutuklamalara girişti

Mannheim'da yoldaşlarımıza silahla ateş açarak saldıran ve yoldaşlarımızı yaralayan polis, şimdi yeniden baskın ve tutuklamalara girişti.

On Mayıs Perşembe sabahı 6.30'da, yaralananlardan Turgay Kesici *hastaneden,* Sinan Çiçek ise evinden alınarak karakola götürüldüler. Yine yaralananlardan Bülent Öztoplu ve Kenan Bekar hakkında ise tutuklama kararı çıkarıldığı bildirildi, onlar da aranıyorlar.

Bülent Öztoplu'yu aramak bahanesiyle polis sabah erken saatlerde MTIB başkanının evine baskın yaptı. Ayrıca derneğe iki kez baskın yapıldı. Baskınlardan biri sırasında sorguya çekilmek istenen yetkili bir yoldaş, ifade verirse banda alacağını bildirdi ve teybi çalıştırdı. Bunun üzerine polis sorgudan vazgeçti.

Aynı gün Mannheim'da pankartlı bir izinsiz gösteri yapıldı. Gösteriye çok sayıda Alman ilerici katıldı. Menşevikler ve *Serxwebun* bu konudaki komitede yer almalarına karşın gösteriye gelmediler. Gösteride 33 polis, 6 siyasal polis, 11 polis arabası ve 12 köpek vardı.

Onbir Mayıs Cuma günü, aranan iki yoldaşımız saat 12.30'da yüz kişilik bir gösteriyle polis merkezine gittiler. Binanın dış kapısından avluya giren göstericiler burada uzun süre protestolarını sürdürdüler. Mitingde "Alman-yabancı emekçiler kardeştir", "Yaşasın uluslararası dayanışma" belgilerini haykırdılar. Aynı gün saat 15.30'da DGB Mannheim başkanı ve Mannheim belediye başkanı polisi protesto eden bir basın toplantısı yaptılar.

Bu arada, MTİB'in yeni taşındığı lokalin bulunduğu binanın sahibine verilen direktifle, derneğin lokali boşaltması istenmektedir. Bu da kapitalist mülkiyet sürdüğü sürece demokrasinin ne denli güdük kaldığına güzel bir örnektir.

Ayrıca bir süredir derneğe, çok garip tipler gönderilmektedir. Hep "yanlışlıkla", örneğin derneği banka sanarak (!) gelen bu tipler, "yanlışlıklarını" ancak etrafa uzun uzun bakınarak anlayabilmektedirler.

Mannheim'da provokasyonu sökmeyen ve açık düşen polis, şimdi yeni yeni provokasyonlarla açığını kapatmaya çabalıyor. Buna karşı tüm Türkiyeli, yabancı ve Alman demokratik kuruluşlar, daha da gür bir sesle yanıt vermezlerse, burjuvalığıyla zaten sınırlı demokrasiyi biraz daha sınırlama yönünde adımlar atılacaktır! Ve bu Almanya'daki yerli yabancı tüm emekçilerin zararına olacaktır!

Alman polisi açığını kapatamasın, biz onun yeni provokasyonlarını da açık edelim!

Frankfurt'ta menşevikler devrimci gençleri mahkemeye verdiler

Genç savaşçılar örgütlerini devrimci geleneklere yaraşır bir biçimde savunuyorlar.

Menşevikler Frankfurt'ta gençlik üzerine bazı çirkin oyunlar tezgahlıyorlar.

Bundan 2 yıl önce oportünizme başkaldıran gençlerin yönetimden uzaklaştırdığı menşevikler, şimdi, örgütü polisiye yöntemlerle ele geçirme manevraları yapıyorlar. Burjuva mahkemelerinin "adaletine" sığınıyorlar. Üstelik bu yeni çirkin oyunlarına, adlarını, kimliklerini mahkeme tanığı olarak yazdırdıkları sempatizanlarını da alet ediyorlar.

Bizler, menşeviklerin *İşçinin Sesi* taraftarlarının listesini polise teslim edecek kadar alçaldığını yaşayarak öğrendik. Ama doğrusu, kendi tabanlarındaki hiçbir şeyden habersiz genç insanı, anlık çıkarlar uğruna feda edebileceklerine kolay kolay inanmazdık.

Menşevikler, gençleri yıllarca oyaladılar. İşçi sınıfının ideolosini anarşist-terörist diye kapıdan içeriye bile sokmadılar. Kapitalizmin en ağır darbelerini yiyen gençlerin enerjisini tüketmeye çalıştılar.

Ama evdeki hesapları çarşıya uymadı. Demagoji ile etki altına aldıkları gençler, çok geçmeden oportünizmin gerçek yüzünü gördüler. Genç işçiler, menşeviklerin ve onların "işçi sınıfı" diye tanıttıkları sendika bürokratlarının yollarından yürümediler. Devrimci gençler, menşeviklere başkaldırdılar ve ezici bir çoğunlukla örgütlerine sahip çıktılar. Bunun üzerine menşevikler her zaman olduğu gibi, yönetimini kaybettikleri dernekten pılı-pırtılarını toplayıp çekildiler. Kendi yanlarında kalan birkaç gence de dernek toplantılarına katılmayı yasak ilan ettiler.

Menşevikler köşelerine çekilip, devrimci gençlerin eskiden kalan borçlar, dil bilmeme, bürokratik engeller gibi zorluklar karşısında boğularak pes demelerini beklediler. Bekledikleri gerçekleşmedi. Kararlı gençler, uzun süre engellerle boğuşarak derneğin borçlarını ödediler. Bürokrasinin ve "görünmeyen ellerin" üstesinden gelip örgütü dimdik ayağa kaldırdılar. Hesapları alt üst olan menşevikler, bu kez yüzlerini kızarta kızarta mahkemenin kapısını çalıp burjuvaziden medet umdular. Şimdi ise, iki yıl boyunca dernekten uzak tuttukları gençleri bu çirkin oyunlarına alet etmek istiyorlar. Onları burjuvazinin "adaleti" önünde ifade vermeye zorluyorlar.

Ancak bu yüzkarası oyun da iflas edecektir. FTGB tabanının kendilerine layık görmediği yöneticiliği, burjuva "adaleti" yoluyla geri alacaklarını sanan menşevikler, hem kendi tabanları hem devrimci hareket önünde bir kez daha küçük düşecekler.

Frankfurtlu gençler örgütlerini bırakmıyacaktır! Türkiye Komünist Partisi—*İşçinin Sesi* yandaşları olarak, örgütlerini gençliğin devrimci geleneklerine yaraşır bir biçimde savunan genç savaşçıların sonuna kadar yanındayız.

Kemal Derya, Frankfurt